

34
68

FLACĂRA

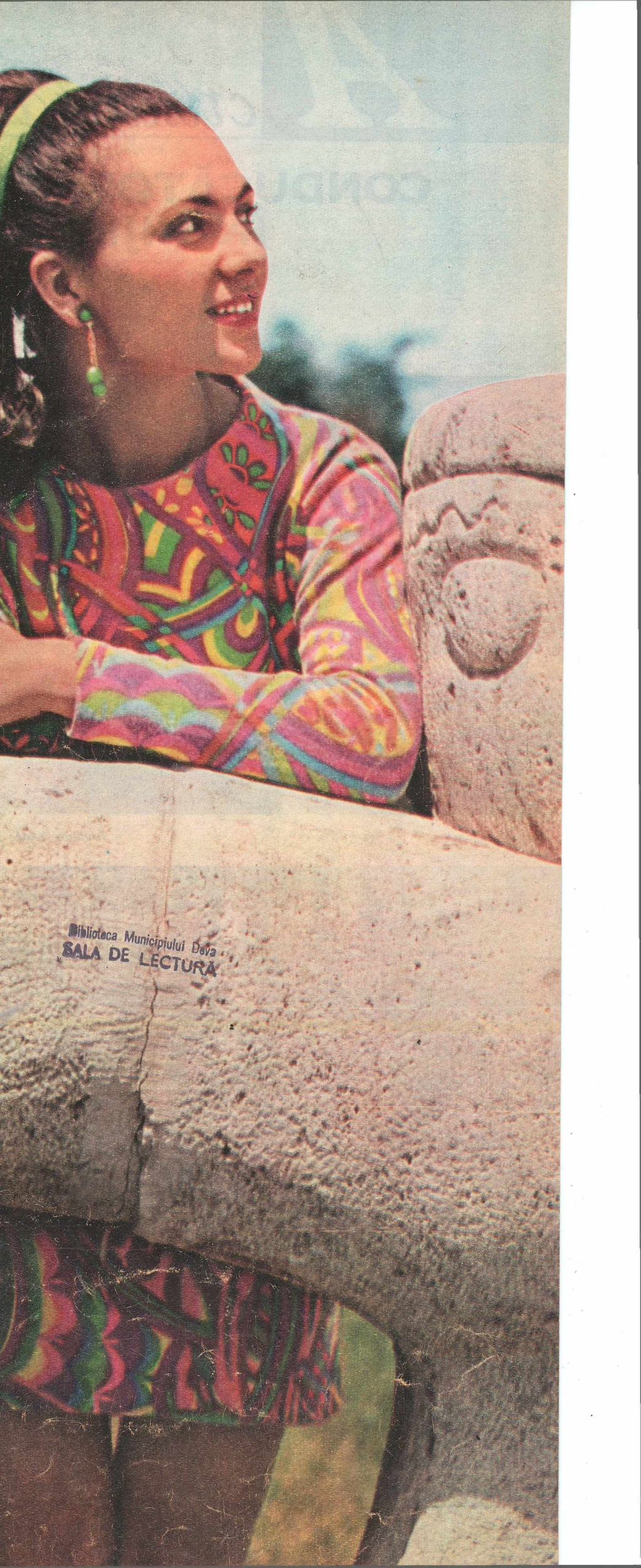
ANUL XVII
R. 690
AUGUST 1968

acest număr:

U TINERETUL
I VACANTA

ALT PESTE
ANUBIU

TOMUL DETECTIV



Biblioteca Municipiului Deva
SALA DE LECTURĂ

CONDOCĂTORII DE PARTID ȘI DE STAT ÎN MIJLOCUL MINERILOR

SĂRBĂTORIREA ZILEI MINERULUI ȘI A CENTENARULUI INDUSTRIEI CARBONIFERE DIN VALEA JIULUI

În pragul celui de-al doilea secol de existență, industria carboniferă din Valea Jiului și-a sărbătorit centenarul, printr-o dublă sărbătoare, de Ziua minerului.

Răspunzînd invitației de a participa la cinstirea acestui jubileu, tovarășii Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Chivu Stoica, Virgil Trofin, Vasile Patilineț, Gheorghe Gaston Marin au sosit în mijlocul minerilor din Valea Jiului, fiind întâmpinați de locuitorii așezărilor miniere de aci cu puternice și entuziaste manifestări de bucurie și atașament. Steaguri roșii și tricolore, ghirlande de flori, aclamații însuflețite și, peste tot, tradiționala urare «Noroc bun!» au marcat întreaga desfășurare a serbărilor jubiliare.

Momentul culminant al festivităților l-a constituit marele miting din Lupeni, la care au luat parte mii de mineri din întreaga Vale a Jiului și în cadrul căruia tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R., a rostit o amplă și substanțială cuvîntare.

După cuvîntul de deschidere al mitingului, rostit de tovarășul Joachim Moga, prim-secretar al Comitetului județean Hunedoara al P.C.R., președintele Consiliului popular județean, s-a dat citire Decretului Consiliului de Stat, prin care Combinatului carbonifer din Valea Jiului i se conferă Steaua Republicii Socialiste România clasa I, cu prilejul centenarului exploatării industriale a huilei în acest bazin carbonifer. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a înmînat personal ordine ale Republicii Socialiste România unui număr de 30 muncitori mineri, ingineri și tehnicieni, pentru merite deosebite în muncă.

În timpul vizitei lor, conducătorii de partid și de stat s-au întîlnit cu oamenii și realizările lor în diferite exploatați din marele bazin carbonifer. De la Lupeni la Petroșeni, Livezeni și pînă la exploatarea Lonea, harnicele colective de mineri au raportat despre succesele lor în muncă, primind înalte aprecieri pentru munca lor plină de abnegație, pentru contribuția deosebită pe care o aduc la dezvoltarea economiei noastre naționale.

În focul bătăliilor de clasă împotriva exploatării și pentru o viață mai bună, ca și în munca și lupta comună pentru cauza socialismului, «s-a cimentat trainic — așa cum a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu — prietenia frățească dintre minerii români, maghiari, germani». A devenit mai puternic spiritul lor de solidaritate.

Realizările obținute în industria minieră (Valea Jiului dă în prezent o producție anuală de 7 milioane tone de cărbune, adică aproape de două ori și jumătate mai mult decît producția întregii țări în anul 1938), modernizarea și extinderea ei, se integrează organic în tabloul general al progreselor înregistrate de economia noastră în anii construcției socialiste, progrese legate indestructibil de înfăptuirea politicii marxist-leniniste de industrializare, pe care Partidul Comunist Român o promovează cu perseverență și fermitate. Aplicînd cu hotărîre principiile fundamentale ale socialismului în toate domeniile de activitate, Partidul Comunist Român promovează criteriile socialiste care permit afirmarea riguroasă în întreaga societate a principiilor echității și justiției sociale pentru care a luptat în tot cursul existenței sale partidul nostru. P.C.R., care reprezintă forța politică conducătoare a întregii națiuni, își elaborează politica în deplină concordanță cu năzuințele vitale ale poporului român, cu interesele generale ale socialismului. Pornind de la premisa fundamentală că întărirea și dezvoltarea multilaterală a fiecărei țări socialiste reprezintă un aport esențial și direct la consolidarea și avîntul întregului sistem mondial socialist, pentru asigurarea păcii în lume, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus în cuvîntarea sa:

«Construind socialismul, dezvoltînd în ritm intens economia, cultura, întreaga viață socială a țării, muncind pentru îmbunătățirea condițiilor sale de trai, poporul nostru își aduce în același timp contribuția la creșterea prestigiului și influenței socialismului în lume». Urmînd neabătut această politică ce corespunde întocmai sarcinilor naționale și internaționale ale României, partidul nostru se bucură de adevîntarea deplină a întregului popor, avînd convingerea că și îndeplinește astfel o înaltă îndatorire atît față de poporul român cît și față de mișcarea comunistă și sistemul mondial socialist, față de popoarele iubitoare de pace și forțele progresiste din întreaga lume.

Adresîndu-se gloriosului detașament al minerilor din Valea Jiului, secretarul general al C.C. al P.C.R. a subliniat: «Știm că dumneavoastră, minerii, ca întregul popor român, acordați un sprijin deplin politicii interne și externe a partidului, programului de edificare și perfecționare a noii ordini, deoarece aceasta corespunde întru totul intereselor întregii noastre națiuni, construcției socialismului și comunismului în România».



Primirea caldă, însuflețită, la mina Lupeni.



Minerii întâmpină pe înalții oaspeți cu tradiționala urare «Noroc bun!»



SĂRBĂTORIREA FESTIVĂ A ABSOLVIRII ACADEMIEI MILITARE GENERALE DE CĂTRE OFİTERII PROMOȚIEI 1968 ȘI ACORDAREA GRADULUI DE OFİTER ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR MILITARE

Miercuri dimineața pe imensul platou din fața Academiei militare generale, în jurul monumentului Eroilor Patriei, a avut loc o impresionantă adunare pentru sărbătorirea festivă a absolvirii Academiei militare generale de către ofițerii promoției 1968 și acordarea gradului de ofițer absolvenților școlilor militare ale Ministerului Forțelor Armate, Consiliului Securității Statului și Ministerului Afacerilor Interne.

Zeci de mii de oameni ai muncii din Capitală au luat parte la această adunare festivă desfășurată în prezența tovarășilor Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Apostol, Alexandru Bîrlădeanu, Emil Bodnaraș, Chivu Stoica, Paul Niculescu-Mizil, Virgil Trofin, Ilie Verdeț, membri, membri supleanți ai Comitetului executiv și secretari ai C.C. al P.C.R.

După primirea raportului comandantului Academiei militare generale, tovarășul Nicolae Ceaușescu a trecut în revistă batalioanele elevilor ofițeri, alinați pentru paradă, înclinându-se în fața drapelului unităților.

Întîmpinat cu aclamații puternice, secretarul general al C.C. al P.C.R., președintele Consiliului de Stat a rostit apoi o cuvîntare subliniată în repetate rînduri de aplauze.

Adunarea a prilejuit o nouă și impresionantă reafirmare a adeziunii față de politica partidului și a dragostei și încrederii cu care întregul popor îi înconjură pe ostașii patriei, apărători credincioși și neînfricați ai României socialiste, continuatori ai tradițiilor ostășești care încununează istoria țării noastre.

MISIUNEA NOBILĂ A PRESEI NOASTRE

de Nestor IGNAT
președintele Uniunii ziaristilor
din Republica Socialistă România

Presa comunistă din țara noastră a acumulat o experiență bogată, trăiește astăzi o perioadă de transformări profunde care ne permit și ne obligă totodată pe noi, ziaristi, ca și pe specialiștii în teoria mijloacelor de comunicare de masă, în sociologia presei și a opiniei publice, să clarificăm, pe baza cercetării științifice, categoriile și formele esențiale ale activității de presă în România contemporană.

Preluînd tehnica, dinamismul publicistic, canalele de pătrundere, tot ce e mai bun în experiența presei

mondiale, presa comunistă pune forța imensă a mijloacelor de comunicare moderne să contribuie la prefacerea lumii din temelii, la reclădirea ei în forme noi, superioare, pe plan economic, politic, spiritual. Filozofia presei noastre este aceea a lui Karl Marx, care-și propunea (și s-a ținut de cuvînt!) nu numai să interpreteze lumea, ci și să o transforme. Rolul presei comuniste se exprimă adesea, și nu întîmplător, împrumutînd termeni din domeniul luptătorilor sau al constructorilor: «armă», «instrument». Ziaristii comuniști, ei înșiși, nu s-au socotit niciodată simpli profesioniști, ci militanți ai revoluției celei mai radicale din istoria omenirii, aceea menită să-i descătușeze toate latențele, să înfăptuiască condițiile împlinirii umane ale tuturor și ale fiecăruia.

Principiul suprem, piatra de temelie a presei comuniste, a fost și este conducerea ei de către partid. Partinică prin firea ei, presa noastră nu este însă ceea ce într-un stat capitalist se numește presă «de partid»; ea este o presă a întregului popor, își desfășoară activitatea de pe pozițiile intereselor întregii societăți, este recunoscută ca purtătoare de cuvînt de opinia publică în totalitatea ei.

cifre despre presă

ȘTIȚI CĂ...

...în România se tipăresc 600 de publicații centrale și locale?

...bătrînderea ziarelor, revistelor etc. (centrale și locale) la 1 000 locuitori a crescut de la 378 exemplare în 1965 la 415 exemplare în 1968?

...oficiul special pentru expedierea presei și-a mecanizat o bună parte din operațiuni montînd instalații automate și semiautomate de numărare și împachetat, precum și benzi pentru evacuat topurile cu ziare de la rotativă la rampa de încărcare?

...în țara noastră cotidianele centrale, județene și locale se distribuie în peste 11 000 localități în ziua apariției, tirajul respectiv reprezentînd 92% din numărul de exemplare difuzat? Astfel, locuitorul din Țara Oașului, cel din Banat sau din nordul

Moldovei, aflat la o distanță de 400—600 km de Capitală, citește presa cotidiană centrală la primele ore după începerea activității profesionale, iar la domiciliu în primele ore ale zilei.

...rețeaua de desfacere a presei din România este alcătuită din 88 magazine centrale, 785 chioșcuri, 315 librării, 87 standuri, 2 641 agenții, 1 459 oficii, 1 913 debite O.C.L. și 9 125 magazine ale cooperăției de consum? La buna difuzare a presei își mai dau concursul sute de vinzători pe stradă și în trenuri.

...presa se expediază în țară (din București) prin 4 curse speciale de avion, 5 curse de pasageri, peste 60 de mașini (pentru Capitală), 22 de mașini speciale și autobuze (pentru regiunile limitrofe sau apropiate Capitalei). 44 trenuri? În total, în întreaga țară ființează 650 mașini care transportă presă și poștă.

V. GRĂDINARU



COPERTA NOASTRĂ
Artă și tinerețe
Fotografie de Sorin DAN

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Științei 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 4112, Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. **TI-PARUL** executat la Combinatul poligrafic «Casa Științei».

REPORTAJ PE VERTICALA AUTOMATIIII

Vreți să vizitați Olimpul? Și, asemenea vechilor locuitori ai Eladei, să ne întâlnim cu zeii? Pofțiți în clădirea înaltă care vă privește cu ochii sutelor de ferestre.

Preocupările oamenilor le află încă din lift: discută aprins, rostesc termeni tehnici, cifre, nume de instituții, fac referiri la prospecte și reviste tehnice. Am ajuns la etajul 7 — teritoriul Institutului de proiectări aparataj electrotehnic și instalații de automatizare.

Parcă am fi înconjurați de arguși cu sute de ochi. Cabluri incolăcite, cuțite ciudate cu zumzet amenințător, mii de lămpi în forme și culori stranii, beculețe și ochiuri magice clipind cu viteze uluitoare, cadrane pe care se succed cifre astronomice, fulgere șerpuitoare străbătind ecrane gradate... Aceasta este lumea cu însemnele I.P.A.

25 la sută dintre stăpînii fulgerelor electrice și ai argușilor electronici sînt tineri. Printre ei, cei mai buni: inventatorii. Remarcabile finalizări ale eforturilor lor creatoare se concretizează prin faptul că, bunăoară, cîteva firme din S.U.A. și Japonia au cumpărat sistemul **CONTISIM**, proiectat și executat în cadrul Institutului și destinat reglării vitezei motoarelor de curent alternativ. A fost de asemenea proiectat și construit sistemul **UNIDIM**, care în prezent se află în fază de verificare și care va funcționa la linia de laminare (6 țoli) a uzinei «Republica» din Capitală. La elaborarea acestor două sisteme, inginerul Traian Ionescu și colaboratorii săi tineri și mai puțin tineri au contribuit — ni se spune — hotărît.

Ing. Toader Stelian mărturisește că îi face plăcere să discute despre I.P.A., pentru că stă în firea oamenilor plăcerea de a vorbi despre tinerețe.

Preocupările Institutului? Lucrează și va lucra la proiectarea unor instalații de automatizare pentru industriile siderurgică, minieră, petrolieră, chimică, alimentară etc. Cercetătorii Institutului studiază sisteme și echipamente de telemeanică, dispeșerizarea transportului feroviar și urban, rețele urbane de gaze, cit și sisteme de irigații. Toate acestea impun introducerea unor calculatoare electronice pentru elaborarea în laborator a proceselor tehnologice și, mult timp de studiu-

B. DIAMANT

POEZIE ȘI VACARM

Există un frumos obicei încetățenit la librăria «M. Sadoveanu» din bd. Magheru nr. 6, acela de a găzdui «prima zi de difuzare» a unor volume apărute. Am asistat zilele trecute la două manifestări de acest fel. La prima zi de difuzare a volumului «Oamenii, visele...» de Tania Lovinescu, Elis Bușneag, redactorul cărții, a prezentat-o pe autoare. Actorul Victor Rebengiuc și apoi poeta au citit cîteva poezii. În acest timp în librărie vînzătoarele vorbeau, casierita opera zgomotos la mașina de bonuri, un du-te-vino interminabil înconjura nucleul de entuziaști strînși în jurul «poeziei». În plus, în timp ce Victor Rebengiuc declama, s-a spart, în înghesuială, un geam. Aceeași atmosferă (minus geamul spart) a dominat și difuzarea volumului de «Poezii» de Aurel Baranga, prezentat de criticul Mihai Gafița la aceeași librărie.

Oare nu s-ar putea găsi o soluție pentru ca aceste manifestări culturale să se desfășoare în condiții corespunzătoare?

E. ROȘIANU

PORCII LA REGIM... DIETETIC

Într-o serie de cartiere din București, un produs dietetic foarte căutat — piinea graham (hipoglucidică), bogată în vitamina B1 și recomandată în diabetul zaharat și obezitate — a dispărut ca prin farmec.

Am încercat să descifrăm misterul la cîteva din centrele de piine din jurul Gării de Nord. L-am descoperit (la ora 5,30) la centrul de piine de pe Calea Griviței, vizavi de Gara de Nord: unii cumpără cîte 20-30 de piini. Să aibă oare toți în familie atîția diabetici și obezi? Nu! Secretul e altul: cumpără piinea pentru a hrăni... porcii. Oameni grijulii: feresc porcii de colesterol!

Lăsînd glumele la o parte, atragem cu toată seriozitatea atenția forurilor în drept să ia grabnice măsuri de normalizare.

E.R.

GLOSSA

Acordînd săptămînilor trecute un interviu revistei «Fotbal», profesorul de gimnastică Victor Cojocaru a declarat: «Consider că majoritatea antrenorilor noștri comit o greșeală importantă, aceea de a angrena cu prioritate și uneori în exclusivitate doar partea inferioară a corpului fotbalistului, picioarele». Observația este întru totul întemeiată. Ea poate contribui de altfel nu numai la înțelegerea mai profundă a eșecurilor suferite în domeniul fotbalului, dar și la detectarea cauzelor care împiedică dobîndirea performanțelor superioare într-o seamă întreagă de probe sau întreceri.

Au apărut «Hoții» de Schiller într-o ediție nouă, frumos ilustrată. O carte de actualitate.

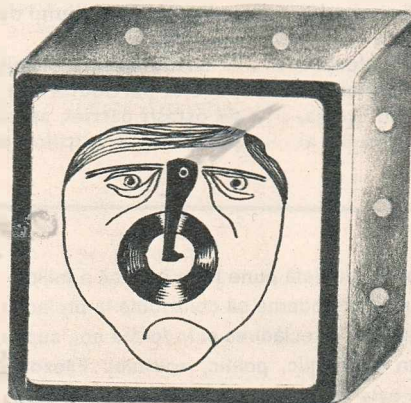
La «Mica publicitate», rubrica «Oferte de servicii»: Întreprinderea poligrafică I.P.H. II din București angajează urgent turnători.
— N-au?

Un băiat de 23 ani ni s-a plîns alaltăieri pe marginea faptei că, adresîndu-se din iarnă cu două proiecte unei întreprinderi de cultură, n-a căpătat nici azi, la sfîrșit de vară, semnul de viață necesar: «măcar să-mi spună Nu...»
— Răbdare, tinere, — i-am răspuns părintește — răbdare! Eu am așteptat nouă luni de zile pînă să primesc un refuz.

AI. MIRODAN

ZAR de Dorin DIMITRIU

DEMAGOGUL



Pentru ca să ajungi pînă în paradisul Grădinii botanice din Cluj trebuie să treci mai întîi prin «purgatoriul» instalat pe strada Republicii; de aproximativ 4 luni mormanele de pietre, butoaie, moloz și praf îți închid calea în chip inexplicabil.

DE 4 LUNI...

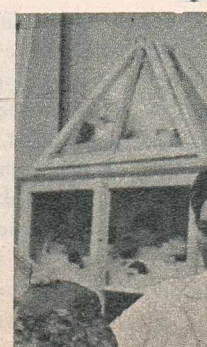


DUMINICĂ. Nu numai litoralul ci și Delta Dunării solicită irezistibil curiozitatea turiștilor străini care — și petrec vacanța la noi în țară. După expresia feței acestor turiști francezi și germani se pare că n-au fost dezamăgiți. Dimpotrivă.

LUNI. Turiștii străini veniți pe litoral se interesează și de trecutul țării noastre. Iată un grup de nordici cercetînd, în curtea Muzeului de arheologie din Constanța, o reproducere a faimosului monument roman de la Adamclisi.

MARTI. Demonstrații sportive de agilitate și bărbăție, fără pregătiri și decoruri costisitoare. Ne aflăm în tabăra studențească de la Costinești, unde petrec vacanța în această vară mii de studenți din toată țara.

MIERCURI. Ați putea crede că forma din fotografie este un tort abia uns cu cremă. Da de unde! Este cel mai mare meteorit căzut pe teritoriul țării noastre — la 2 februarie 1882 — și păstrat la muzeul Facultății de geologie a Universității din Cluj.





CASA CELOR 100 DE SCULPTURI ION JALEA

Academicianul Ion Jalea, artist al poporului, președinte de onoare al Uniunii artiștilor plastici din Republica Socialistă România, a oferit Muzeului de artă din Constanța peste o sută de sculpturi (lucrări de studiu, reliefuri etc) pe care le-a realizat de-a lungul citorva decenii. Lucrările vor fi prezentate publicului în cadrul unui nou muzeu de artă deschis sub denumirea «Colecția de sculptură Ion Jalea» într-o clădire adecvată, situată pe faleza de la Cazinou.



REÎNTÎLNIRE CU FOSTUL CAMPION LA BOX GHEORGHE COVACI

Zilele acestea a sosit în Capitală Gheorghe Covaci, care a deținut în anii 1929, 1930, 1931 titlul de campion național la box — categoria ușoară. Covaci a reprezentat cu succes, în acei ani, România la întîlnirile internaționale care au avut loc în Italia, Anglia, Spania, Elveția, Germania etc. În anul 1939, căsătorindu-se cu o cetățeană franceză, s-a stabilit în Franța. În prezent Covaci lucrează ca mecanic-auto la uzinele de automobile «Citroën» din Paris. De 29 de ani n-a mai fost «acasă». Dorul de patrie l-a adus din nou pe meleagurile noastre. În fotografie: Gheorghe Covaci și soția pe peronul Gării de Nord. După cum ne-a declarat la sosire, fostul campion dorește să viziteze în luna de vacanță stațiunile de pe litoralul Mării Negre, localitățile montane și monumentele istorice din nordul Moldovei.

OMUL-UNTDELEMN ȘI CÎRȘELE LUI

Adică omul care iese mereu la suprafață, deși are toate condițiile (create de el însuși) să stea la fund.

...La Bran a lucrat ca șef al ocolului silvic. A făcut ce-a făcut și plecarea lui de aici a devenit iminentă. Face iar ce face și ne trezim cu el șef (tot șef) al serviciului de aprovizionare de la I.F.-Brașov. Și aici s-a dat în stambă: afaceri cu materiale și cu mașinile întreprinderii, cu soția lui și semnătura ei pe niște state fictive de plată. În plus, fraude, grosolanii, impertinențe și desconsiderarea oamenilor. Este gratulat cu două sancțiuni supreme: desfacerea contractului de muncă (!!) și dispoziția Ministerului Economiei Forestiere de a fi încadrat (!!!) la întreprinderea de mecanizare și transport forestier din Brașov, al cărei corp de control i-a descoperit matrapazlicurile de la I.F.-Brașov (!!!!). După un an ajunge șef al serviciului de drumuri, începe să bată drumurile (la volanul mașinii întreprinderii, cu oameni adunați de pe drum de la care percepe aceleași taxe ca pentru călătoriile pe cale ferată...). Apoi, «subtil», face voit o confuzie între «anuncă mecanizată» și «anuncă manuală», iar diferența (tariful pentru munca mecanizată e mai mic decât prestațiile manuale) o transformă prin intermediul unor acte false și al soției (care încasa bani pentru o muncă neprestată) în bancnote.

De la injurie la denunț calomnios, de la «pila» ordinară la amenințarea grosolană, a încercat totul pentru a intimidă. A reușit în cele din urmă să se aleagă cu un număr pe piept, plus doi ani și șase luni de pușcărie.

Ne întrebăm însă: care (sau cine?) au fost cîrșele care l-au susținut pe unde a tot umblat? Și de ce?

Adrian BARBU

EXPLOZIE ÎNTÎRZIATĂ melodramă tragicomică în 4 acte

de Bazil DUNĂREANU

ACTUL I

Piața Obor — cu tot ce are și nu are. 8 țărani din Roșiori, cu mure de gură-cască, discută cu Ion Popescu.

El: Sînt de la magazinul «Victoria».

Ei: Da' butelii nu aveți?

El: Cum să nu! În stoc «este» 10 aragaze. 2 000 bucata!

Se strîng 16 000 lei. Se împachetează, la un loc cu buletinele de populație ale cumpărătorilor, într-o foaie de jurnal, și un delegat din Roșiori merge cu Ion Popescu la magazin. Aici, la etajul 5, Popescu intră pe o ușă într-un birou (cu pachetul) și dispăre pe o altă ușă.

ACTUL II

Satul Ținganul, comuna Cernica. Bat clopotele mănăstirii. Apare Florian Jugănarul, înconjurat de 15 țărani.

El: Sînt de la O.N.T. și Tehnometal — că ne raționalizăm.

Ei: Aragaze aveți?

El: «Este» cit poftiți matală. 2 000 bucata! Florian Jugănarul face o listă: 15 oameni — 30 000 lei. Doar unul dă banii. Și reprezentantul celor două firme dispăre pe unde a venit. Bate toaca.

ACTUL III

Acasă la Popescu sau Jugănarul.

El: Nevastă, am găsit un aragaz — 4 ochiuri, 3 butelii — cu 1500 lei. Chilipir. Luăm? Femeia îi dă banii și omul pleacă. Pe drum se oprește la taică-său.

El: Bă tată, ți-am găsit un aragaz cu 1 500 lei, dar eu n-am decît o mie. Ai cinci sute să-mi dai? la banii și dispăre ca să apară în

ACTUL IV

Aragazurile «explodează» și norul de fum ne poartă la miliție. 9oameni: El e Popescu!

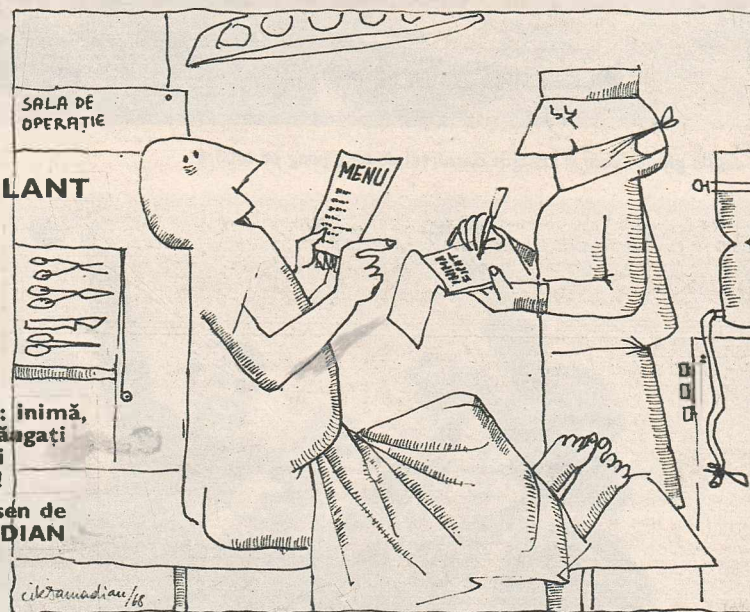
El: Nu-i adevărat!

La miliție omul își redobîndește adevărata identitate: Gheorghe Alexandru, escroc recidivist, cu antecedente penale.

TRANSPLANT

— Ați scris: inimă, ficat; adăgați vă rog și rinichi...!

Desen de Cik DAMADIAN



CÎND GARAJELE NU SÎNT GARAJE



Cine are mașină vrea, pe bună dreptate, garaj. Constructorii de locuințe au ținut seama abia în ultima vreme de acest deziderat. În Drumul Taberei s-au construit cîteva garaje colective cu o capacitate de 80 autoturisme fiecare. Am vizitat zilele trecute două din ele. Primul, cel situat în Complexul IV și construit de întreprinderea de construcții-montaj-București, este aproape plin cu autoturisme. Întrebînd cîteva proprietari de autoturisme dacă sînt mulțumiți, mi-au răspuns categoric «nu». De ce? Constructorii «au uitat» că un garaj modern are nevoie de ventilație, de instalații de apă etc. (și deci n-au făcut instalațiile).

Cel de-al doilea garaj colectiv, din Complexul «Orizont», are instalațiile necesare. Numai că aici în loc de «Renault»-uri, «Fiat»-uri etc. am găsit garnituri de mobilă «Miorița», «Prahova», «Bicaz» etc. Aceste garnituri stau stivuite în garajul transformat în urmă cu doi ani în Depozitul de mobilă al unității 20, «Căminul», aparținînd O.C.L. «Mobilă», în timp ce mașinile stau pe străzi, încurcînd, în multe locuri, circulația.

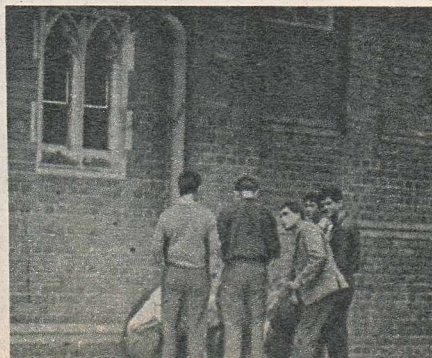
Pe cînd va redeveni garajul garaj?

AI. GÎNJU

JOI. Heinz Künzel a văzut de aproape și Casa Științei, trecînd prin București. O imagine din nenumărate altele pe care le va lua cu sine acasă, la Zwickau, după ce își va fi terminat călătoria pe bicicletă printr-o bună parte din Europa.

VINERI. Roadele pomilor sînt bogate și s-ar putea să-i tenteze pe... dușmanii devoratori: la Stațiunea experimentală pomicolă-Voinești (jud. Dimbovița) se stropesc mecanic livezile împotriva dăunătorilor.

SÎMBĂTĂ. Secția barbut a asociației celor fără de ocupație funcționează zilnic (inclusiv duminică) vizavi de Grădina Icoanei, în spatele Bisericii anglicane. Fotoreporterul (poate și miliția) i-a surprins pe «mecheri» în acțiune.





▲ Se pare că anecdota a fost într-adevăr formidabilă.

▼ În șir indian, spre cascada Taminei.



▼ Să recunoaștem că sărbătoritul își merită pe deplin gloria: doar a câștigat concursul de ping-pong pe tabără.



REPORTAJ SERIOS DE VACANȚĂ

de Sanda FAUR—fotografii de S. STEINER

Pirul Rece e de multă vreme un microunivers al tinereții, unde nu opresc pe timp mai îndelungat — îți dai repede seama — decât pașii drumeților ce duc în spinare rucsacuri și maximum douăzeci și ceva de ani. S-a instalat aici, de ani de zile, o tabără studențească, și dacă cumva aceste cuvinte vă evocă un hectar de pământ acoperit cu corturi improvizate, goniți imaginea ca mincinoasă. Tabăra de față adună, de fapt, laolaltă un mănunchi de vile cu nume romantice sau, dimpotrivă, insolite, numai bune pentru atmosfera unei vacanțe montane. Așa se face că «Virful cu Dor», «Belvedere», «Ursul» și «Mistretul», «Crivățul» sau «Spartacus» au uitat de mult ce se înseamnă durerile reumatice ori crizele de sciatică ale vilegiaturistilor vîrstnici, și-au impregnat pereții cu sunete de shake și cu cuvinte de dragoste și s-au învățat să sfideze, ca și locatarii lor, ploile. Deprindere ce se dovedește acum excelentă, pentru că, în acest iulie venit după lunile de arșiță, plouă răzbunător, plouă încontinuu, mărunț, posac, răutăcios, peste cei 310 studenți ai «seriei», ceea ce, se știe, este blestemul cel mai cumplit ce poate cădea pe capul unor oameni aflați în vacanță. Dar pe terasa acoperită cu pînză de cort, serile tot se dansează înverșunat, iar concursurile pentru cel mai hazliu afon sau cea mai bună pereche de dansatori sfîșie aerul cu aceleași exclamații și risete, iar ploile își dau seama că nu se pot pur și simplu pune cu umoarea studențească. Călătorii grăbiți opresc mașina în fața cabanei și privesc explozia aceasta juvenită cu cele mai felurite sentimente. Cu nostalgie, desigur, în primul rînd («Ehee, eu, pe vremea mea...»), cu amuzament, cu mărturisită — ori strategic ascunsă — admirație pentru fetele tinere și frumoase, îmbrăcate în pantaloni colanți, și uneori cu brusc ivite ticuri moralizatoare. Nu știu cum se face, dar de cînd e lumea și pămîntul generația vîrstnică își socoate urmașii drept un soi de ecuație cu prea multe și surprinzătoare necunoscute, cu exces de personalitate și energie.

*

...Aici, în tabăra studențească de la Pirul Rece, tinerii dansează pînă după 12 noaptea, iar dimineața înghit căni cu cacao fierbinte și felii uriașe de piine cu unt și miere, apoi o pornesc — chiar și pe ploie — pînă la castelul Bran sau la Diham și se bucură, și rîd, și se îndrăgostesc.

Pentru fiecare zi de vacanță a unui student trimis în tabără, statul cheltuiește cam 40 de lei. Ne răsfațăm prea mult tinerii? «Cînd eram eu student, ne dădeau la cantină, seri de-a rîndul, terci de mămăligă...» «Ucenicia însemna coada măturii și palmele după ceafă ale maistrului...» Da, tinerilor de la Pirul Rece și celor din taberele de la Timiș, și de la Costinești, și de la Izvorul Mureșului) li se pot părea frazele acestea niște mici istorioare moralizatoare, prăfuite de vreme, pentru că ei au avut norocul să se nască după, și pentru că părinții lor au vrut și au luptat să le ofere tot ce nu le-a oferit lor tinerețea. Ne răsfațăm prea mult tinerii? Întrebarea este nu cît le dăm — în fond, orînduirea noastră aspiră tocmai spre bunăstarea și fericirea oamenilor — ci cum știu să primească și măsura în care se pregătesc să răspundă, mîine, pentru ce primesc azi. Aici, la Pirul Rece, tinerii sfidează

ploaia, au o poftă de mîncare pantagruelică și se îndrăgostesc din prima seară, dar au venit după ce au ros cărțile din scoară în scoară, după ce au învățat zi și noapte, săptămîni întregi, întreaga sesiune de examene: toți studenții din tabără sînt «integraliști», toți sînt bursieri, și cei mai mulți au venit aici — sau vor pleca de aici — de pe șantierul național ale muncii patriotice. Să nu uităm: 4 500 de tineri lucrează la construirea șoselelor Bumbesti-Livezeni, Baia Sprie-Sighet, București-Pitești-Cîmpina-Comarnic; 6 000 de studenți au muncit pe ogoare la strîngerea recoltelor și pe șantierele de irigații...

Cînd băieții din orchestra Universității au obosit și «mag»-ul a tăcut, cînd ai pierdut cinci partide de șah la rînd (nu e ușor să o înfrunți pe Suzana Makay, care o fi ea studentă în anul III la filologie, dar e și maestră a sportului la șah), cînd ai terminat «Fiesta» și afară plouă într-una, ai chef de taifas. Chiar și cu gazetarii...

«BĂTRÎNII» TABEREI

Ei trei sînt «bătrînii» taberei. Oameni așezați. Cu studiile terminate. Au de trei săptămîni «patalamau» la mînă. Cu repartizarea în buzunar. Pentru ei, viitorul începe clar la 1 septembrie și nu mai înseamnă un vis schițat cu ochii închiși, cu mîinile sub ceafă, trîntit pe patul de cămin. Viitorul acesta și l-au ales, de fapt, ei singuri, de pe o listă lungă cu posturi, și degetul — mînat din urmă, cu siguranță, de media mare a examenului de stat — s-a oprit exact la locul unde fantezia lor științifică a clădit cele mai uriașe și mai realiste visuri.

Corneliu Domocoș va merge să lucreze la Combinatul siderurgic din Galați. Vrea să se specializeze în proiectarea de construcții industriale metalice. Nu-i omul care să se ocupe de lucruri mărunte: va face hale uriașe de uzină, furnale...

Gheorghe Unguru a ales Combinatul chimic de la Ișalnița. Îl interesează numai lucrările speciale — coșurile de fum înalte de zeci de metri, turnurile de răcire, rezervoarele: «Sînt lucrări foarte pretențioase, foarte fine» — ne asigură el.

Florin Turceanu a optat pentru I.I.P.C.; în spatele inițialelor se află Întreprinderea industrială de prefabricate pentru construcții, ceea ce înseamnă că Turceanu ține neapărat să ridice, pentru noi, blocuri într-un ritm ultrarapid.

«Bătrînii» aceștia, care pornesc peste câteva săptămîni să lucreze în trei puncte cheie ale industriei noastre, au fiecare cite 23 de ani. Vîrstă serioasă, care îi crește în ochii fetelor cel puțin cît și talentul lor la fotbal (Turceanu e, dintre ei, favoritul). Își petrec împreună ultima vacanță studențească și, oricît ar fi inginerii constructori de știuți ca fiind pozitivitate și dotate cu simț pragmatic, acest cuvînt trist — «ultima» — își cam bagă tot timpul coada în vioiașii vacanței. În tond, nu e lucru ușor să te desparți, după cinci ani de studenție comună, de grupa comună, de camera de cămin împărțită împreună. Aureolate de distanță, nopțile de toceală la rezistența materialelor și la construcții de beton armat încep să apară pline de poezie, iar severitatea însoțind competența profesorilor Panait Mazilu, Gh. Călin

ori Victor Popescu (severitate de atîtea ori blestemată în timpul sesiunii) drept o adevărată binefacere...

— Știți, de fapt noi, absolvenții, nu mai aveam de ce să ne petrecem vacanța în tabăra studențească... Dar mie mi-a ars hangarul de avioane, lui Unguru hotelul de pe litoral și a trebuit să refacem proiectele în 20 de zile, de aceea am fost trimiși aici, ca să ne recreăm puțin. Domocoș povestește întîmplarea cu fericita seninătate a vîrstei: cu două săptămîni înainte de examenul de stat s-a aprins coșul căminului studențesc unde locuiau, focul s-a întins pe fereastra camerei lor și au ars cam două treimi din planșele proiectelor; și au trebuit să refacă în timp record lucrări executate în luni de zile...

— De aici plec puțin și pe acasă, la Peștișani. Știți, sînt din comuna de baștină a lui Brîncuși — are grijă să se laude, cît mai puțin vizibil, Unguru.

Turceanu mai trece poate prin București. Să mai vadă ceva spectacole de teatru: speră să prindă «Nepotul lui Rameau», pe care l-a pierdut la premieră. Studenții la construcții Turceanu și Domocoș au văzut toate spectacolele Teatrului Mic, cunosc întreg repertoriul Teatrului de Comedie și pe cel al Naționalului... (Ce ne facem cu prejudecățile răutăcioase privind «setea de cultură» a inginerilor?...)

Peste câteva săptămîni, cei trei tineri vor ciocăni la ușa viitorului. Poate nici nu va fi nevoie: ușile îi vor aștepta larg deschise.

O IDEE PENTRU UN VIITOR REPORTAJ

În autobuz, în timp ce ne întorceam de la castelul Bran (unde am auzit împreună primele trei sunete din «Tannhäuser» suflate de vînt în tuburile de orgă fixate în creștătul turnului), Pavel Chirilă mi-a dat o idee de reportaj:

— Veniți la noi, în satul Slatina-Nera, de lângă Oravița. Sînt doar 300 de case în sat, dar din ele au plecat cam 100 de tineri să urmeze studii superioare...

Pavel Chirilă e student la medicină în anul IV. Mi-a împărtășit intenția lui de a se întoarce în sat, pentru stagiatură, după terminarea facultății și nu cred că a făcut-o numai pentru nevoile reportajului de față.

I-am promis lui Chirilă că, dacă va aduna într-o zi, la o agapă — cum are de gînd — intelectualitatea din satul său, «Flacăra» le va trimite neapărat un fotoreporter.

ȘI TOTUȘI, FETELE SÎNT TIMIDE

Chiar dacă nu vreți să mă credeți, eu tot o să afirm că fetele sînt deseori interlocutoare timide. Am aflat cu greu că Elena Sandu a luat, la Craiova, toate examenele anului II istorie-geografie cu nota 10. Eugenia Jalea, care urmează la Galați Facultatea de chimie alimentară, mi-a spus pînă la urmă că — fiind constănțeană — viitorul ei profesional nu-i pune vreo problemă de repartizare: ar interesa-o grozav să facă cercetare de laborator la fabrica automatizată de ulei ce se construiește în Constanța ori poate la Combinatul de produse zaharose din vecinătate, de la Ovidiu. Și, fără îndoială, va face cercetare științifică acolo unde îi dorește

inima: interesele ei personale și cele ale economiei naționale coincid, precum se vede, perfect. Anul viitor, Lidia Marinescu va ieși geofiziciană și se va ocupa, poate, de prognoza timpului ori de magnetismul terestru: cunoștințele ei sînt foarte utile pentru multe ramuri ale economiei. Carmen Ganța va fi un admirabil medic veterinar — e o fată inimoasă, vrednică, săritoare... Și m-am gîndit din nou, văzînd fetele acestea, și încă multe altele care au pornit cu atîta seriozitate să-și însușească cele mai vechi ori cele mai moderne meserii intelectuale, care învață uneori mult mai conștiincios — chiar dacă cu mai puțin strălucire — decât băieții, ce treabă bună și utilă a făcut societatea emancipînd inteligența feminină de sub tutelamașinii de găt. Generația vîrstnică mai țîștie supărată, printre dinți, și mai clatină capul a îngrijorare cînd vede fustele urcînd cu două palme deasupra genunchilor, cînd le vin fetele prea tîrziu de la dans și cînd le privesc fumînd șerpește. Ca să merg cu adevărul pînă la capăt, mărturisesc că și pe mine m-a uimit puțin credulitatea desăvîrșită (ori mimată?) cu care unele fete primesc declarațiile de iubire după primul shake dansat în prima seară de tabără. Dar toate vîrstele au micile sau marile lor slăbiciuni și de ce să nu-i dăm voie tinereții să mai și greșească în confruntarea cu viața?

Cred că un regizor convins de dreptatea ciné-vérité-ului, un regizor mai puțin mizantrop ca Milos Forman, dar nici chiar atît de poznaș și de voios din oficiu ca Geo Saizescu, ar găsi aici material dolidora pentru toate soiurile de adevăruri psihologice și sociale pe care ar vrea să le comunice asupra tinerei generații. Ba chiar și un interpret ideal pentru tînrul romantic, cu ochii grei de visuri dar și de neliniști, Adrian Moraru, pe care l-au descoperit, totuși, «Haiducii» înainte lui; și o ingenuă delicată, subțire ca un lujer, cu o sensibilitate de tragică Ofelie, care a și făcut la clasă, anul trecut, rolul Ofeliei sub cea mai «ideală» îndrumare pedagogică care s-ar fi putut imagina: cea a asistentului universitar... Dem. Rădulescu, zis Bibanul.

MONOLOGUL LUI CONSTANTIN FURNICĂ

Lui Constantin Furnică i s-a făcut, cu o seară înainte, o mare nedreptate. De aceea l-am și căutat a doua zi la masă, unde își consola suferințele în fața unei farfurii pline ochi cu sarmăluțele favorite (la prînz, studenții pot alege întotdeauna între cîteva feluri, foarte gustoase, de mîncare, să nu uit să spun aceasta...). Am compătimit alături de el și ne-am indignat împreună (el, ceva mai modest). Da, perechea lor a fost singura, dar absolut singura care a știut să danseze ca lumea și tangou, și vals, care au twistat — imaginați-vă, se poate! — cu grație, și care au cunoscut cum scrie la carte mișcările shake-ului. Și totuși, nici un premiu, nici măcar o mențiune, nici, eventual, o revenire asupra rezultatelor concursului, deși masa studenților a contestat — cum știe ea! — hotărîrea nedreaptă a juriului!

«Ei, mă rog, gata, nu merită să ne necăjim pentru atîta lucru», hotărăște Furnică, care e în fond un om serios și știe să deosebească

(Continuare în pag. 8)

REPORTAJ SERIOS DE VACANȚĂ

— ne asigură el — lucrurile esențiale de cele neesențiale (deși are 20 de ani și arată, la drept vorbind, cam de 18!).

— De ce am ales medicina (e student în anul III, la Timișoara)? Ca să fac poezie (la vârsta asta, îți plac paradoxurile cât mai tari). Da, am publicat versuri. Mă interesează sufletul omului și studiez anatomia pentru a ajunge la el: cine știe, poate descoperim că sălășluiește într-o a cincea cămăruță a inimii (ii iertăm nevinovata metaforă). Mă voi face psihiatru, chiar dacă dv. credeți că figura mea nu prea aduce cu cea a unui duhovnic (ii explic că e o glumă plină de simpatie). Ve-deți, eu cred că la 20 de ani omul nu are voie, nu are dreptul să înghită idei gata mestecate, ci e obligat să gândească. Mai ales noi, generația care am primit totul, pentru care s-a făcut totul, sîntem datori cu o gândire personală, sănătoasă. Ca orice tineret care se respectă, am pornit și noi în căutarea absolutului, numai că absolutul acesta, o știm bine, se află la doi pași de noi, vecin cu un viitor foarte sigur, foarte solid, care ni se asigură. Poate, așa zice, uneori prea sigur: nu-mi plac drumurile prea drepte, sînt plicticoase, te moleșesc. Oare nu de aici vine nevoia unor tineri de a-și confecționa un soi de personalitate — față spectaculoasă, ieșită din comun, teribilistă? Dacă învățăm mult? Învățăm, dar poate nu chiar întotdeauna cu pasiune, ci cu un soi de obligație școlărească. E bună

și aceasta cînd ești «școlar» la medicină. Și cînd de ea depinde bursa, să nu ne înșelăm... Pasiunea pentru o materie sau alta depinde însă și de profesor: cînd ai norocul să-l poți urmări la cursuri pe celebrul chirurg cardiovascular dr. Pirus Brînzău, nu mai e la mijloc nici o îndatorire studențească... Ce părere am despre fete? Cum să vă spun? Bună. Cred în dragoste. Cred că omul a devenit pe de-a-ntregul om cînd a început să iubească, cînd a mai uitat o clipă de sine și a învățat să simtă pentru altul, să înțeleagă ce poate simți celălalt, cînd s-a depășit pe sine și a izbutit să privească și în celălalt, nu numai în el... Poate de aceea nu văd iubirea — și viața, de altfel — ca un joc vesel de șotron, în care sari mereu voios, într-un picior, ci ca un soi de luptă cu tine însuși, ca o fierbere permanentă, ca un drum pe care nu sînt presărate numai petale de trandafiri ci și încercări pe care trebuie să le depășești...

*

Afară plouă într-una. Postăvaru și-a îmbrăcat căciula de nori — semn că ploaia nu va conțeni curînd — dar nu știu de ce am impresia că e soare și că tinerii din jurul meu se pregătesc pentru un zbor la mari înălțimi.

Ca să vezi cum te pot contamina poezii, chiar și cei cărora nu le-a apărut încă nici o plachetă...

Popas la Poiana Secuilor; și pentru că soarele a ieșit pe vreo jumătate de ceas de după nori, tinerii drumeți s-au înșirat la uscat, pe gard, ca rufe.

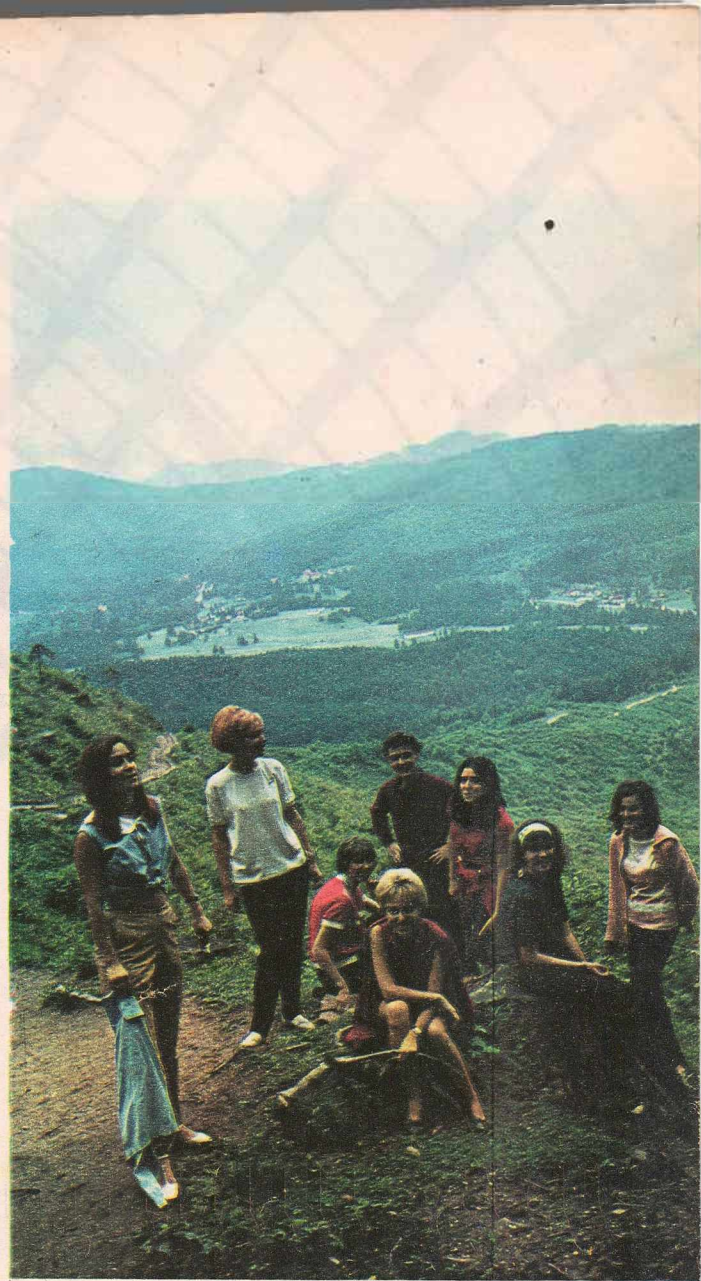




«iupaidia, iupaidia...», cîntecul studențesc (mai cîntat, mai chiuit) explo-
ază dincolo de geamurile mașinii.

acum, înainte de despărțire, să ne luăm adresele...

inde, după o drumeție lungă, un sandviș și o sticlă de Pepsi-Cola



Pierdut printre cele mai drăguțe fete din tabără (selecția fotoreporterului nostru), un biet
student încearcă să-și dea aere semețe...





O artă care se numește montarea și sudarea armăturilor metalice.



Peste doi ani: adio «coadă», bac și tu pod de pontoane...

SALT PESTE DANUBIU

de Mihai HETCO
fotografii de Ion CUCU

Un nou pod peste Dunăre. Apele bătrînului Danubiu iau act cu uimire de prezența-i din ce în ce mai spectaculoasă. La punctul Vadul Oii, denumire ce evocă transhumanța — milenara și aventuroasa trecere spre întinderile dobrogene — două aripi, viaductele, pornite de pe ambele maluri, încearcă un zbor peste întinderea de ape. Saltul acesta, clădit pe temelii de beton și oțel, a început. În doi ani, cînd deasupra marelui fluviu se va închide ultima palplanșă de beton, vom putea consemna cu satisfacție: o nouă cale de acces rapid, o demonstrație de tehnică de prim rang, o reușită estetică remarcabilă.

De fapt startul în construcția podului de peste Dunăre a început la sfîrșitul lui '67, o dată cu deschiderea șantierului. Reporterul însă nu consemnează de obicei (și mă întreb de ce n-ar face-o?) decît spectaculosul, evidența, omițînd sau expediînd rapid imensa muncă de organizare a șantierului, măsurătorile de tot felul, sondajele, alegerea celor mai bune și eficiente soluții. Toate acestea la Vadul Oii s-au consumat de mult și oamenii de aici au trecut la construcția propriu-zisă, integrată deja în peisajul înconjurător și, evident, intrată în atenția călătorilor.

S-a început cu înălțarea simultană a celor două viaducte. Fundate pe cîte 8 piloni a căror înălțime variază între 10 și 17 metri, aceste două arcuri frînte ce totalizează la un loc 736 m vor constitui căile de acces dinspre șosea spre podul propriu-zis. Pe această construcție complexă și armonioasă (viaduct-pod-viaduct) de o lungime totală de 1 456 m vor alergera patru largi culoare de circulație, precum și două trotuare pentru pietoni.

La ora actuală eforturile celor aproximativ o mie de muncitori ai șantierului se concentrează asupra montării primelor palplanșe de beton armat ale viaductelor (fiecare palplanșă avînd 46 m lungime și 136 tone greutate!), operație ce necesită infinită atenție și precizie milimetrică. Într-adevăr, ce se întîmplă aici este încă departe de a se compara cu spectaculoasele creșteri de pe, să zicem, un șantier de construcții de locuințe, constatate de oricine de la o zi la alta. Dacă la Vadul Oii «verticalitatea» aceasta nu este atît de evidentă, în schimb temeinicia și, cum am mai spus, precizia lucrărilor, în permanent examen cu apa, cu adîncimea și curenții ei, desfid orice comparație!

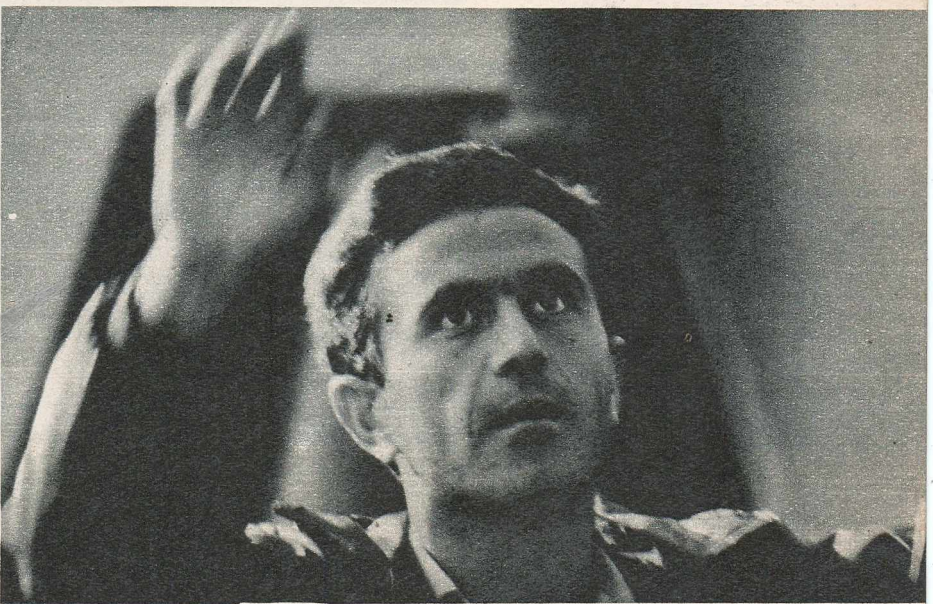
— O asemenea construcție pune probleme dintre cele mai complexe — ne confirmă directorul tehnic al șantierului, Boris Poenaru. Pune probleme și dă naștere unor

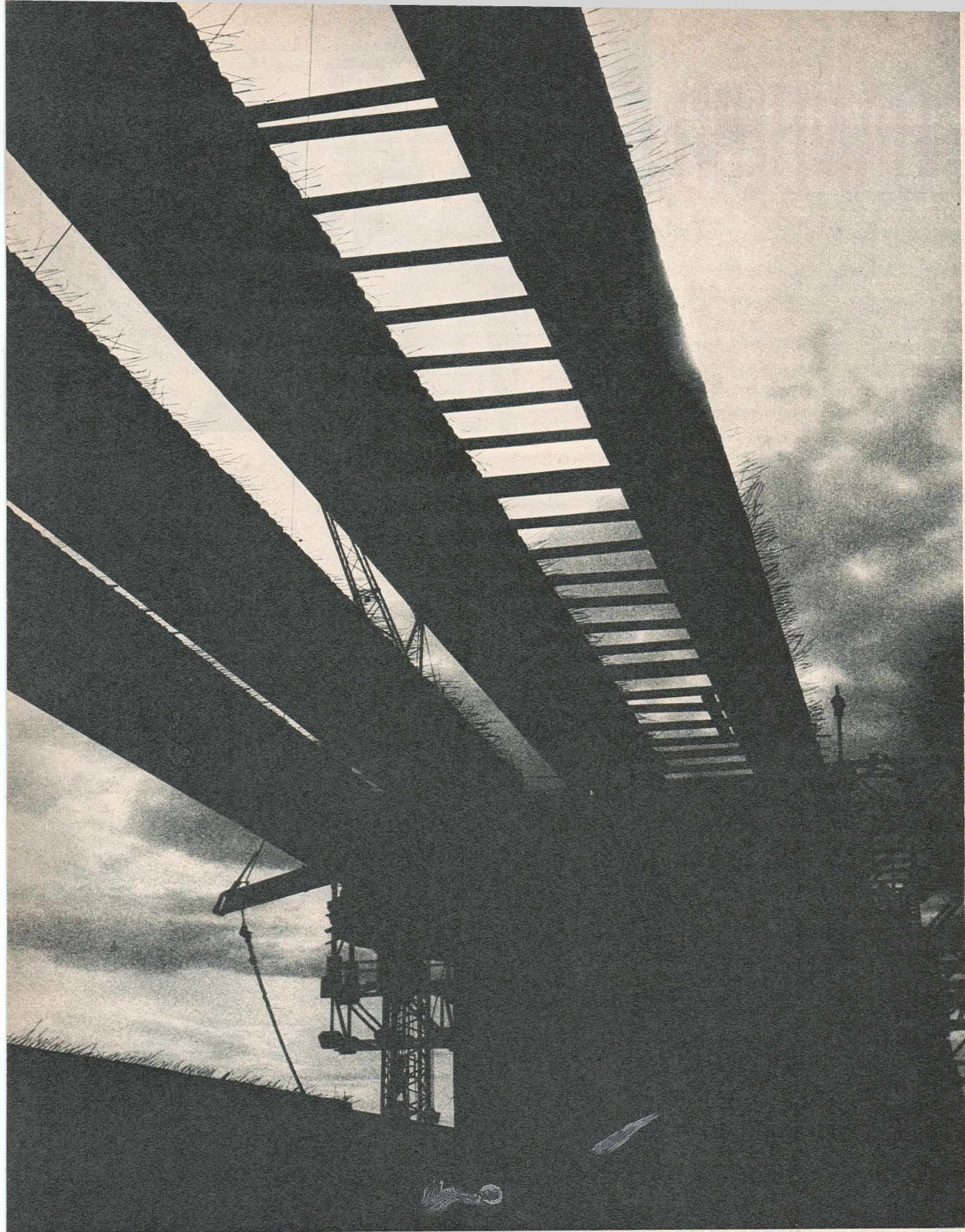
soluții originale și îndrăznețe. Așa de pildă podul de la Giurgeni-Vadul Oii va fi prima construcție de acest gen din lume, fundată pe coloane cu un diametru de 2 metri (pilonii pe care se susține podul au între 16 și 18 coloane fiecare). Apoi, tablierul metalic a fost executat în întregime la noi în țară, la uzinele din Bocșa, altă performanță de prestigiu, de data aceasta a metalurgiștilor noștri.

...Am văzut cum acționează giganticele mașini de forat, Benoto, și vibratoarele de diverse tipuri. O forță concentrată care lansează la zeci de metri adîncime, în nisipul și pietrișul Dunării, printr-o mișcare rotativă, sape metalice ce creează adevărate tuneluri în urma lor, repede întărite cu cofraje și apoi armate. Pînă la finele anului viaductul de la Giurgeni (de pe malul ialomițean) va trebui să fie terminat, iar cel de la Vadul Oii să fie realizat în proporție de 60 la sută. Stadiul actual al lucrărilor atestă că termenele stabilite vor fi respectate. La Giurgeni, din cele opt deschideri cît numără fiecare viaduct, patru au și fost montate, iar la Vadul Oii s-a atacat de acum prima deschidere, urmînd să se mai execute alte două.

Tot în aceste zile a început construcția primului pilon de susținere a podului propriu-zis, de fapt primul contact adevărat al constructorilor cu Dunărea. Trebuie spus că atît oamenii cît și mașinile au fost la înălțime, martor fiind uriașul pilon acoperit cu o pădure de țevărie metalică, adevărat plaur de care apele se izbesc neputincioase.

...Macheta podului, această imagine anticipativă și ideală a unui efort continuu și nu o dată eroic, predispuie la confruntări și evaluări. Se va termina o dată cu eternele transbordări, cu kilometrii de mașini așteptînd ore întregi sub arșița verii. Ca să nu mai vorbim de creșterea uriașă a traficului de mărfuri pe care această acoladă îndrăzneț aruncată peste ape o creează.





O economicoasă și rapidă cale de acces

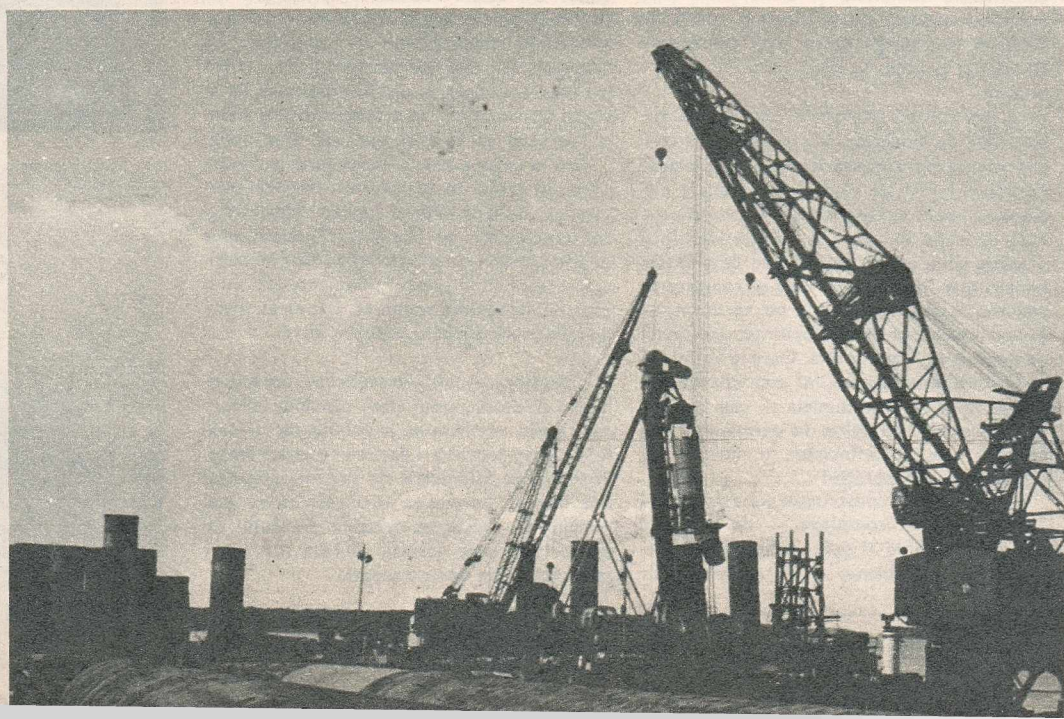
Actualele bacuri instalate în punctele Călărași-Ostrov, Giurgeni-Vadul Oii, Brăila-Măcin și Golești-23 August nu puteau și nu pot fi utilizate tot timpul anului. Iarna, la viituri sau pe timp de ceață și furtună circulația este practic întreruptă. S-a constatat că traficul maxim de traversare se realizează în punctul Giurgeni-Vadul Oii, pe drumul național 2A. La celelalte puncte circulația are un caracter local. După aprecierile specialiștilor, pierderile datorate staționării vehiculelor la punctele de traversare, precum și cheltuielile de întreținere și deservire a instalațiilor de traversare ajung la 20-22 milioane lei anual! Numai economiile realizate prin eliminarea acestor cheltuieli într-o perioadă de 15 ani echivalează cu amortizarea întregului pod. Ca să nu mai amintim de importanța unei legături permanente cu litoralul, vara, în zilele de vîrf, cînd pe la Giurgeni-Vadul Oii se perindă cîte 6 000 autovehicule. La ora actuală, datorită vastelor lucrări de consolidare a podului de la Cernavoda, traficul feroviar este asigurat practic pînă în anul 1980. Rămîne ca după această dată să se pună problema dublării podului aflat actualmente în construcție la Giurgeni-Vadul Oii.

Alexandru STOICA
ing. șef la Întreprinderea
construcții speciale
transporturi-București

Pe aici vor circula mașini... (viaductul de la Giurgeni, în construcție).

În peisajul dunărean, o nouă prezență: șantierul!

SALT PESTE DANUBIU



B A A L B E K

de N. MINEI—fotografii de M. DYNTERA



Secolul al XVI-lea nu împlinise decât șapte ani când călătorul german Martin von Baumgarten rămânea înmărmurit de admirație în fața mărețelor construcții ale unei așezări aflate la 85 km de țărmul Mediteranei, pe străvechiul pământ al Libanului. În însemnările sale, intitulate «Peregrinație în Syriam» și apărute mult după moartea lui, în 1594, Baumgarten descria în amănunțime «minunatul templu care se înalță la Baalbek, închinat lui Iupiter, și pe care cutremurele din 1139, 1157 și 1170 nu au izbutit să-l năruie».

Călătorul de astăzi nu mai are însă aceeași șansă ca îndepărtatul lui predecesor. Un nou și mare cutremur în 1759 și o succesiune de invazii și războaie au pustii orașul, năruind treptat și fără cruțare unul dintre cele mai vestite ansambluri arhitecturale ale tuturor timpurilor.

Dar, ca și Partenonul atenian, Coloseumul roman sau Histria dobrogeană, ruinele Baalbekului nu sînt mute. Pe măsură ce te apropii de ele, pietrele prind glas și îți vorbesc, cu îndurerată mîndrie, de gloria și vicisitudinile trecutului. Sub soarele dogoritor al Orientului Mijlociu, le privești, le ascuți și te simți îndemnat să te adresezi cronicilor pentru a afla cît mai multe amănunte din biografia așezării.

În zbciumata sa istorie, orașul pare să se fi născut ca sediu al adoratorilor zeului Baal, pe care grecii antici îl identificau cu soarele, de unde și numele elin al așezării: Heliopolis. Celebră pentru corectitudinea prevestirilor sale, divinitatea

locală făcea la un moment dat o serioasă concurență oracolului de la Delhi. Și cum să nu fi emoționat tu, român sosit pe aceste meleaguri, aflînd că, înainte de a se angaja în războaiele cu dacii, Traian a simțit nevoia să-l consulte pe Baal la Heliopolis.

Din inițiativa altui împărat roman, Antoninus Pius, a început aici, în secolul II e.n., construcția unui templu închinat lui Iupiter Heliopolitanus. Lucrările au durat aproape o sută de ani și au fost urmate de ridicarea a încă două lăcașuri de cult, primul dedicat lui Bachus (după alte păreri, lui Demeter), cel de-al doilea cîstînd-o fie pe Venus, fie pe Fortuna. Toate sînt înălțate pe o terasă artificială despre care s-a emis recent ipoteza că ar fi servit drept cosmodrom pentru vizitatori ai Pămîntului, veniți de pe alte planete.

Transformate succesiv în lăcașuri de cult creștine și musulmane, dărîmate de seisme și pîrjolite de năvălitori aparținînd celor mai diferite seminții, clădirile au lăsat totuși importante vestigii. Arcade, propilee, peristiluri, exedre, scări și altare alcătuiesc și acum un decor de o sobră dar grandioasă frumusețe.

În incinta lui se desfășoară de cîțiva ani, în fiecare vară, un festival al muzicii simfonice la care participă orchestre, dirijori și soliști de pretutindeni. Vreme de cîteva săptămîni armonioasa lume a sunetelor adaugă astfel o dimensiune suplimentară tăcutei splendori a marmurii și granitului.

▲ Cu aceeași migăloasă răbdare de care au dat dovadă și meșterii de acum două milenii, cei de astăzi lucrează la restaurarea unora dintre podoabele arhitectonice ale Baalbekului.



▲ Cutremure și invazii nu au izbutit să nimicească frumusețea pe care o conferă Baalbekului monumentele sale. În imagine: sculpturi exterioare ale templului închinat lui Iupiter Heliopolitanus.

de Teodor MAZILU

CEL CARE NU SE OPREȘTE NICIODATĂ

Într-adevăr, el e omul care nu se oprește niciodată. Orice s-ar întâmpla, el nu stă locului. Tot ce face, face în viteză, cu gândul la cu totul altceva. Pentru nimic nu are timp, ca și cum timpul i-ar fi fost dat pentru niște treburi miraculoase, străine de omeneasca noastră existență. Aleargă ca un bezmetic, de când s-a născut și pînă va muri. Chiar spre moarte va alerga ca un nebun, îngrozit că ar putea să întârzie, va ofta în pripă, va suferi în pripă și va muri cu aceeași grabă frenetică și inexplicabilă. Se învîrte tot timpul, pentru nimic nu are răbdare, totdeauna aude voci misterioase care-l trag în altă parte.

Din cauză că aleargă tot timpul, n-are timp să trăiască. Căci pentru toate își face timp, chiar în viteză, dar pentru viață timpul se subțiază într-un mod ireparabil. Veșnic e în criză de timp. Ca și cum timpul ar fi un sac de bani pe care trebuie să-i cheltuiască pînă la ultima centimă. De aceea toate relațiile lui cu oamenii se fac sub semnul acestei demonice viteze. Repede, repede, repede de tot. De aceea el nu citește, ci mai mult înghite cărțile. În ultimul timp a renunțat chiar și la digeratul cărților și preferă să cumpere de la alții conținutul lor. «Spune repede despre ce e vorba în Război și pace».

Cere tuturor oamenilor să i se dezvăluie numai sub prisma interesului strict necesar. Nimic în plus, nimic care ar putea să-i răpească acest timp absurd, cu care n-are de tapt ce face. «Nu-mi descrie stările tale sufletești, spune-mi repede dacă mă iubești sau nu, că pierd trenul de Constanța». Gîfîind, ajunge la Constanța. Gîfîind, se întoarce de la Constanța. Tot timpul trăiește gîfîind, cu bagajele făcute. Tot timpul e pus pe drumuri.

Din această stare de frenetică agitație nimeni nu reușește să-l oprească, trece prin viață ca un bolid, înzestrat cu o viteză cosmică. Cîțiva prieteni apropiați l-au rugat să se oprească măcar o clipă. «Mai stai puțin locului». Dar el nu poate sta locului, el trebuie să se agite, să zburde. De fapt, acestui om ațut de agitat îi este frică de viață, n-are curajul să dea ochii cu viața și de aceea fuge ca bezmeticul de cîte ori simte că viața aleargă după el. Frica l-a ajutat să capete o viteză aproape cosmică, și viața nu reușește să-l ajungă din urmă. Dar o dată și o dată viața îl va ajunge din urmă și atunci amicul nostru zburdalnic va fi silit să dea ochii cu ea.



Jerry Lewis și-a făcut reîntoarcerea pe scena Teatrului grec din Hollywood. Cunoscutul comic american cîntă și dansează în fiecare seară în fața a patru mii de persoane care umplu sala pînă la refuz.

În orașul Perpignan, «Théâtre du Midi» din Paris prezintă în stațiunea permanentă de vară piesa Omul este om de Bertold Brecht. Actorii Rosy Varte și André Julien au interpretat cu un succes remarcabil rolurile dificile din această lucrare brechtiană de tinerete, puțin cunoscută și puțin jucată.



Mahalia Jackson a fost vedeta incontestabilă a Festivalului de jazz de la Antibes-Juan-les-Pins. Interpretă desăvîrșită a muzicii negre americane. Mahalia a entuziasmat publicul de pe Coasta de Azur, venit în număr mare să o asculte.



Festivalul de muzică de la Taormina se desfășoară în acest an, între 9 și 20 august, în celebrul teatru greco-roman al orașului. Se anunță participarea prestigioasă a unor dirijori, cîntăreți și orchestre de renume, printre care: Carlo Zecchi, Gaetano Delogu, Nikita Magaloff, Orchestra filarmonică slovacă din Bratislava, Opera Națională din Praga etc.



de G. DIMISIANU

G. CĂLINESCU: ISTORIA LITERATURII ROMÂNE (compendiu)

Retipărirea Compendiului, publicat pentru întâia oară în 1945, constituie un eveniment editorial de însemnătate deosebită, un stadiu necesar în pregătirea momentului important cînd noua generație de cititori va putea lua contact cu ediția cea mare a Istoriei literaturii române de G. Călinescu (1941), aflată în curs de apariție la Editura pentru literatură.

Compendiul nu reprezintă o prescurtare a ediției mari, ci este operă independentă, o proiecție esențializată a desfășurării literaturii române de la origine pînă în contemporaneitate. Această acțiune de redimensionare a operei nu i-a diminuat caracterul monumental care nu stătea în proporții ci în concepție și viziune. Al. Piru, autorul postfeței ce însoțește ediția de astăzi a Compendiului, scrie: «Este tot o epopee dar, de data aceasta, nu de eroi ci de forme, mai degrabă o dramă de idei. Biografiile fiind înlăturate, scriitorii trăiesc numai prin operele lor, ca realizări integrale sau ca simple intenții, în caracterizări cu atît mai pregnante cu cît mai succinte, uneori aproape aforistice».

Față de ediția mare, Compendiul înseamnă, așadar, pe lîngă o sinteză a materialului, și o radicalizare a viziunii: nemaivînd prilejul să se ocupe de anecdotică biografică, concentrînd la extrem analizele sociologice și psihologice, caracterizările morale ale autorilor și încadrările în epocă sau în peisajul geografic, Compendiul va reține numai aspectele artistice viabile ale dezvoltării literare, numai acele porțiuni din activitatea unui autor (uneori doar cîteva versuri!) care întrunesc sau măcar tind spre condiția estetică. A rezultat dintr-o astfel de concepție o lucrare care se dispensează de orice fel de aparatură documentară, nevolunioasă, dar cît de vie, reprezentativă în cea mai deplină măsură pentru valorile durabile ale literaturii române, edificatoare asupra contribuției noastre în concertul european.

Peste tot unde se aplică, spiritul călinescian fertilizator însuflețește materia, potențează latențele ascunse ale textelor, face să izbucnească jeturi generoase din pămînturi pe care le crezusem aride. Faptul e cu deosebire dovedit în acțiunea întreprinsă de el asupra capitolului din literatura veche — domeniu neabordat pînă la G. Călinescu din perspectiva consecvent estetică. Sufîind pulberea de pe vechile tipărituri, lăsînd la o parte faptul documentar care îl privește pe istoric, aduce în prim plan acele texte sau fragmente de texte marcate de însemnele unei vocații de artă, purtătoare ale unui sentiment artistic, oferînd astfel despre epoca veche o cu totul altă imagine decît aceea pe care ne-o furnizau cercetările apăsate de erudiție seacă și pedantism cărturăresc.

Reeditarea Compendiului mai prezintă interes și pentru faptul că reactualizează o serie de păreri teoretice ale lui G. Călinescu despre critică și funcțiile actului critic, formulate în prefața ediției din 1945, text mai puțin circulat. E necesar să fie reamintite aceste opinii care, însumate altora exprimate în alte ocazii, contribuie la încheierea unei concepții critice unitare — lucru ce i-a fost contestat lui G. Călinescu în cîteva intervenții destul de recente. Sînt de reținut disocierile între «obiectiv» și «subiectiv» în critică și, de asemeni, clarificările în chestiunea raporturilor dintre artă și viață. «Realmente n-a fost niciodată vreun conflict între viață și artă, și discordia e un efect al echivocării termenilor. Autorul, ca om, trebuie să aibă idei și atitudini și să le trăiască intens; cu cît trăiește mai puternic, cu atît sîntem mai siguri că va fi în stare să priceapă aspectele tot mai adînci ale existenței. Condiția este ca viața să se subordoneze creațiunii. Creatorul trebuie să fie lăsat să trăiască, dar în același timp să fie învățat a se întoarce asupra lui însuși, făcîndu-și obiect de contemplare din propriul subiect» (pag. 11).

Operă de prim rang a literaturii critice românești, Compendiul reintră în circulația largă a acelor bunuri spirituale fără asimilarea căroră orizontul de cultură al noilor generații ar fi fost păgubit.

carnet

DOCUMENTARE

de Mioara CREMENE

...Cînd ziarele noastre aduc știri de pe șantierele unde lucrează și construiește tineretul, nu mă pot împiedica să nu mă întorc în amintire la niște ani în urmă — și mai precis, la vara de acum cincisprezece ani cînd, îmbrăcată în salopeta tineretii și a entuziasmului, mă aflam și eu, împreună cu un grup de prieteni, undeva printre schelăriile de la Stejaru, sînd de vorbă cu un macaragiu ori primind între guler și casca de miner ploaia leșioasă a infiltrațiilor de la «tunel-intrare».

Făceam parte dintr-o brigadă de tineri scriitori, și fiecare concepeam documentarea alt fel — unii se fixaseră într-un anume punct al excavațiilor și schelăriilor informale care aveau să fie cîndva complexul științific al hidrocentralei de la Bicaz, alții colindau ca niște bezmetici întreg șantierele și profitau de fiecare camion încărcat cu steril ca să ajungă într-o singură zi de la «tunel-ieșire» la «tunel-intrare», trecînd prin toate inelele mai importante și pe la batar-dou; unii intrau de-a dreptul în activitatea culturală și chiar de producție a cîte unei echipe

— ba pînă la urmă își lua rucsacul sau valijoaara ca să se mute cu totul într-un dormitor comun, de unde veneau spre noi doar în vizită; alții făceau scurte plonjări într-un punct tumultuos mai apropiat sau poate doar numai la cooperativa de consum (ceva mai bine aprovizionată în vremea aceea decît magazinele din oraș), ori la cîrciumă, de unde se retrăgeau «unde va în natură» ca să scrie pasteluri; unii colaborau la ziarul local și trimiteau însemnări zilnice în toată presa, unde uneori chiar apăreau glorios; alții, deși fagăduiseră, nu trimiteau nimic...

Era o vreme cînd noțiunile de «tînăr scriitor» și «documentare» aveau un concept tulbure, și dintre oamenii angrenați efectiv în munca de construcție nu erau prea numeroși cei care pricepeau rostul nostru acolo. În general, destul de multi abia începeau să se lămurească în legătură cu diferitele nuanțe ale activității scrisului (pe șantier funcționau încă două clase de alfabetizare conduse de o bătrînă și admirabilă învățătoare); totuși era de remarcă faptul că, o dată aceste clase terminate, mai fiecare brigadier își avea sub saltea romanul său început ori caietul de versuri la care lucra... Faptul era minunat, dar ne crea greutăți nouă, celor care pretindeam a face cărți, deoarece prin barăcile cu tineret aceea era o activitate destul de generală... Izbucneau cîteodată conflicte între noi și cei de aceeași vîrstă — o dată, unui tînăr poet care afirmase că e «scriitor» i se fixase la

«activități culturale» o normă de scris și tăiat litere pentru lozinci.

Noi ne făceam sincer probleme, dar acesta era un adevăr secundar sau chiar de mîna a treia ori a patra pe lîngă faptul că ne simțeam bine intenționați, entuziaști și dinamici, deci nu în afara adevărului ci în chiar miezul său. Frazele ne erau împotriva de termeni tehnici, vorbeam despre eroii șantierului în chip familiar, Kiray, comandantul de la «tunel-intrare», era pentru noi, ca și pentru oricare tînăr brigadier, un fel de semizeu, iar în dormitoare noastre se debăteau planurile hidrocentralei cu aceeași aprindere ca în birourile direcției...

Asistăm la un spectacol de o covîrșitoare frumusețe, în natura splendid reprezentată între Cheile Bicazului și poalele Ceahlăului — un mare șantier este însă oriunde frumos. Mai important era că asistam la nașterea unui anume spirit și făceam cunoștință cu tipul «de șantier» al muncitorului, căruia forța sa civilizatoare îi creează o bucurie aproape îmbătătoare, pe care nu o poate uita, ci trece căuțînd-o, de pe un șantier pe altul și dintr-o realizare într-alta...

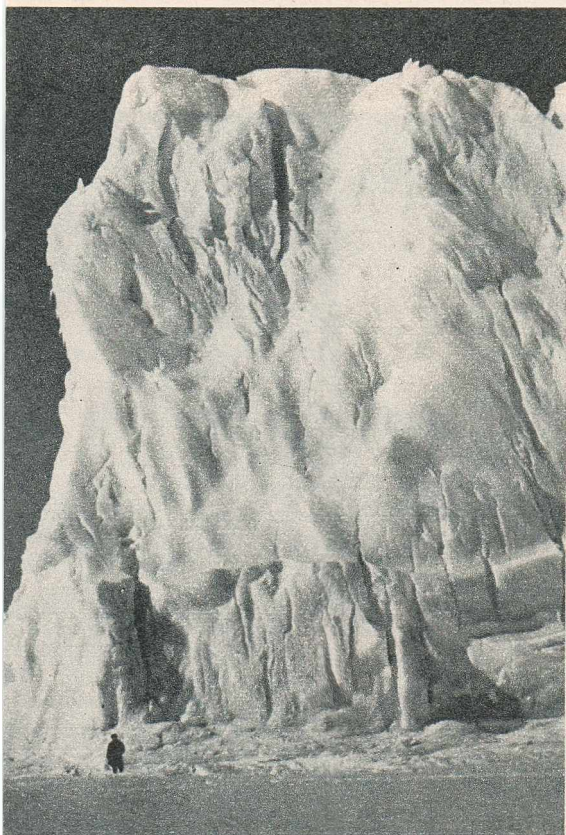
...De toate acestea mi-am adus aminte nu demult, sînd de vorbă cu un tînăr pletos, într-un punct destul de îndepărtat de hidrocentrală, și mai ales de ce eram noi atunci. Mă aflam pe «Pont-des-Arts», unul din podurile care traversează Sena în fața Școlii de bele-arte din Paris, și priveam un desen făcut pe asfalt, alături de

care pictorul, nu lipsit de talent, scrisese ca să atragă atenția: «Sînt născut pe fundul unui lac artificial» (efectiv își făcea o glorie din faptul că se născuse într-un sat astăzi dispărut în urma construcției unor baraje).

I-am spus: Să te naști pe fundul unui lac artificial nu-i mare lucru. Să contribui la construirea unui astfel de lac este o amintire de care nu te poți despărți, pe care o vei duce cu tine întreaga viață. Eu, una, am fost, am văzut lacul umplîndu-se, mutarea satelor, și într-o zi, înaintea deschiderii barajului, am trecut prin tunelul liniștit, gata, ca un element de orgă înaintea concertului.

Fără îndoială, erau printre noi, ca întotdeauna printre tineri, exagerați. La ziarul de perete al brigăzii fetele erau criticate fiindcă își încrețeau părul — și erau cîte unii care ne întrebau neconținut: ie, unde-i romanul, piesa de teatru care să descrie imediat, acum, viața aceasta ade-vărată?...

Între cei foarte vinovați mă aflam și eu, deși în chip tulbure îmi simțeam dreptatea, simțeam că numai inimile reci pot fi obiective concomitent cu solicitarea pasionată, și că pentru a discerne adevărul îți trebuie liniștire, timp... Dar discernerii, liniștirii, timpului, le e necesară solicitarea pasionată... Reflectîndu-se una în-alta, ele alcătuiesc «experiență»... Cît despre solicitarea pasionată, ea mai are un nume: se numește, într-un cuvînt, «documentare»...



În această puritate de gheață profesorul belgian Piccioto a căutat urmele — nealterate de fumul industrial — prafului cosmic care bombardează fără încetare Pământul. Omul pare copleșit de munții de gheață. Și totuși el va fi stăpînul Antarcticii...

ANTARCTICA— o uriașă „arhivă” naturală

O sută de mii de tone de praf extraterestru cad în fiecare an pe planeta noastră. Iată concluzia, oarecum surprinzătoare, la care a ajuns Edgard Piccioto, de la Universitatea din Bruxelles, după încheierea unei expediții în Antarctica. Dar nu aspectul cantitativ îl interesa îndeosebi pe omul de știință belgian, ci cel calitativ. Mai precis, el «vina» în Antarctica, dacă putem să ne exprimăm astfel, puritatea absolută. «De cînd omul a contaminat globul terestru — a declarat dr. Piccioto — a devenit imposibil să găsești apă fără oxidul de carbon revărsat de țevile de eșapament ale automobilelor sau de coșurile fabricilor».

Din fericire pentru cercetătorul avid de puritate — din considerente pur științifice — a rămas pe glob, se pare, și un ținut necontaminat: Antarctica, împărăția tăcerii albe, cu zăpada atât de imaculată încît chiar cele mai fine aparate de măsură sînt prea «murdare» pentru a o analiza și unde singurele impurități sînt de origine extraterestră. Picate din cer, cum s-ar zice.

Ce interes științific prezintă această particularitate a continentului astral? «Aici avem posibilitatea, neîntîlnită nicăieri altundeva, să regăsim aceleași precipitații atmosferice ca înainte de revoluția industrială și de bomba atomică» — a subliniat savantul belgian. În plus, deoarece zăpada nu s-a topit de-a lungul secolelor ci s-a acumulat lent, ea a înregistrat cu scrupulozitate, ca într-o uriașă condică a firii, praful cosmic în ordinea sosirii sale pe pămînt...

Pentru a reduce la minimum posibilitățile de contaminare a acestei prețioase arhive naturale, dr. Piccioto a hotărît să întreprindă expediția neînsoțit de nimeni. A săpat singur, în încremenirea de gheață, înfruntînd singurătatea și intemperiiile. Rezultatul? Patruzeci de lăzi de o sută de kilograme fiecare, expediate la laboratorul din Bruxelles. Aci conținutul va fi analizat prin cele mai moderne mijloace, de la testele chimice ultrafine pînă la investigația cu substanțe radioactive.

Din interpretarea primelor date a reieșit și cifra globală citată la începutul articolului: 100 000 tone de praf cosmic, care împovărează anual bătrîna Terra. Analizele vor smulge și alte taine acestor mesageri ai Marelui Univers, sosiți pe tăcute pe meleagurile noastre pămîntene și culeși cu grijă de un profesor belgian entuziast, singur pe ghețurile eterne...

L. NIȚESCU

„PUSTNICUL BRUN” ATACĂ...

Buturuga mică răstoarnă carul mare... Proverbul își găsește corespondenții și în viața celor mai mici insecte, și a omului. La prima vedere, păianjenul denumit «pustnicul brun» nu are nimic înspăimîntător: această insectă minusculă (lungimea



corpului nu depășește 1 cm), aducînd oarecum a mîscă, are reputația de a fi mai curînd timidă decît agresivă. Nenorocirea face însă ca înțepătura curioasei insecte să fie adesea mortală; în adevăr, oricît ar părea de curios, medicina nu cunoaște încă un remediu eficace împotriva veninului respectiv, a cărui acțiune, de altfel, este extrem de lentă, întinzîndu-se pe parcursul mai multor săptămîni.

La început apare o iritație neînsemnată, apoi o umflătură, o cangrenă care se mărește încet-încet; după circa cinci săptămîni survine moartea! Un asemenea caz s-a produs recent în statul Alabama, S.U.A.: un fermier de 56 de ani, perfect sănătos, a

sucombat după cinci săptămîni de la o înțepătură la picior. Deși fermierul s-a bucurat de cea mai atentă îngrijire medicală, nimic nu l-a putut salva.

Alte cazuri s-au semnalat apoi în diferite state din sudul S.U.A., punctînd liniile de atac «în evantai» ale păianjenului cu pricina. Nu demult s-a semnalat prezența sa și în nord: Universitatea din Illinois a fost închisă pentru cîteva zile din cauza acestui oaspete nepofit. Insecta și-a făcut apariția și la Chicago, producînd îngrijorare.

Acum vreo 50 de ani, H.G. Wells publica povestirea sa «Imperiul furnicilor». El descria invazia unor furnici a căror organizare «socială» amintea întrucîtva — în concepția scriitorului — pe cea umană, iar arma lor cea mai temută o constituia un venin fatal pentru om. Era desigur o «licență» pe care și-o lua autorul față de realitatea științifică. Iată că o jumătate de secol după apariția «Imperiului furnicilor», o altă insectă aspiră la «gloria» predecesoarelor sale. Desigur, nu vom asista — ca în povestirea lui Wells — la instaurarea unui imperiu al «pustnicilor brunii», dar pînă una alta veninul misterios și purtătorul lui, o insectă lungă de un centimetru, stîrnește teamă și pune semne de întrebare biologilor.



ÎNTR-UN SAT DIN JUD. PRAHOVA

Cititorul Nelu Stănescu din comuna Teșila ne semnaleză că lucrările construcției căminului cultural au început în urmă cu 3 ani și dacă vor continua în același ritm clădirea va fi gata abia peste 10 ani. Corespondentul Nelu Stănescu ne roagă, în numele tinerilor din comună, să consemnăm această stare de lucruri. Spre exemplificare ne-a trimis și o fotografie pe care o publicăm. Urmează să aflăm și părerea Consiliului popular comunal.

PRECIZĂRI UTILE

Am primit din partea cititorului Gb. Verșescu din Piatra-Neamț o scrisoare, ca ecou la reportajul «Mozaic nemțean» (Flacăra nr. 29 din 13 iulie 1968). Corespondentul nostru face următoarele precizări privind populația orașului Piatra-Neamț: «Vă dau date precise, deoarece m-am ocupat de istoria acestui oraș. În anuarul statistic din 1964 se scrie că populația orașului în iulie 1964 era de 38 650 locuitori, iar cu comunele incluse în teritoriul administrativ actual — 48 869 locuitori. De asemeni, în anuarul Direcției regionale de statistică din Bacău din 1960, la pag. 32—33, se scrie că totalul locuitorilor este de 32 640». Mulțumim corespondentului nostru pentru precizările de mai sus.

★

«Mi s-a spus că un poet care se ridică acum și scrie versuri cu rimă și ritm, nu prea are mari șanse; cum s-ar zice, opera lui nu este citită»... Așa își începe scrisoarea cititoarea noastră

Doina Avram din Galați.

Nu știm cine v-a dat această «rețetă» și nici de unde a cules-o. Asemenea criterii nu există. Presa literară și editurile au dovedit-o din plin. Problema este alta, și anume ca versurile dv. să fie scrise cu talent, ca aceste versuri, fie ele albe sau nu, să transmită ceva.

★

Ioan Petrescu — com. Căuș, satul Rădulești. Ce am putea publica noi la această rubrică despre tot ceea ce ne cereți ar fi mult mai succint decît ceea ce ați putea găsi în anuarul statistic din 1967.

★

Mulțumim corespondenților noștri Viorica Crețu — Reșița, Florian Stoian — București, Grigore Mibăescu — Constanța, Corneliu Birloiu — Buzău, și multor altora, pentru tot ceea ce gîndesc și exprimă despre «Flacăra». Le-am fi însă și mai îndatorată dacă ne-ar semnala și ceea ce eventual nu le este pe plac în paginile revistei noastre.

despre adas (V)

ASIGURAREA AUTOTURISMELOR

Sezonul estival aglomerează mult șoselele. Sute, mii de posesori de autoturisme se îndreaptă spre munți sau spre stațiunile de pe litoral. Traficul rutier nu încetează nici în timpul nopții.

Aceasta poate duce însă la numeroase situații nedorite. Este suficientă o clipă de neatenție a oricăruia dintre automobilisti, un reflex întîrziat. Riscurile sînt deci în această perioadă mai mari. V-ați gîndit oare, înainte de a porni la drum, la o măsură de prevedere aflată la îndemîna oricui? Administratia asigurărilor de stat v-o reamintește: **ASIGURAREA AUTOTURISMELOR.**

Aceasta poate fi încheiată atît pentru cazurile de avarii cit și pentru cele de despăgubiri civile. În primul caz, ADAS plătește pagubele ce pot fi pricinuite autoturismului asigurat (atît în timpul mersului, cit și în timpul staționării) prin: ciocniri cu alte mijloace de transport sau cu orice lucruri mobile sau imobile, izbire, cădere, derapări, răsturnare, căderea pe autoturism a unor obiecte, incendii, explozie, precum și ca urmare a tentativei sau comiterii furtului autoturismului, a unor părți ale acestuia, a unor obiecte aflate în

interior etc.

Dacă asigurarea s-a încheiat pentru despăgubiri civile, ADAS acordă despăgubiri pentru sumele pe care asiguratul, soția acestuia, precum și alți membri ai familiei sînt obligați să le plătească persoanelor accidentate sau păgubite, ca urmare a unui accident produs de autoturismul asigurat. ADAS compensează și cheltuielile făcute de asigurat în procesul civil, precum și cheltuielile de judecată și onorariile de avocat la care asiguratul este obligat față de persoanele vătămate sau păgubite.

Măsura de prevedere de care amintim folosește în cazul deplasărilor efectuate în interiorul țării. Dacă posesorul unui autoturism dorește să extindă valabilitatea asigurării și pentru călătorii în străinătate, Administrația asigurărilor de stat asigură și în astfel de situații.

Asigurarea poate fi încheiată atît de către posesori, pentru autoturismele proprii, cit și de către conducătorii amatori care se află la volanul unor autoturisme aparținînd altor persoane sau ale unor unități socialiste.

postă redacție



film

reflexor stroboscop



Marele cineast american a ținut să-i aibă în distribuție pe Virna Lisi și pe cântărețul Sergio Franchi.

clacheta pe glob

STANLEY KRAMER

și „Secretul de la Santa Vittoria“

«Procesul de la Nürnberg» și «O lume nebună, nebună, nebună»: un cutremurător apel la responsabilitate, adresat omenirii, și o amețitoare readucere a burlescului printre noi, modernii. Două preocupări extreme, deopotrivă definitorii pentru personalitatea marelui cineast american Stanley Kramer. Proaspătul deținător al premiului Oscar — pentru «Ghici cine vine la cină» — după ce a răscolit conștiințele și lumea cinematografică din acest an cu pledoaria sa antirasistă își îngăduie din nou un zîmbet. Dar de data aceasta nu într-o comedie sută-n sută ci, cum o numește el, într-o «comedy-drama» ce-și propune să observe, printre altele, câteva din slăbiciunile omeniești, să spună multe despre ceea ce este bun în om și multe despre ceea ce este rău. Totul pornește de la povestea unui primar dintr-un sat italian din timpul războiului — un sat pe nume Santa Vittoria, renumit pentru vinurile sale — de la eforturile acestuia de a salva un milion de sticle cu vin de intențiile acaparatoare ale unui comandant german. Sper că filmul va trezi și câteva risete, și câteva suspine.

Scenariul filmului are la bază un best-seller al scriitorului Robert Crichton, «Secretul de la Santa Vittoria».

Statul major s-a instalat într-un mic și foarte vechi sat din apropierea Romei, Anticoli Corrado, ales după patru luni de peregrinări și cercetări «microscopice» a încă 168 de sătulețe.

Kramer s-a oprit aici intrucât, după declarația domniei-sale, «această așezare, veche de câteva sute de ani, nu prezintă alte semne de invazie a urbanității decât antenele de televizor». După primele două zile de turnare, timp în care s-au luat nici mai mult, nici mai puțin de 126 de interviuri pentru 18 societăți de televiziune, regizorul s-a adresat locuitorilor satului (1 200 la număr) strînși în inima târgului, solicitându-le ajutorul pentru realizarea unor mari scene de masă: «Prieteni..., anticolezi..., băieți...! Acum, cînd ne-ați văzut la lucru, cred că v-ați dat seama ce nebulie înseamnă filmările. Dar cum veți lua parte la ele, bănuiesc că și pe voi vă vor înnebuni puțin. Știu că în fiecare dimineață cînd plecați de acasă ne întilniți în drum, știu ca de fiecare dată cînd vă mișcați prin casă ne zăriți prin fereastră, că generatoarele noastre fac zgomot noaptea, dar vă rog să mă credeți că vrem să cîștigăm respectul, prietenia și, pe deasupra tuturor, atențiunea voastră». Ceea ce n-a fost de loc greu, se pare, căci după foarte puțin timp Stanley Kramer se arăta cum nu se poate mai încîntat: «Dacă oamenii îmi vor arăta în continuare același entuziasm, cred că vom face un film bun. În multe privințe ei sînt una din armele mele secrete». Din cînd în cînd Kramer glumește cu actorii profesioniști — Anthony Quinn, Anna Magnani, Virna Lisi, Hardy Krüger, Sergio Franchi, compozitorul Renato Rascel, Valentina Cortese, Leopoldo Trieste — amintindu-le o vorbă a scriitorului Luigi Barzini: «Italia este făcută din 55 milioane de actori, iar cei mai proști dintre ei sînt cei de pe ecran și de pe scenă».

În ceea ce-l privește pe interpretul rolului principal (primarul Italo Bombolini), cunoscutul actor Anthony Quinn declară că se află în fața unuia din acele roluri masive care te solicită total. Replica cu care-l caracterizează eroul este aceasta: «Ah, Niccolo Machiavelli, tu ar fi trebuit să fii primar, nu eu». Quinn face tot ce-i stă în putință să împrumute primarului din Santa Vittoria o înțelepciune rafinată, după învățătura lui Machiavelli. Partenera sa, Anna Magnani, este mai zgîrcită cu declarațiile (nu încetează însă să-și exprime bucuria de a juca încă o dată alături de Quinn). În primele zile de filmare preocuparea ei de bază s-a dovedit a fi pronunția în limba engleză: «N-am mai vorbit de aproape zece ani. Sînt nervoasă ca dracu din cauza asta». De fapt nervozitatea mării actrițe nu este altceva decît binecunoscuta ei neliniște. Fără ea, Magnani, actrița-vulcan, n-ar mai fi Magnani.

P.S. Acest material informativ împreună cu fotografiile au fost trimise revistei noastre, pentru folosință exclusivă, de către societatea United Artists, producătoarea filmului «Secretul de la Santa Vittoria» realizat de Stanley Kramer.



Actrița-vulcan: Anna Magnani.



Masivul Anthony Quinn se va întilni în acest film cu Hardy Krüger, subtilul actor german.

ceea ce nu înțeleg

Mă descurc cam greu cu programele 1 și 2. Nici acum nu știu exact care poate fi văzut în întreaga țară și care nu. Constat însă că, dacă joi sau sâmbătă seara las televizorul deschis fără a schimba canalele, urmăresc de două ori, o dată la 19,30 și o dată la 20,45, același sau aproape același telegenial. Rațiunea repetării n-o înțeleg absolut de loc. Vor fi existând în țară telespectatori care nu pot recepționa primul telegenial și trebuie să-l aștepte pe al doilea? Nu cred, pentru că asta ar însemna că nu vizionează telegenialul de seară decât de trei ori pe săptămână, iar pe cel de noapte niciodată. Sau poate al doilea telegenial este destinat exclusiv celor care au deschis aparatul cu jumătate de oră întârziere? Presupun că nu, și de aceea declar că pur și simplu nu înțeleg.

Nu înțeleg nici de ce o emisiune ca «Zigzag» este trimisă să se plimbe la mare și la munte. Dezavantajele decurgând din această foială, le-am constatat cu toții. Prezentatorii titulari sînt înlocuiți de amatori stîngaci, programele își pierd echilibrul obișnuit pentru că la Constanța, de pildă, se găsesc mai mulți balerini decît cîntăreți, iar nivelul general — și acesta este argumentul cel mai important — scade considerabil. Selecția interpreților pentru o asemenea emisiune care urmărește să amuze întreaga țară este dificilă și permite adesea strecurarea unor mediocrități chiar atunci cînd autorul are la dispoziție tot potențialul artistic al Capitalei. Într-un oraș de provincie nu mai are practic posibilitatea de a opera. Pentru a aduce cît de cît Zigzagul pe linia de plutire, sînt trimiși la locul emisiunii cîțiva actori și cîntăreți din București. Așa începe un joc absurd și, pe deasupra, costisitor. Dacă obiectivul este includerea în program a cîtorva forțe artistice locale meritorii, ar fi mai ieftin, mai operant și mai logic să fie invitate în studioul din București. Căci Zigzagul, oricît ar fi de eteroclit, rămîne o emisiune tipică de studio. O demonstrează, între altele, necesitatea de a da mereu «legătura cu Bucureștiul» pentru a se putea intercala secvențele filmate, rubricile permanente susținute de colaboratori aflați în Capitală etc. Dacă obiectivul este însă agrementarea Zigzagului cu elemente de peisaj marin sau montan, întreprinderea îmi pare și mai vană, și mai inadecvată. «Zigzagul» nu e un reporter care trebuie «trimis pe teren», ci un bazar de varietăți. Între ele își găsește foarte bine locul și un reportaj filmat «pe ascuns», undeva în țară, de exemplu la mare. Aici se impune o paranteză referitoare la ceea ce nu înțeleg (nu eu, ci unii reporteri). Camera de luat vederi este la fel de crudă, de necruțătoare, de obiectivă față de cei ce o dirijează, ca și față de cei pe care îi surprinde pe nepregătite. Pe Alexandru Stark, organizatorul unui accident simulat și înregistrat la fel de veridic ca și cel înscenat de Sophia Loren în Piața Spaniei, nu l-a dezavantajat. Dimpotrivă. În schimb, pe Rodica Rarău, care și în raza Transformatorului evoluează mai stîngaci decît colegii ei, a arătat-o ca fiind prea meticolos didactică, prea dornică să nu lase nespusă nici o vorbă, pentru a face față exigențelor unui gen prin definiție laconic.

Revenind la Zigzag, să ne amintim că de la Poiana Brașov n-a mai putut fi transmis, pentru că a plouat și a bătut vîntul. De ce să fie lăsat la discreția capriciilor vremii? Ele merită să fie înfruntate cînd e musai. Nu poți aduce în studio un meci de fotbal sau un festival de muzică ușoară organizat într-un anume oraș din România sau de peste hotare. Și atunci, dacă ții neapărat la retransmitere, faci toate eforturile organizatorice și cheltuielile necesare, îți asumi și riscul unei prezentări trunchiate, pentru că n-ai încotro. Dar Zigzagul sau emisiunile de varietăți?

Nu înțeleg și mă întreb dacă există cineva care să înțeleagă.

Felicia ANTIP

P.S. Nu înțeleg nici de ce frumosul nume biblic Dalila este pronunțat într-una din versiunile românești ale unui cîntec englezesc «Dalila». Tare mai sună ridicol pe limba noastră!

CINCI MINUTE ÎNAINTE DE PRIMUL „MOTOR“

Interlocutorul nostru: Gheorghe VITANIDIS

Acum două săptămîni la Buftea a intrat în producție filmul românesc «Răutăciosul adolescent». Cu o zi înainte de filmări, cînd nu cred că nu mai era absolut nimic de pus la punct, cînd unui regizor numai de interviuri nu cred că-i arde, l-am rugat pe Gheorghe Vitaniș să răspundă curiozității noastre profesionale:

— În momentul acesta, cînd discutăm cu maximă sinceritate și aprindere cinematografia românească, dv. intrați în lucru cu un film care, vă dați seama, fie și numai datorită actului său de naștere tot va fi urmărit și judecat cu alți ochi. Cu ce premise porniți la drum?

— Am senzația că printre acele multe, foarte multe lucruri care au lipsit cinematografului nostru este și ceea ce aș numi o autentică apropiere de universul intim al individului. Sub clasificarea grăbită de «problemă minoră, intimistă» noi am alungat idei prețioase. Multe din marile filme ale lumii sînt ceea ce sînt tocmai prin faptul că nu s-au îndepărtat de aceste «mici și particulare» probleme ale omului, ci din contra, s-au apropiat uneori cu microscopul de ele, creînd, în acest mod, o mai completă imagine a ceea ce se cheamă «problemele majore».

Filmul, care va fi realizat după un scenariu al scriitorului Nicolae Breban, pornește de la rememorarea unei povești de dragoste. De fapt, rememorarea înseamnă însăși revelarea tîrzie a acestei iubiri, pentru că, la vremea sa, cel care a trăit-o nu a considerat-o nici măcar o aventură, ci un incident oarecare. Abia acum, obligat să-și aducă aminte, își dă seama că lăsase în urmă, cu brutalitate, cea mai frumoasă și mai curată perioadă din viața lui afectivă. Mii și mii de prejudecăți, de norme prost gîndite sau, știu eu, poate lașitate, poate teama de opinia altora — care opinie poate fi uneori și birfa culorilor — sînt tot atîtea chei de înțelegere a psihologiei personajului. Ca idee de film mi s-a părut frumoasă, aș zice chiar mare: responsabilitatea fiecărui act întreprins, conștiința consecințelor pe care le poate avea fiecare pas pe care-l facem — consecințe pentru o zi, un an, o viață. Dacă filmul va izbuti să prindă toate acestea, să ne

îndemne la ceva mai multă luciditate, atunci...

— Mărturisesc că sînt cum nu se poate mai nerăbdătoare să văd cum va arăta pe ecran literatura lui Nicolae Breban: vreau să spun, literatura unui scriitor care zgîlție cuvintele din somn. Scenariul este o adaptare a unei alte lucrări sau a fost gîndit direct pentru film?

— Absolut pentru film. Precede chiar romanul «Francisca». Deși este o scriere cinematografică în esență, poate fi citită cu plăcere și ca literatură propriu-zisă. Oricum însă, dificultatea cea mare rămîne tot găsirea corespondentului în imagine a sentimentului transmis de fraza literară. De multe ori cuvîntul va contrapuncta sau va contrazice imaginea, îi va da noi dimensiuni sau va șterge unele asperități. Sperăm.

— Vorbești de rememorare. Să înțelegem prin asta că filmul va fi construit pe obișnuitele întoarceri în trecut?

— Dacă lucrurile vor ieși așa cum vrem noi, atunci relația prezent-trecut va avea o notă particulară: senzația dominantă trebuie să fie aceea că eroul trăiește tot timpul, cu acuitate, în prezent.

— Pe cine vom vedea în film?

— Irina Petrescu, Iurie Darie, Virgil Ogășanu, Ioana Bulcă. Simt că «Răutăciosul adolescent» va lansa un cuplu cinematografic de mîna întâi: Irina Petrescu și Iurie Darie. Am mare încredere în ei. Cred că nu e nevoie să spun de ce.

— Nu. Am să mai adaug eu o informație, pentru cititorii noștri, dacă-mi dați voie: că în acest film color, Darie va fi blond. L-am văzut ieri și abia l-am recunoscut.

— Da, dar nu e «un blond» de Făt-Frumos.

— Pe cine mai aveți în echipă?

— Imaginea aparține lui Aurel Kostrakievici, iar decorurile și costumele lui Aurel Bogos. Pentru celelalte, pentru machiaj, montaj... îmi place să colaborez cu oameni alături de care am mai lucrat și altădată.

Magda MIHĂILESCU

În căutarea primelor cadre din filmul «Răutăciosul adolescent». Recunoaștem în fotografie pe actorii Irina Petrescu, Iurie Darie, pe regizorul Gheorghe Vitaniș și operatorul Aurel Kostrakievici.

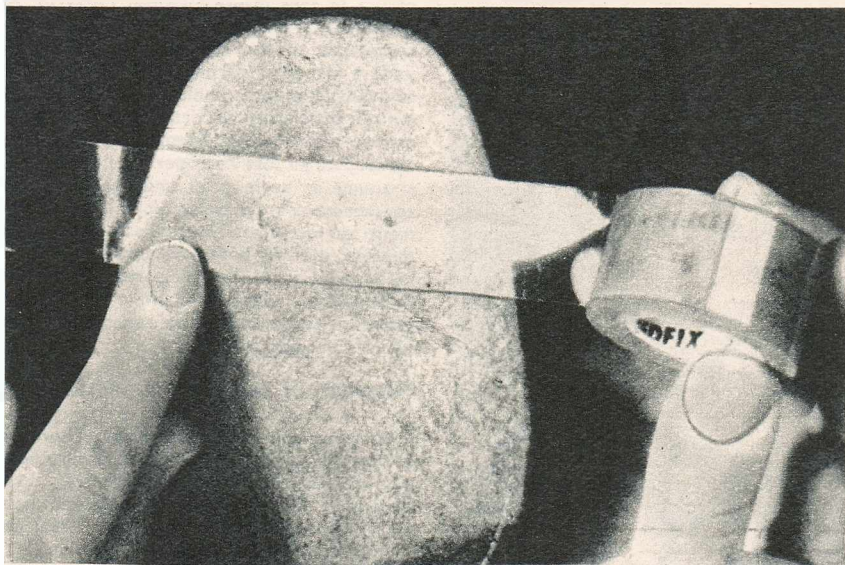


MICROURME

SAU

ATOMUL DETECTIV

de Ion ASZÓDY



Microurmele colectate cu ajutorul benzilor adezive ajung «curate» la laborator, nefiind expuse unor contaminări ulterioare. Fotografia noastră arată aplicarea unei benzi pe talpa încălțăminteii unui om suspectat de jefuirea unui atelier de bijuterii. La microscop au fost descoperite particule ale metalului rar cu care se lucra în atelierul respectiv...

Microurmele, adică substanțele găsite la locul crimei în cantități infime (particule de noroi, mici urme de zugrăveală, resturi de fibre textile, chiar și praful de pe talpa unui pantof) pot servi poliției ca un indicator prețios, descoperirea lor căpătând chiar o importanță hotărâtoare câteodată. De fapt, încă din 1920-1925 poliția a început să se intereseze de microurme; ele erau captate cu aspiratoare speciale de praf și apoi duse la analizat. Aspiratorul de praf are însă, evident, neajunsul de a colecta, de pildă în adâncul unei țesături, praful rămas acolo la săptămâni și chiar de luni, deci într-o perioadă care a precedat cu mult crima comisă, ceea ce dă naștere de multe ori a concluzii false.

Aceasta l-a dus pe criminalistul elvețian Frey-Sulzer la ideea de a folosi benzile adezive care sînt utilizate în industrie și în birouri. Puse cu partea lipicioasă pe suprafața obiectului sau a locului care conține, probabil, microurme și dezlipite apoi, benzile strîng toate particulele aflate doar pe suprafața cercetată. Frey-Sulzer a elaborat un sistem întreg pentru depistarea și culegerea microurmelor și pentru compararea lor la microscop, înregistrînd succese deosebite în domeniul microurmelor de fibre.

Iată un exemplu care confirmă eficiența metodei sale. La capătul unui coridor se afla o masă de biliard, iar omorul fusese comis într-o încăpere situată la o anumită distanță de camera de biliard. Pe îmbrăcămintea suspectului — care nega că a intrat în apartamentul cu pricina — se găseau fibre verzi provenite de pe stofa mesei de joc. La cercetarea amănunțită a întregii locuințe s-a constatat existența pe mobile, perdele etc. a aceluiași fibre verzi, care se răspîndiseră cu timpul în întregul apartament, deci și la locul crimei! Firește, acesta

n-a fost decît un prim indiciu care a condus pe anchetatori pe pista adevărată.

A.A.N.

Analiza părului a fost și a rămas o problemă arzătoare a criminalisticii. În ce măsură pot fi identificați răufăcătorii pe baza citorva fire de păr pe care, în multe cazuri, ei le lasă la locul crimei? Iată o întrebare la care nu sîntem în măsură să dăm un răspuns categoric. Paul L. Kirk, în prima ediție a cărții sale «Crime Investigation», arată: «Este sigur că într-o bună zi se va descoperi o tehnică definitivă de comparare a părului care, pentru criminalistică, va avea aceeași importanță ca tehnica amprentelor...» O frază gravă, care, pentru acei ce cunosc însemnătatea reală a victoriei amprentelor digitale în criminalistică, pare la prima vedere exagerată. Iată însă pe ce se baza afirmația lui Kirk.

În firul de păr, pe lângă elemente chimice comune ca azotul, carbonul, hidrogenul, oxigenul, fosforul, sulful și altele, se găsesc în cantități extrem de mici și alte elemente care diferă de la om la om, în funcție de nutriție, ocupație, mediu. Prezența acestor compuși secundari — argint, arsen, plumb, siliciu, mangan, aur etc. — era cunoscută, dar, cu metodele existente, ei nu se puteau pune în evidență într-un singur fir de păr.

În momentul apariției cărții lui Kirk, deci în 1953, se elaborase deja o metodă capabilă să determine cantități infime de elemente, dar ea nu fusese folosită încă în criminalistică. Ne referim la așa-zisa analiză prin activare cu neutroni (prescurtat A.A.N.), propusă încă în 1936 în Danemarca de G. Hevesy și A. Levi, metodă care s-a dezvoltat mult după cel de-al doilea război mondial. În ce constă ea? În introducerea probei respective — de la un firisor de păr sau de tutun pînă la un rest de praf oare-

care — într-un reactor atomic, unde este expusă unui bombardament cu neutroni. Operația poate să dureze de la câteva minute pînă la câteva zile. Sub influența fluxului de neutroni, elementele eșantionului «bombardat», care în stare naturală nu iradiază, devin radioactive, iar radiațiile, sub raportul cantității și intensității, diferă de la element la element. Măsurate în laborator cu contoare ultrasensibile, radiațiile dezvăluie cu precizie compoziția probei!

Primul care a folosit această metodă a fost Henri Griffon, conducătorul laboratorului de toxicologie al Prefecturii poliției din Paris. Atît Griffon cit și criminalistul american Robert E. Jervis au stabilit, în 1951-1952, mai întîi conținutul mediu de arsen în părul omului, iar apoi au fost în stare să identifice în trei probe de păr un conținut de arsen de 5—10 ori mai mare, ceea ce a constituit o dovadă de otrăvire cu arsen. Trebuie să precizăm: în acest caz este vorba de examinarea firului de păr pentru descoperirea substanțelor toxice, deci cu scop toxicologic și nu pentru scopuri de identificare. Dar cum se realizează identificarea unui individ printr-un singur fir de păr? După cum spuneam, prin examinarea compușilor secundari, pentru a se constata concentrația lor particulară, care variază de la individ la individ. Jervis și colaboratorii săi au ajuns la concluzia că nu există doi oameni al căror păr să aibă o proporție absolut identică a elementelor componente.

În 1958, în procesul din orașul canadian Edmundston, analiza A.A.N. și-a spus pentru prima oară cuvîntul în istoria justiției. De această dată în scop de identificare.

TOTUL ATRÎNĂ DE UN FIR DE PĂR!

În acest proces, americanul Jacob Vollman era acuzat de a fi omorît în noaptea de 15 spre 16 mai 1958 o tînără canadiană de

16 ani. Cadavrul fusese descoperit într-o mină părăsită, într-un loc unde, uneori, se întîlneau pe ascuns perechile de îndrăgostiți. Fata, Gaetane Bouchard, fusese lovită de mai multe ori cu un cuțit în piept și în spate. Semne pe ochiul și obrazul stîng, precum și pe piciorul stîng dovedeau că ea fusese tîrîtă cîtiva metri de la locul unde pietrișul era îmbibat de sînge. În același loc s-au găsit urme abia vizibile de cauciuc de mașină și două așchii de lăc de automobil, nu mai mari decît o gămălie! La autopsie s-a dovedit că fata nu fusese violată, în stomac se găseau resturi de ciocolată nedigerată, iar cînd i s-au luat amprente, s-a găsit în mîna ei un singur fir de păr lung de 6 centimetri, de o culoare mai închisă decît cel al victimei. Oare acest fir de păr aparținea ucigașului?

În scurt timp poliția a arestat un suspect, Jacob Vollman, proprietarul mașinii la care se potriveau perfect așchile găsite la locul crimei. În automobil se afla un baton de ciocolată din care mușcase, probabil, fata. În lada de gunoi a casei unde stătea suspectul, poliția a găsit resturi de îmbrăcăminte arsă, iar vecinii au declarat că el avea un cuțit de vîntoare, deși Vollman afirma că nu-și aducea aminte de acest cuțit... Dar fata? Da, o cunoscuse la dans, dar nu fusese cu ea în seara aceea. Recunoștea chiar că a fost cu mașina în «locul acela», însă nu împreună cu Gaetane Bouchard. Asupra lui planau deci o serie de suspiciuni grave, totuși dovada propriu-zisă că el era asasinul nu a fost produsă decît la proces.

Această dovadă era tocmai firul de păr găsit în mîna victimei și care a fost comparat prin metoda A.A.N. cu părul lui Vollman. În baza acestei dovezi, acuzatul a fost nevoit să recunoască că a fost cu fata în mașină, că «s-a jucat cu ea» și că s-au certat. În timpul luptei, susținea el, ușa mașinii s-a deschis, au căzut amîndoi, dar

(Continuare în pag. 20)

MICROURME SAU ATOMUL DETECTIV

de ceea ce s-a întâmplat pe urmă nu-și poate aduce aminte. Vollman a fost găsit vinovat și condamnat la moarte prin ștreang, dar condamnarea a fost ulterior comutată în închisoare pe viață.

Era primul caz în istorie în care instanța a acceptat o analiză A.A.N. ca o expertiză judiciară valabilă. Cu toate acestea Jurgen Thorwald, în lucrarea sa «Das Jahrhundert der Detective» (Secolul detectivilor), este de părere că: «Dacă în privința analizei părului s-au făcut și se mai fac studii bazate pe analiza de activare neutronică, totuși nici astăzi nu s-a ajuns la o tehnică de identificare a părului care să poată ține pasul cu cea a amprentelor». În tot cazul, metoda A.A.N. a deschis perspective absolut noi în cercetarea criminalistică.

Să revenim acum la problema micro-urmilor. Cercetarea, conservarea și examinarea acestora constituie o metodă sigură în mâna anchetatorilor. Indicii minusculi îl urmăresc pe răufăcător, care nu poate scăpa de ele. Acești mici martori invizibili ai acuzării furnizează o dovadă sigură, chiar dacă criminalul a pus între el și anchetatori o distanță de mii de kilometri. Cazul care urmează o dovedește.

«KIDNAPPING» ÎN AUSTRALIA

Bondi este o suburbie a orașului Sydney. Aici, la Bondi, trăia cu familia sa Bazil Thorne, agent al unui birou de voiaj. Familia Thorne a dus o viață liniștită pînă în ziua de 1 iulie 1960, cînd nenorocirea s-a abătut asupra sa sub forma unui loz cîștigător de o sută de mii de lire australiene. Afirmăția nu este exagerată pentru că... Dar să expunem faptele sistematic.

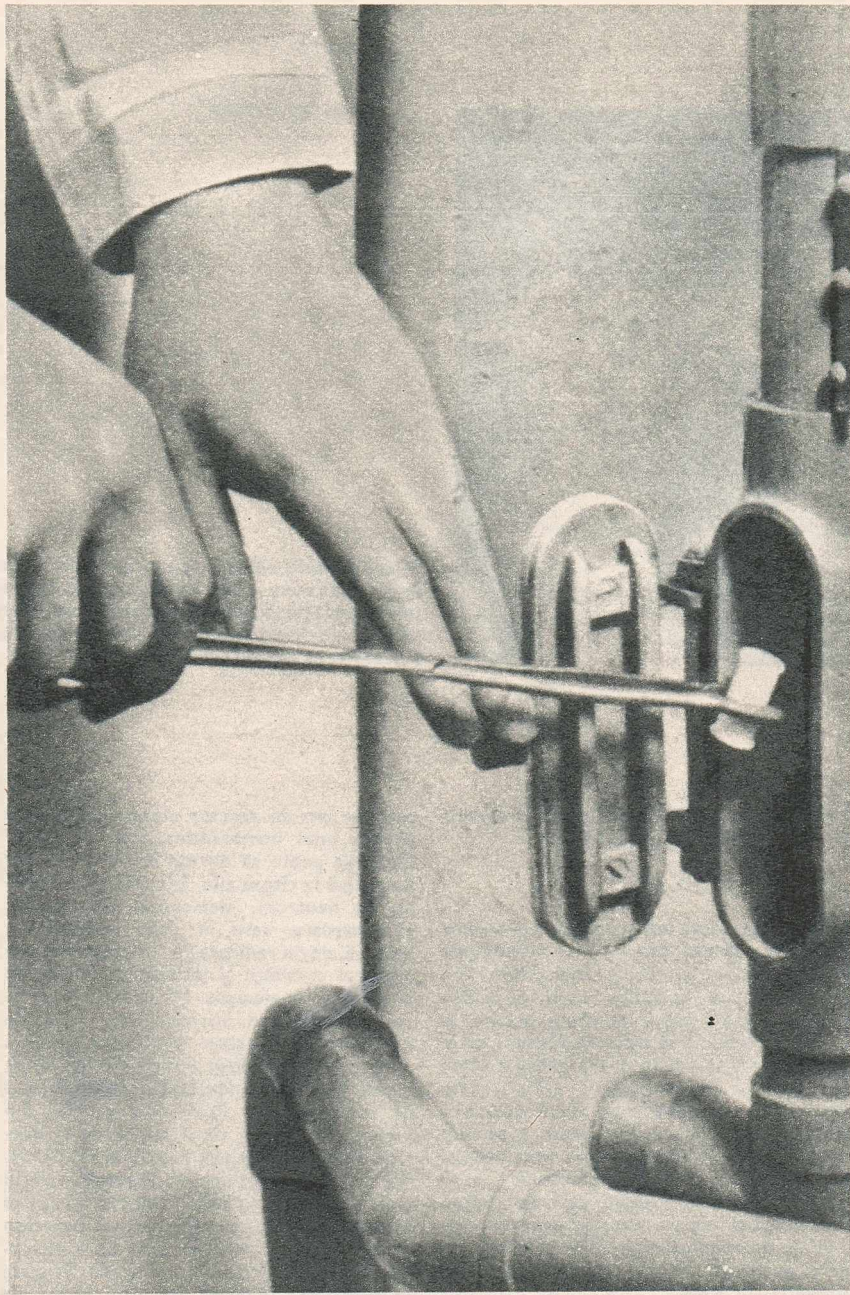
Graeme Thorne, băiatul de opt ani al lui Bazil Thorne, ieșea în fiecare dimineață din casa părintească la orele 8,30 și mergea pe jos pînă la încrucișarea Edward Street-Wellington Street. Acolo îl aștepta Phyllis Smith, o prietenă a familiei Thorne, și-l conducea cu mașina pînă la școală. În dimineața zilei de 7 iulie 1960, la ora 9, Phyllis Smith opri mașina în fața casei familiei Thorne, căutîndu-l pe Graeme, care absentase de la obișnuita întîlnire de la 8,30. Copilul plecase însă de acasă și n-a fost găsit nici la școală, nici în altă parte. Dispăruse!

Cînd telefonul a început să sune, sergentul de poliție O'Shean stătea la o masă în casa Thorne pentru a încheia un proces verbal. Soția lui Thorne ridică receptorul. «Dv. sînteți Mrs. Thorne?» — întrebă o voce de bărbat. «Da!» «Soțul dv. este acasă?» «Ce doriți de la el?» «Fiul vostru e la mine!» — a rostit cu brutalitate interlocutorul necunoscut. Mrs. Thorne se sperie, receptorul îi scăpă din mînă, O'Shean îl ridică și auzi continuarea: «Băiatul este în mîna mea. Vreau 25 mii de lire, azi după-masă la orele cinci».

O'Shean, care nu știa că lozul cel mare a fost cîștigat de Bazil Thorne, întrebă nedumerit: «Dar de unde să iau atîția bani?» Vocea a continuat: «Fără glume! Aveți o mulțime de timp pînă la cinci. Dacă nu primesc banii, pe băiat îl vom mînca rechini!»... O'Shean țipă în receptor: «Dar unde vă pot găsi?» Răspunsul veni prompt: «Vă voi chema mai tîrziu».

Așa a început cazul care timp de mai multe luni avea să țină cu sufletul la gură întreaga Australia.

La 8 iulie a fost găsită servieta micului Graeme. Două sute de oameni, ajutați de



Metoda A.A.N. permite detectarea unor elemente pînă la o cantitate de o milionime de miligram. În fotografie: «eșantionul» este introdus, închis într-o capsulă de material plastic, în reactorul atomic.

cîini polițiști veniți special cu avionul din sudul Australiei, au cercetat regiunea unde a fost descoperită servieta. Elicopterele zburau în permanență deasupra țînutului; la 11 iulie au mai fost găsite basca și impermeabilul copilului. Cu toate acestea, zece zile după dispariția lui Graeme situația continua să fie tot atît de neclară ca în prima zi. Soții Thorne așteptau lingă telefon chemarea vocii aceleia amenințătoare care constituia totuși singura lor nădejde. Dar vocea nu se auzea.

Experții în cazuri de «kidnapping» erau

de părere că, după regulile acestor crime mirșave, micul Thorne era de mult mort... În afara poliției, mari unități militare fuseseră folosite în cercetări, dar nici intervenția lor nu a reușit să împiedice odiosul asasinat. La 16 august, doi copii de aceeași vîrstă cu Graeme au găsit cadavrul la 10 mile de Bondi, pe un maidan. Băiatul purta uniforma școlară; medicii au constatat că murise asfixiat.

Știrea a provocat o reacție formidabilă din partea opiniei publice australiene, iar poliția a fost atacată violent: era primul

caz de «kidnapping» în Australia.

Experții de la Scientific Investigation Bureau din Sydney au luat în primire îmbrăcăminte pe care o purta mica victimă, ca și pătura în care fusese înfășurat cadavrul. A început — și a continuat zile de-a rîndul — cercetarea metru cu metru a terenului unde a fost găsit corpul. «Vocea» primelor microurme anunța: unele părți ale îmbrăcăminte conțineau particule de plante de origine necunoscută. Asemenea resturi microscopice au fost descoperite și pe pătură, și anume în acele părți unde ea venise în contact cu spatele cadavrului. În acest moment au fost atrași în anchetă o serie de experți, medici, botaniști, textiliști, criminaliști specializați în cercetarea prafului, și în curînd s-a adevărit că prima țintă a cercetărilor trebuia să se concentreze asupra plantei necunoscute.

ÎN APOI LA SHERLOCK HOLMES...

Să ne oprim un moment aici. Sherlock Holmes s-a întîlnit la locul crimei cu rămășițe de plante la începutul carierei sale, deci prin 1890... În cele șapte decenii care au trecut de atunci botanica a intrat în arsenalul criminaliștilor.

Este puțin probabil că Hans Gross, judecător de instrucție la Graz în timpul lui Franz Ioseph, să-l fi întîlnit pe Arthur Conan Doyle sau să fi citit aventurile lui Sherlock Holmes, cînd, în 1893, și-a tipărit vestitul manual pentru judecătorii de instrucție «Handbuch für Untersuchungsrichter». Printre capitolele cărții, care, la sfîrșitul secolului trecut, oferea criminaliștilor ajutoru științelor naturii, se găseau unele în care se atrăgea atenția asupra importanței cercetărilor urmilor «ce se găsesc în păr, în praf, în anumite pete de pe îmbrăcăminte». Gross spunea limpede: «Se poate afirma că botanistul este în stare să-și ofere cu succes sprijinul toamă în lămurirea celor mai grele, mai importante și mai interesante cazuri».

Iată un caz pe care Gross îl invoca în sprijinul teoriei sale. Într-o circumstație din Viena, niște cavaleriști austrieci se întîlniseră la un chef care se anunța plin de voie bună. Dar după consumarea unei mar cantități de băuturi alcoolice de diferiți feluri, un client al localului, care nu rămăsese în urma cavaleriștilor în privința golirii rapide a paharelor, revărsă un potop de insulte la adresa militarilor. Riposta nu se lăsă așteptată: unul dintre dragoni i aplică o lovitură de sabie care-i zdrobi craniul. Spiritul de corp al cavaleriștilor cheflii nu le îngăduia să-și «trădeze» camaradul. Judecătorul de instrucție avu idee: de a cerceta la microscop toate săbiile pentru a descoperi urme de sînge. Nu găsi nici una, dar una din săbiile purta urme de iarbă... Și dat fiind că aceste urme erau proaspete, proprietarul săbiei trebui să recunoască că și-a șters arma cu un smoc de iarbă pentru ca petele de sînge să dispară...

CAZUL CELOR DOI PRIMARI

Printre cazurile celebre intrate în analele criminalisticii figurează și cîteva soluționate de doctorul Georg Popp, chimist și criminalist german. Să amintim, în primul rînd, de «Omorul primarului din Heidelberg».

Într-o frumoasă zi a anului 1921, primarul orașului Herford, Wilhelm Busse, și priete



Casa lui Bradley de pe Morre Street nr. 28. Se vede intrarea în garaj; la dreapta și la stînga — cîțiva chiparoși «Savara». Grație lor... și tehnicii moderne a microurmelor, răpitorul de copii a putut fi arestat.



Unități ale armatei australiene au fost mobilizate pentru a elucida cazul răpirii micului Graeme Thorne. În fotografie: o unitate militară primind instrucțiuni înainte de a începe cercetările.



Edmond Locard care, întemeind în 1900 laboratorul judiciar din Lyon, a jucat un mare rol în dezvoltarea cercetării chimice a microurmelor.

nul său, Leopold Werner, omologul său din Heidelberg, au plecat împreună și nu s-au mai întors. Așadar, doi primari dispăruți în același timp și împreună! Opinia publică urmărea cu pasiune acest caz ciudat și misterios, dar cu tot ajutorul dat poliției pentru găsirea dispăruților sau cel puțin a cadavrelor acestora cercetările au rămas la un punct mort.

Într-o zi s-a prezentat la poliția din Heidelberg o femeie care declară că a văzut pe masa chirișului ei un plic adresat primarului Busse. O percheziție în camera lui Leonard Siefert, chirișul suspect, mai scoase la iveală câteva obiecte care aparținuseră celor doi bărbați dispăruți. Siefert pretinse că acestea au fost strecurate de către un necunoscut în rucsacul lui. Declarația lui Siefert nu putea fi contestată pînă în ziua de 11 iulie, cînd cadavrele au fost descoperite într-o pădurice.

Busse fusese împușcat în inimă, iar colegul său avea craniul zdrobit. În apropiere, polițiștii descoperiră și ascunzătoarea în care asasinul își așteptase victimele. Aci doctorul Popp găsi o grămadă de ace de molift, numeroase fragmente de frunze de carpen de diferite culori și altele. Urmele aceluiași plante au fost găsite apoi pe hainele pe care inculpatul le purtase în ziua dublului asasinat. Siefert a fost condamnat în primul rînd pe baza probelor livrate de dr. Popp.

UN CHIPAROS NUMIT «SAVARA»

În 1960 deci, cînd poliția din Sydney se străduia să descopere taina rămășițelor de plante de pe îmbrăcăminte a lui Graeme Thorne, acest gen de cercetare avea deja o tradiție de mai multe decenii. Totuși, răspunsul la întrebarea: despre ce anume plantă era vorba? — se dovedi extrem de greu de obținut. După îndelungate cercetări, experții au ajuns în cele din urmă la concluzia că este o varietate foarte rară a unui chiparos numit «Savara».

Poliția primi ordinul să întreprindă cercetări pe toată întinderea orașului Sydney și să semnaleze prezența acestei plante rare. Investigațiile, începute la 20 septembrie, au dat rezultate abia la sfîrșitul lunii, cînd în grădina unei mici case de pe Morre Street anchetatorii au descoperit cîțiva chiparoși «Savara» care străjuiau de o parte și de cealaltă intrarea garajului. În această casă locuise Stephen Leslie Bradley cu familia sa.

Din acest moment ancheta a luat un curs mai rapid. S-a stabilit, în primul rînd, că la 7 iulie, adică în ziua răpirii copilului, familia Bradley închiriasse un apartament pe Osborne Road, fără însă a se muta în el. Ce se întimplase cu mobila? Unde se aflau Bradley cu familia sa? Din depozițiile vecinilor reieșea că soția lui Bradley cu copiii «au plecat cu avionul în Queensland pentru odihnă». În momentul scoaterii mobilei din casa de pe Morre Street, Bradley nu era de față.

Cînd detectivii cercetară registrele agențiilor de călătorie, constatară că la 25 august soția lui Bradley cumpărase pentru ea și unul din copii bilete pe vasul «Himalaia», cu destinația Londra. Cu patru zile mai tîrziu, Bradley s-a înscris cu ceilalți doi copii pe lista pasagerilor aceluiași vas. Cam în același timp și-a vîndut și mobila unei firme din Sydney. La 24 septembrie și-a predat cîinele pechiniez la un spital veterinar, cu dispoziția să fie îmbarcat pe vasul «Himalaia».

În aceeași zi Bradley și-a vîndut cele două automobile pe care le avea: un Ford și un Gogomobil, iar la 26 septembrie s-a îmbarcat cu toată familia sa și se afla în acel moment în drum spre Londra. Vasul urma să facă însă o escală la Ceylon, în portul Colombo.

La 4 octombrie, în urma apelului publicat de poliție pentru regăsirea automobilului Ford AYO-382 care aparținuse lui Bradley, directorul unei firme care se ocupa cu comerțul de automobile vechi s-a prezentat autorităților declarînd că a cumpărat de la Bradley, la 24 septembrie, mașina în cauză și o ține la dispoziția poliției. O echipă de patru oameni plecă imediat la Granville, la garajul firmei. În portbagajul Fordului se găsi o perie plină cu fire de păr, precum și rămășițele unor plante. Eșantioanele luate cu bande adezive au fost duse la un laborator din Sydney. Rezultatul: urmele corespundeau cu cele găsite pe îmbrăcăminte a copilului! Ele proveneau, așadar, de la chiparosul «Savara»... Cît despre părul din portbagajul Fordului, firele de păr de pe îmbrăcăminte a lui Graeme Thorne și de pe pătura în care a fost înfășurat cadavrul erau de aceeași origine: cîinele pechiniez al familiei Bradley!

EPILOG

O nouă percheziție efectuată la vechiul domiciliu al lui Bradley a adus un nou element în mîinile anchetatorilor. Printre deșeurile rămase în urma mutatului s-au găsit secvențe ale unui film. Fotografiiile obținute după acest negativ arătau familia Bradley într-o excursie, la marginea unei păduri. Una din păturile așternute pe iarbă era identică cu pătura în care a fost găsit cadavrul copilului.

În seara zilei de 4 octombrie 1960 anchetatorii au ajuns la concluzia definitivă că Bradley este asasinul, sau cel puțin unul dintre făptași, iar mandatul internațional de arestare lansat prin Interpol l-a ajuns în momentul cînd «Himalaia» intra în portul Colombo.

Poliția ceyloneză l-a arestat pe Bradley la 14 octombrie, dar cei doi detectivi trimiși din Sydney au trebuit să aștepte pînă la 19 noiembrie, formalitățile de extradare fiind extrem de lungi. În fine, la 19 noiembrie detectivii se îmbarcară împreună cu Bradley pe un avion care se întorcea în Australia. Bradley începu să-și scrie mărturisirea chiar în timpul zborului. El a recunoscut că ideea «kidnapping»-ului i-a venit în momentul cînd a aflat din ziare că Thorne a cîștigat lozul cel mare. Explică și din ce cauză nu a mai revenit la telefon: sosind acasă cu micul Graeme, băgase mașina în garaj, apoi legase copilul de mîini și de picioare, îl învelise în pătură și îl închisese în portbagaj. Către seară, deschizînd portbagajul, a observat că băiețelul murise asfixiat. A ieșit imediat cu Fordul în căutarea unui loc părăsit, și a lăsat cadavrul pe maidanul unde a fost găsit la 16 august.

Antecedentele acestui criminal dezvăluiau un om stăpînit de o nesățioasă poftă de bani și de dorința de a parveni prin orice mijloace; el crezuse că această răpire îl va scuti o dată pentru totdeauna de grijile provocate tocmai de afacerile sale necurate.

Un tribunal din Sydney l-a condamnat pe Bradley, la 29 martie 1961, la muncă silnică pe viață.

Și totul a pornit de la niște microureme...

FOAMETEA, UN FLAGEL DE N

Cifre tragice: 300—500 milioane de oameni subnutriți, 160 milioane amenințați de moarte prin inaniție.



Paul Lamartine Yates și Jean de Vaissière — specialiști ai F.A.O. — vorbesc FLACĂRII despre acest paradox al contemporaneității, ca și despre mijloacele care ar putea fi folosite pentru înlăturarea lui.



Paul Lamartine Yates, reprezentant regional pentru Europa al F.A.O.



Jean de Vaissière, prim-vicepreședinte al grupei de lucru pentru structura agrară a F.A.O.

In ultimii câțiva ani populația lumii a crescut cu 480 milioane locuitori, adică mai mult decât întreaga populație a Indiei sau a Europei (exclusiv U.R.S.S.). Pentru anul 2000 pronosticurile sînt de 6 miliarde oameni. În acest context, cum va putea fi asigurată hrana întregii omeniri?

Recenta sesiune a grupei de lucru a Comisiei europene pentru agricultură a F.A.O. privind structura agrară, care a avut loc la București, ne-a prilejuit o întâlnire cu specialiști în această problemă. I-am solicitat pe dl. *Paul Lamartine Yates*, reprezentant regional pentru Europa al F.A.O., și pe dl. *Jean de Vaissière*, prim-vicepreședinte al grupei de lucru pentru structura agrară a F.A.O. și președintele sesiunii, să ne împărtășească opiniile lor în ce privește perspectivele combaterii flagelului pe care îl mai reprezintă încă pentru o parte a omenirii foametea.

UN MILIARD ȘI JUMĂTATE

— *Unul dintre programele F.A.O. definește «prăpastia între foamea continuă a omului și minunatele sale puteri creatoare» drept un paradox al vieții contemporane. În acest context, vă rugăm să ne vorbiți despre dimensiunile problemei și felul cum credeți că va putea fi soluționată.*

P.L. Yates: Problema foametei este într-adevăr foarte gravă. Pornind de la calcule care arată că media necesară de calorii este de 3 200 pe zi pentru un bărbat și 2 300 pentru o femeie, ultima anchetă a F.A.O. a constatat că între 300 și 500 milioane de oameni sînt subnutriți. Dacă se ține seama nu numai de numărul caloriilor ci și de compoziția hranei, de cantitatea de proteine, se ajunge la concluzia că aproximativ 1,5 miliarde oameni nu consumă necesarul de proteine. Desigur, situația este din acest punct de vedere deosebit de critică pentru țările în curs de dezvoltare...

— *Se fac auzite unele opinii potrivit cărora, avîndu-se în vedere că populația globului se va dubla probabil pînă în anul 2000, alimentația omenirii nu va mai putea fi asigurată. Ce ne puteți spune în această privință?*

P.L. Yates: Eu nu sînt de această părere. Iată, de pildă cu doi ani în urmă, în țările în curs de dezvoltare au avut loc crize grave, foamea doborînd milioane de oameni. Din fericire, în prezent situația s-a mai ameliorat. În

IRUIT ?

India și în alte țări recoltele anului trecut au fost net superioare celor din anii precedenți. Acest fapt s-a datorat în parte unor condiții climaterice favorabile, dar și sporirii suprafețelor irigate, folosirii unor semințe selecționate și a îngrășămintelor. Există deci temeuri de optimism în ce privește viitorul. Desigur, vor mai surveni crize, dar începem să întrevădem posibilitatea de a hrăni întreaga populație a lumii. Dispunem de mijloacele tehnologice necesare atât pentru a spori suprafața cultivabilă (vă este probabil cunoscut că astăzi se cultivă numai 10% din suprafața de uscat a globului) cât și pentru a introduce în toate țările agricultura intensivă.

J. de Vaissière: Cred că, examinând situația din întreaga lume, am putea afirma că ne aflăm astăzi într-un stadiu comparabil cu acela al Europei la mijlocul secolului al XIX-lea: resurse globale există, dar problema cea mai dificilă este aceea a distribuției produselor.

— *dl. de Vaissière are probabil dreptate, mai ales dacă ținem seama și de decalajele existente în ce privește productivitatea agriculturii. După cum se știe, în timp ce în Statele Unite, de pildă, un lucrător în agricultură poate hrăni prin munca sa aproximativ 40 de oameni, în unele țări din Asia un agricultor nu poate hrăni decât încă unul sau doi oameni, și câteodată nici atât. De aceea țările dezvoltate dispun adesea de mari excedente agricole, în timp ce țările în curs de dezvoltare duc lipsă de alimente.*

P.L. Yates: Într-adevăr, țările dezvoltate ar putea produce mult mai mult decât în prezent. Iar dacă toate țările industrializate și-ar folosi pe deplin potențialul agricol, ele ar putea hrăni tot restul lumii. Dar acest lucru necesită un transfer de resurse și de bunuri dintr-o parte a lumii în cealaltă, în proporții ce nu au putut fi realizate până acum.

DE LA CREȘTERE LA DEZVOLTARE

J. de Vaissière: Pe lângă problemele pe care le ridică desfacerea produselor agrare pe plan internațional, situația se complică și în interiorul unor țări în curs de dezvoltare, datorită unor astfel de aspecte cum ar fi, de pildă, modul de repartizare a resurselor.

— *În legătură cu dificultățile menționate de dl. de Vaissière, aș vrea să întreb dacă structura agrară nu joacă un rol negativ în unele din țările menționate.*

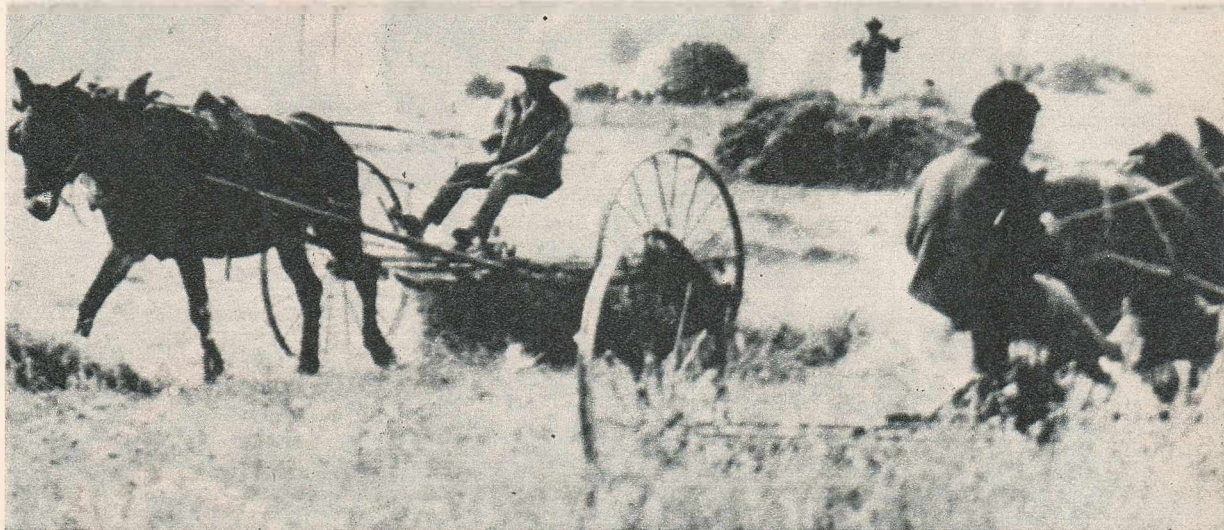
J. de Vaissière: Fără îndoială. Aș dori să amintesc în acest punct al discuției noastre despre delimitarea pe care o face un cunoscut economist francez — François Perroux — între noțiunea de creștere și aceea de dezvoltare. Prin creștere el înțelege sporul total al venitului național brut al unei țări, iar prin dezvoltare, sporul venitului pe cap de locuitor. Or, trecerea de la creștere la dezvoltare, adică demarajul economiei, necesită adeseori o schimbare totală a mentalității...

În această privință cred că și o modificare a structurilor agrare, efectuarea unor reforme agrare ar putea avea o influență considerabilă, ar da naștere unor speranțe de îmbunătățire a vieții, ar crea stimulentele materiale al unui efort suplimentar.

P.L. Yates: Fără îndoială. Există unele țări, ca de pildă cele ale Americii Latine, unde reforma agrară este de importanță capitală. Adesea marile latifundii sînt lăsate în paragină deoarece proprietarii sînt atât de bogați încît recolta nu-i mai interesează. Pe de altă parte, țăranilor li se ia aproape întreaga recoltă, așa încît, oricît ar munci, ei nu reușesc să-și îmbunătățească condițiile de trai. Calea spre introducerea tehnicii moderne în agricultură ține de dezvoltarea economică generală a țărilor respective. Iată, de pildă, în România ați atins în anii de după război un ritm de creștere impresionant. Sînteți o țară care se industrializează, de aceea populația dv. are o putere de cumpărare mult mai mare decît înainte de



India. Criza de acum doi ani a ucis milioane de oameni.



Numai o zecime din suprafața de uscat a pământului e cultivată și, în multe cazuri, cu mijloace primitive.

America Latină. Consecințele lipsei de proteine.



război. Țările în curs de dezvoltare ar trebui să adopte aceeași cale, căci în ultimă instanță ele sînt acelea care trebuie să producă bunurile ce le sînt necesare.

ROMÂNIA ȘI FAO.

— *Ați putea să ne spuneți care sînt principalele direcții în care își concentrează activitatea FAO — ca organizație guvernamentală consacrată problemei alimentației?*

P.L. Yates: Considerînd că introducerea tehnicii moderne în agricultură, a chimizării, a irigațiilor, depind în mare măsură de răspîndirea cunoștințelor și a metodelor noi, o bună parte din activitatea FAO ține de informare, de educație. Organizăm îndrumarea serviciilor

tehnice locale, cursuri de perfecționare, trimeri de consilieri pentru a-i învăța pe agricultorii din țările în curs de dezvoltare cum să folosească semințele selecționate, să apere culturile de agenți nocivi. Întocmim statistici și monografii.

După cum am spus, un rol important îl joacă și comercializarea internă a produselor. În India de pildă, din cauza condițiilor necorespunzătoare de stocare și transport aproape o treime din recoltă se pierde, este distrusă de rozătoare. De aceea FAO acordă o atenție deosebită îmbunătățirii echipamentului de bază pentru stocarea produselor. Deoarece survin dificultăți și în desfacerea produselor pe piețele internaționale, elaborăm în prezent un studiu care va fi gata în anul viitor și se intitulează «Planul indicativ mondial». Încercăm să evaluăm producția și consumul pe viitorii zece ani și să stabilim care vor fi piețele internaționale ce vor putea absorbi excedentele și care vor fi cele ce n-o vor putea face. Informațiile cuprinse în acest plan de ansamblu vor ajuta guvernele să-și elaboreze propriile programe de acțiune.

Elaborăm de asemenea planuri de asistență tehnică, care urmează să fie prezentate Programului de dezvoltare ONU, pentru obținerea unor fonduri de investiții. Această activitate este completată prin programe de cooperare bilaterale. România a inițiat asemenea programe. Țara dv. participă activ la acțiunile FAO. Ca exemplu, amintesc recrutarea de experți români, pe care îi trimitem în țări în curs de dezvoltare și care obțin rezultate foarte bune. De asemenea, FAO a organizat în România cursuri de inițiere în metodele moderne pentru specialiști din țările amintite. Sîntem mulțumiți de cooperarea cu România și sîntem convinși că această cooperare se va dezvolta și mai mult în viitor.



PUNCT ȘI DE LA CAPĂT

- Uschi, inteligentul cimpanzeu-vedetă a televiziunii vest-germane, a murit recent, înecat, încercând să-și salveze doi pui care căzuseră într-un lac al grădinii zoologice din Frankfurt. Pentru a omagia spiritul lui de sacrificiu, postul de televiziune i-a consacrat o emisiune specială și i-a ridicat un monument.

- Ziaristul american Criswell, cunoscut pentru numeroase profeții împlinite, a prezis de curând că:

- prima ființă care va ajunge pe Lună va fi o femeie;
- regina Elisabeta a Angliei va abdică în anul 1969 în favoarea fiului ei, Charles;

- în scurtă vreme se va reuși transplantarea unui cap de om pe alt corp;

- viitorul președinte al Statelor Unite va fi Rockefeller.

La care se zice că Nixon ar fi ripostat: «Poate, dacă i se transplantează capul meu!»

- Dinozaurii fugeau cu 75 km pe oră? Cel puțin așa susține Robert Bakker de la Universitatea Yale. Afirmatia sa se bazează pe studiul scheletelor și a urmelor găsite. Alți specialiști rămân însă sceptici în fața acestei afirmații.

- Italia este țara cu cele mai multe sărbători oficiale, și anume, 17. În ordine descrescând urmează R.F.G. cu 13 sărbători legale, Belgia cu 10 etc. Bineînțeles, duminicile nu sînt incluse în statistică.

- La 2 octombrie 1969 se vor sărbători o sută de ani de la nașterea lui Mahatma Gandhi. Cu acest prilej guvernul indian a hotărît imprimarea unor bancnote și baterea unor monede care să înfățișeze momente din viața marelui luptător pentru libertatea Indiei.

- În speranța semnării unui acord pentru dezarmarea nucleară, a fost constituit la Geneva un consorțiu internațional care își propune utilizarea încărcăturilor nucleare ale armelor atomice la forări de puțuri, săpături miniere, lucrări publice etc.

- În anul 1967 au călătorit cu avionul 7 600 000 francezi. Se prevede că în 1985 numărul călătorilor pe calea aerului va fi de 30 000 000 numai în Franța, iar în întreaga lume de peste un miliard.

- Claudia Cardinale: «Dacă un bărbat se uită în ochii mei cînd îmi vorbește, înțeleg că trebuie să mă ocup mai mult de propria-mi siluetă»...

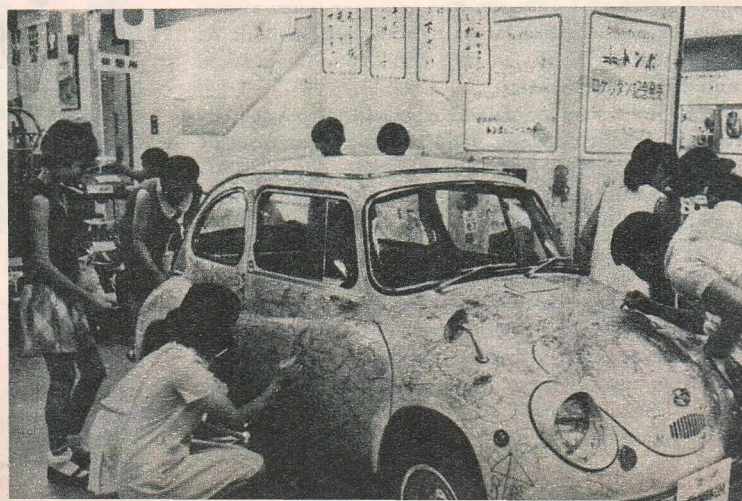
- Marlene Dietrich: «Adevărata pudoare constă în a ascunde ceea ce nu mai e frumos de arătat».

Arturo Santoro, campion în pescuitul submarin și proprietarul pensiunii Belvedere din San Domino (Italia), e o gazdă mai mult decît prevenitoare. La dorința oaspeților săi le pescuiește ce vrea clientul. Este — spune dînsul — o metodă eficientă de a prinde în undiță cit mai mulți turiști.

Iată-l după ce a pescuit un homar de dimensiuni remarcabile.

MĂRIA-SA RECLAMA

Pentru a face publicitate calităților unui nou sortiment de creioane, firma producătoare (din Tokyo) a achiziționat o limuzină de culoare albă care se plimbă pe străzile orașului, se oprește din loc în loc, în care timp agentul de publicitate invită lumea să încerce virtuțile noului creion pe caroseria mașinii. Cei care răspund la invitație cu cea mai mare râvnă sînt, evident, copiii.

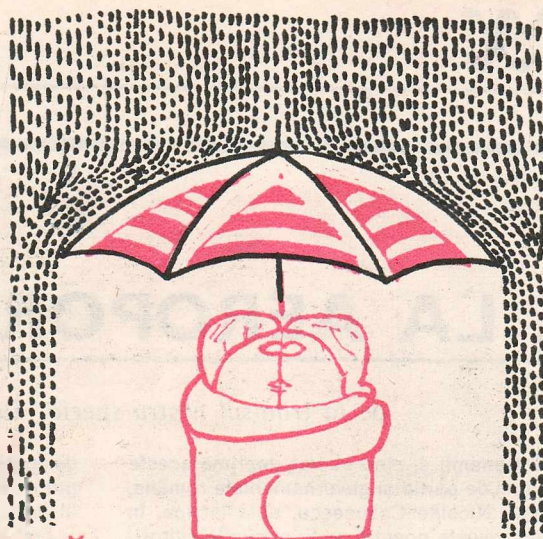
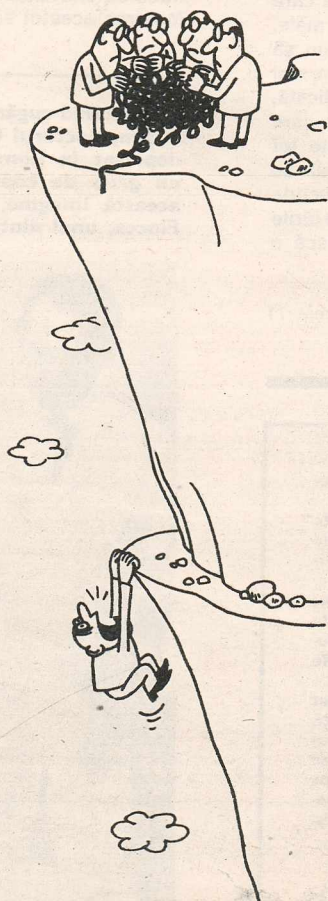
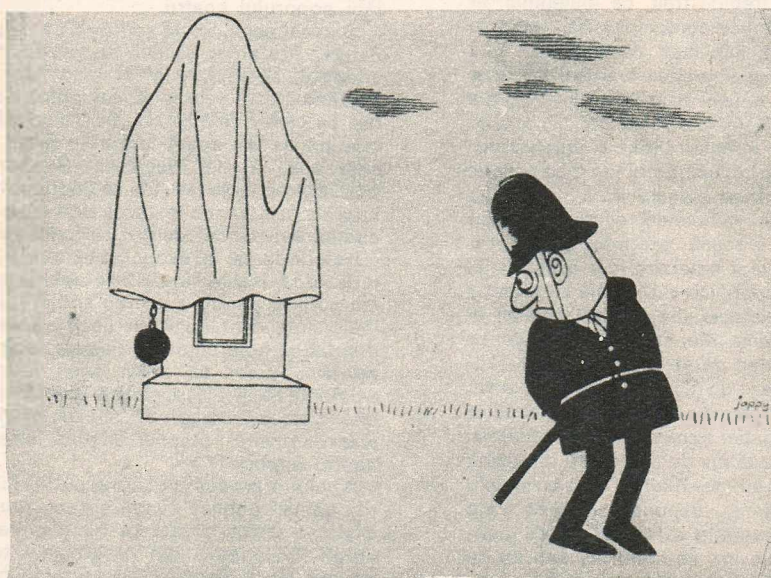
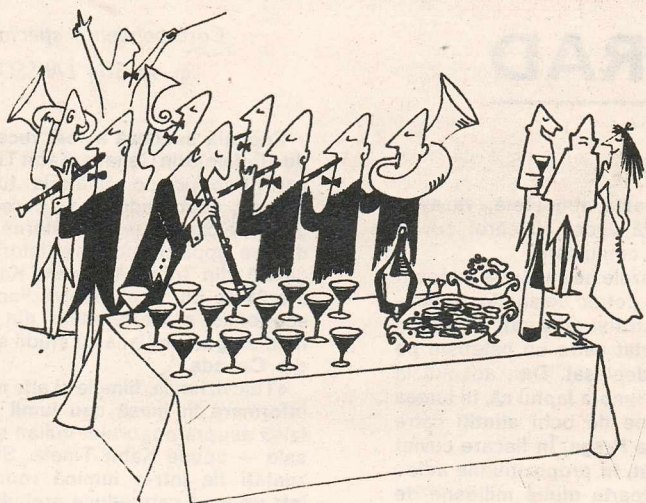




varietăți

UMOR DE PESTE HOTARE

PRAGOPRESS



PLOAIA DANSA ÎMPREUNĂ CU NOI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2	V	R	E	M	E		U	R	I	Ț	I	E
3	L	A	E		D	E	P	P	O	A	I	
4	O	R	A			I	N	I		M	A	I
5	B	O	B	O	C	P		E	A	P	A	-
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

ORIZONTAL: 1) Scriitor rus, autorul schiței «Vreme urită» — Lac de... ploaie. 2) Autoarea poeziei «Ploaia» — Intrare la apă. 3) Comoditate — Plouați. 4) Încărcături potențiale de ploaie — Poftă de joc — Oraș în India. 5) Apă de ploaie din abundență — Provincie în India, unde s-a înregistrat «polul ploii». 6) Vechiul nume al Guadianei — Perioadă geologică — Prefix pentru opt. 7) Năpădită de ploaie. 8) lolă la prora! — A răscoli ogorul — Ornamente (arh.) — Ultimii stropi! 9) Ploaie de plumb — Cresc după ploaie — Porție... de pământ. 10) Pot fi ploioși sau secetoși — Tună și fulgeră (fem.). 11) Acționează pe la gene — Secat — Lac biblic. 12) Ies după ploaie (sing.) — Timpul ploilor ecuatoriale — Început și sfârșit de ploaie!

VERTICAL: 1) «Picioruș» pen-

tru înot (zool.) — Autorul nuvelei «Ploaia din iunie» — Emanuel. 2) A scris printre altele și «Toboșarul ceresc» — Țigle. 3) Manta de vreme fea — Verigă. 4) Jecmănitor, mai elegant spus — Răcit la inimă! 5) Caveo! — Servește — Curelușe. 6) Încheie povestea — O sticlă vestită — Nume de față. 7) Produs dulce — Localitate în Ghana. 8) A pictat «Ploaia de aur a lui Zeus» — A feri de ploaie. 9) Prototip al «plouașilor» (fem.) — O ploaie bogată. 10) Suprafețe — Preparat culinar. 11) Boboc pe... apă — Trăiește din ploaie. 12) Teren care nu se sinchișește de lipsa de ploaie — Ploaie la culme. 13) Sfirșit de marea! — E maximă în regiunile ploioase.

Costel CERNAT

Dicționar: INC, UGU, ANAS, OVE, NOT, ANUM.

Dezlegarea jocului „DRAGOSTE, POVESTE VECHĂ” apărut în nr. trecut

ORIZONTAL: 1) SARUTARI — MAMA. 2) AMOR — LAURA — IU. 3) NIMENI — BANUS. 4) ENE — VASILESCU. 5) ITOS — TITU — IAR. 6) UI — OHAD — CA — TM. 7) BRATE — ATALA — A. 8) IERI — CCA — ODOR. 9) M — GELOASA — ORE. 10) AH — DR — ADINA. 11) EDEN — DC — INIMA. 12) LAZAR — EROS — IN. 13) EMINESCU — ASIA.

PRAGA

DE LA AEROPORT LA HRAD

de la trimisul nostru special Eugen MANDRIC

În dimineața când transmit și când se vor imprima aceste rânduri, vizita delegației de partid și guvernamentale române, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, abia începe, în vreme ce, atunci când revista noastră va fi în mâinile cititorilor, vizita se va fi încheiat, iar presa cotidiană va fi publicat ample informații și comentarii despre discuțiile care au avut loc, despre semnarea tratatului, despre tot ce a însemnat întâlnirea celor mai înalți reprezentanți a două țări socialiste, a căror prietenie are la bază și istoria, și viitorul, și, mai ales, contemporaneitatea, adică ceea ce trăiesc, gândesc și construiesc popoarele noastre. Tot ce ne este posibil să transmitem, în acest număr, cititorilor noștri, sint impresiile și reflecțiile pe care sosirea la Praga a delegației conduse de tovarășul Nicolae Ceaușescu și primirea pe care capitala cehoslovacă i-a rezervat-o, le sugerează.

Între pista de beton, aeroportul Praga și colina copleșită de istorie pe care se înalță Hradul, delegația de partid și guvernamentală română a fost întâmpinată și petrecută nu numai de ceea ce știrile agențiilor de presă numesc cordialitate, entuziasm, aplauze și urale, ci de o atmosferă guvernată, în intimitatea fiecărui participant, de un sentiment simplu și omenesc pe care, nu se știe de ce, noi, gazetarii, îl schițăm prea rar în relatările noastre: de dragoste, de cea mai simplă și adevărată dragoste.

În graba la care ne obligă agitația pasionantă a acestei zile îmi găsesc cu greu cuvintele exacte, și mai ales nu le găsesc (poate că e mult mai bine așa) pe cele care se folosesc la ocazii festive. Dar tocmai asta aș vrea să se știe la noi, acasă: aici, la Praga, sosirea delegației române n-a fost o ocazie festivă, ci momentul în care locuitorii acestei capitale trăiau, după multe zile și nopți grele, sentimentul că întind mina oamenilor al căror umăr l-au simțit alături de al lor, tocmai când zilele și nopțile erau mai grele. Sint peste douăzeci de ani de când, construind socialismul, România și Cehoslovacia au pus temelii noi prietenii cu adânci rădăcini în conștiința popoarelor noastre. Nu este rostul acestor rânduri să intre în analiza relațiilor dintre țările noastre, în acești ani. Dar, pentru a vă face părtași la ceea ce se trăiește azi, între aeroport și Hrad, vreau să vă întreb: anul trecut, sau acum doi, sau acum patru ani, de câte ori pe săptămână vă gindeați la prietenia noastră cu Cehoslovacia? Este o întrebare pe care am pus-o citorva prieteni praghezi, cu referire la România. Adevărul este că ne știam prietenii, asta ne ajungea; la ce bun întrebările și mai ales efuziunile?

Ei bine, acum, între aeroport și Hrad, privind mulțimile care s-au adunat nu convocate ci pentru că ziarele au publicat traseul pe care-l va străbate delegația română, ascultând salutarile pe care oamenii le strigă, nu pentru că ar fi o ocazie festivă, ci pentru că ne iubesc, mă gândesc că, în fine, nici măcar cel mai strălucitor articol de fond nu valorează cât o clipă din această prietenie sinceră, manifestă, neconvențională, și mă gândesc că fiecare cuvânt pe care îl vor rosti

delegațiile celor două țări, în această atmosferă, va avea greutatea care se cere, în această epocă, fiecărui cuvânt al luptătorilor pentru socialism și comunism.

Trebuie și vreau să-mi acord frazele pe care vi le transmit cu sobrietatea acestor oameni care petrec delegația partidului și țării noastre, luminați dinlăuntru și măsurăți în gesturi exterioare. Sint temperamental purtat către un patetism pe care mi-l reprim, pentru că ar fi deplasat. Dar, absolut la rece judecând lucrurile, nu se poate ignora faptul că, în lumea întreagă, sint foarte multe milioane de ochi ațintiți către întâlnirea româno-cehoslovacă de la Praga. În fiecare cuvânt care se va rosti aici, în fiecare gest, în propozițiunile adânc cîntărite ale comunicatului final, foarte multe milioane de oameni vor voi să afle cum trebuie trăit, ce înseamnă, în secolul revoluției tehnico-științifice contemporane, națiunile și suveranitatea lor, și de ce, mai mult decît oricare altă orînduire, socialismul înseamnă libertatea creației, bucurie.

Mă uit la șirurile lungi de oameni care aclamă delegația de partid și guvernamentală a României socialiste, la oamenii care scandează «Ceaușescu» puțintel cîntat, traducînd numele secretarului general al partidului nostru în limba acestei țări. Îmi amintesc că ieri, vizitînd uzinele Avia din Praga (unde la fiecare trei muncitori, tehnicieni și ingineri unul este comunist), am asistat la o scenă care n-are nimic protocolar și care nu-i decît un fapt oarecare, din aceste zile, la Praga: eram, un grup de ziaristi, într-o discuție cu direcția uzinei, cînd ne-a întrerupt telefonul. La capătul celălalt al firului, unul din directori chema din străinătate, unde se afla în concediu, cu rugămîntea să se intervină la Ceska-Aerolinia ca să i se suplimenteze un loc într-un avion, pentru că el, directorul în chestiune, Mouka Josef, vrea neapărat să fie de față la primirea delegației române. Și mi-l amintesc pe Klier Ian, unul dintre cei două mii de comuniști din uzina Avia: «Noi, țările socialiste, îmi spunea Klier (el fiind un simplu muncitor constructor de motoare), răspundem față de toate popoarele lumii. Toate adevărurile în care cred cei ce muncesc, frămîntările și speranțele lor, se confirmă sau nu se confirmă aici, la noi, în țările noastre».

Între aeroport și Hrad, la tensiunea incandescentă la care mă ridică uralele adresate conducerii partidului și țării mele, mă simt, înainte de orice, răspunzător, și, nu știu cum să vă transmit mai fierbinte aceasta, trebuie să ne simțim, noi toți, răspunzători, pentru că în lumea aceasta complicată, în care splendoarea este uneori reversul mizeriei și în care inteligența a ajuns la superlativ fără să rezolve peste tot chestiuni elementare, în lumea aceasta complicată, ziua de mine, ideile de mine, speranțele dintotdeauna și bucuria zilei de azi depind într-o măsură hotărîtoare de noi, de țările care construiesc socialismul și de calitatea omenească a socialismului pe care îl construim.

15 august, orele 11

STOCKHOLM

„LUMEA ÎNTREAGĂ SĂ ȘTIE“...

Correspondență specială
de la Stig LARSSON

Capitala suedeză a fost recent vizită de o indiană din Canada: Kahn Tineta. Ea întreprinde o călătorie turneu prin Europa, străduindu-se să corecteze imaginea pe care filmele «western» au creat despre poporul indian și istoria sa. O ginară din tribul Monawk, Kahn Tineta are 24 de ani și a absolvit Facultatea de economie a Universității din Montreal fiind singura indiană cu studii superioare din Canada.

«Televiziunea, filmele și alte mijloace de informare în masă dau lumii o imagine falsă asupra poporului indian și a istoriei sale — spune Kahn Tineta. Sintem prezentați fie într-o lumină romantică, într-un mod care aduce prejudicii demnității poporului nostru.

În acest sens, filmul serial «High Chapparal», prezentat recent la televiziunea suedeză, falsifică și el în mod flagrant realitatea, care este mult mai amară de cea pe care o înfățișează. În Canada delicturile au acum forme — ca să o spun așa — mai «legale»... Bunăoară prin lege nu ni se permite să împrumutăm bani de la o bancă în cazul cînd vrem cumpăra pămînt pentru agricultură».

Referindu-se la scopul călătoriei sale în Europa, Kahn Tineta face apel la opinia publică pentru a acorda sprijin lup indienilor: «Noi nu vrem decît să avem dreptul să hotărîm singuri asupra soarelui noastre. Vrem să avem școli propăștate, asistență medicală, socială și juridică proprie. Lumea întreagă să știe că de față vrem un viitor prosper pentru întreaga noastră popor».

Apelul a produs un larg ecou în rîndurile opiniei publice suedeze care, prin altele, a cerut scoaterea filmului serial «High Chapparal» din programele televiziunii. După discuții controversate, conducerea televiziunii suedeze a hotărît locuirea acestui serial.

Răspunzînd rugămîntii celebrei Sopi Loren, doctorul Christian Barnard a deplasat la Roma pentru a examina un grup de copii cardiaci. Iată-l, în această imagine, consultînd pe Paco Fiocca, unul dintre micii bolnavi.



ÎN VÎNT

Cam prin anul 1846 un grup de prieteni au strîns 200 de dolari pentru a ajuta un obscur avocat din Illinois (S.U.A.) să fie ales membru al Camerei Reprezentanților. După alegei el le-a restituit 199 dolari și 25 de cenți, spunîndu-le că a avut nevoie doar de 75 de cenți pentru un butoiș cu cidru oferit cu prilejul unei reuniuni. Avocatul era Abraham Lincoln, devenit apoi unul dintre cei mai de seamă președinți ai Statelor Unite. Astăzi, după calculele unui sociolog american, candidații cheltuiesc zeci de milioane de dolari pentru victoria electorală. De pildă, pînă la convențiile republicană și democrată cheltuielile tuturor pretendenților ating 21 milioane dolari, iar pînă în ziua alegerilor se vor ridica

la 50 milioane.

Evident, escalada financiară nu poate fi pusă exclusiv pe seama inflației, a reducerii valorii dolarului sau a costului exorbitant al mijloacelor moderne de informare — televiziune, televiziune în culori, radio, anunțuri publicitare — deși acestea înghit o porțiune apreciabilă din sumele alocate. Un minut la o stație de televiziune din Los Angeles, de pildă, costă aproape 3000 de dolari. Guvernatorul Rockefeller a cheltuit peste un milion și jumătate dolari numai pentru anunțurile cu caracter publicitar din presă. Ce-i drept, sectoarele care cîștigă bani de pe urma acestei activități pot să demonstreze avantajele ei, dar o asemenea concluzie ar putea fi oare

valabilă pentru întreaga societate?

Escalada financiară își găsește explicația principală în tendințele de a cumpăra votul prin manipulare mijloacelor de informare, prin influențarea lui. Prin însuși caracterul operațiunii, ea este antidemocratică pentru că exclude pe candidații și organizațiile care n-au resurse financiare.

Cînd ne gîndim însă ce a făcut Lincoln cu numai 75 de cenți, comparativ cu rezultatele obținute de cei ce cheltuiesc zeci de milioane pentru a se urca pe locul său, nu putem să nu constatăm că avuții imense se răspîndesc în vînt.

N. LUPU



COMENTARIU

Particularități africane

de Silviu BRUCAN

Scena africană oferă din nou în ultimele săptămâni o serie de conflicte caracteristice continentului negru. O criză politică de scurtă durată în Congo (Brazzaville) a atras atenția prin confuzia și incertitudinile care au însoțit-o, datorită în parte și mijloacelor extrem de sumare de informare și comunicație de care dispun țările din așa-numita Africă neagră — noțiune geografică destul de vagă, în care singurul lucru precis este că nu cuprinde nici țările arabe de pe malul mediteranean și nici vârful sudic, dominat încă de rasiști albi.

Pînă în 1963 la Brazzaville a domnit una dintre cele mai sinistre figuri ale neocolonialismului: Fulbert Youlou, care cumula funcția de agent al vechilor puteri coloniale cu cea de abate catolic, două posturi care s-au întâlnit deseori în istoria africană a ultimelor veacuri în una și aceeași persoană. Regimul lui Youlou era autocratic, corupt și oricînd dispus să adăpostească și să faciliteze mașinațiuni ale puterilor occidentale împotriva tinerelor state independente și a conducătorilor lor, așa cum a fost cea urzită împotriva lui Patrice Lumumba. Youlou a fost alungat de o mișcare de masă dinamică condusă de președintele Massemba-Debat, care a instaurat în Congo (Brazzaville) unul din regimurile africane cu caracter popular, antiimperialist, care a rezistat cu succes timp de cinci ani unui mare număr de manevre și intrigi al căror fir duce de regulă în afara continentului african. Noul regim a reușit să efectueze o serie de reforme populare, să pună oarecare ordine în economia și finanțele țării, să stîrpească în mare măsură corupția și celelalte practici lăsate de abatele Youlou. În lipsa unui proletariat cu tradiție de luptă și organizare disciplinată — lipsă care se face resimțită în numeroase țări africane — principala organizație politică a regimului, Mișcarea Națională a Revoluției, a cunoscut diferite influențe extremiste și momente de instabilitate. Anul 1966 a marcat o criză serioasă care a dus la demisia primului ministru Lissouba și la o represiune sîngeroasă a unei părți din armată. Și la Brazzaville, ca și în alte capitale africane, armata a fost în repetate rînduri atrasă în viltioarea luptei politice, fiind forța socială cea mai integrată și mai puternică

a societății. La aceasta s-au adăugat nelipsitele rivalități intertribale, care favorizează scindarea forțelor progresiste și mașinațiunile din afară.

Evenimentele recente, terminate din fericire fără consecințe prea grave, au fost produsul unei combinații tragice a tuturor acestor factori. Conflictele care au izbucnit în sinul Mișcării Naționale a Revoluției au determinat pe președintele Massemba să procedeze la dizolvarea Adunării Naționale și la suspendarea biroului politic al M.N.R. A urmat intervenția armatei și un moment de confuzie politică (președintele Massemba s-a retras în satul său, la 100 kilometri de capitală), după care s-a ajuns la o înțelegere între armată și președinte și la constituirea unui comitet de apărare a revoluției. Massemba-Debat a alcătuit un nou guvern care, după informațiile agențiilor de presă, se bucură de sprijinul populației. Deviza cu care s-a încheiat momentul de criză sună promițător: «Un singur popor, un singur partid, un singur ideal, o singură luptă». Hămîne de văzut cum se va desfășura partea cea mai grea: aplicarea ei în viață.

Incomparabil mai tragică este situația din Nigeria, unde războiul fratricid purtat de trupele federale de la Lagos împotriva provinciei Biafra, care s-a declarat independentă cu un an în urmă, a căpătat un caracter cu adevărat monstruos. Analogia pe care mulți au făcut-o la început cu secesiunea katangheză, incurajată și subvenționată la timpul său de forțele colonialiste, a împiedicat să se vadă că aici este vorba de un caz particular de încălcare grosolană a drepturilor elementare ale tribului Ibo, pe plan economic, politic și cultural, de către regimul federal. Soluționarea problemei, deci, nu poate fi găsită în forța armelor, ci la masa de tratative, pe baza recunoașterii drepturilor populației respective.

Complexitatea problematicei africane și interesele extraafricane, care se deghizează în cele mai rafinate veșminte ideologice, politice sau morale pentru a-și justifica imixtiunea, cer o analiză atentă a evenimentelor, cu considerarea particularităților acestui continent.

SIENA

PALIO-TRADIȚIE ȘI RECLAMĂ

Corespondență specială de la Viorica BABA

Zilele de 2 iulie și 16 august sînt zilele care pașnicii locuitorii ai Sienei își uită delectările cotidiene și, într-un delir de voie bună, se adună laolaltă cu turiștii răini în Piazza del Campo pentru a asista tradiționalul «Palio» — cum îl numesc ilienii — și care în traducere înseamnă de pîntec hipică. În realitate însă este

radiația seculară se îmbină cu originalitatea costumelor și, din ce în ce mai mult, cu reclama comercială, atât și ea în concurs.



vorba de un adevărat festival al costumelor, al muzicii și întrecerilor sportive care ne întorc cu secole în urmă, la anii cînd Augustus stabilise în regiunea Chianti colonia romană Sena Julia. Într-o atmosferă de veselie generală este aleasă cea mai frumoasă fată («la bella del Palio»), cel mai destoinic călăreț, cel mai bun cal. În timpul călătoriei mele prin Italia am fost martorul unui Palio. Două zile în șir Siena se transformase într-o «baie fierbîntă, într-o paletă de culori, într-o scenă ireală — cum se exprima un comentator — în care totul amesteca cu înpețuozitate, exuberanță, tobe, zurgălăi, clopote». Concursurile hipice sînt de fapt întrecerile dintre cele 17 cartiere ale Sienei, care își apără fiecare onoarea stemei și drapelului respectiv. Lupta se dă «pe viață și pe moarte». Suporterii din cele 17 contrade (cartiere) nu uită să apeleze la nici unul din mijloacele sonore care ar avea darul să ducă spre victorie pe cel aclamat.

Caii și călăreții sînt pregătiți pentru Palio timp de un an. În preziua cursei, pașnicii patruzezi, înveșmîntați de sărbătoare, pășesc alături de însoțitorii lor pe treptele bisericii fiecărui cartier, pentru a primi în fața altarului binecuvîntarea înalților prelați, cu iluzia că astfel întrecerile se vor desfășura fără aranjamente prestabilite. Insuși papa trimite un mesaj la această sărbătoare. Întrecerile se încheie cu tradiționalul «cocktail del Palio», la care participă întreaga populație a orașului și turiștii străini.

Este greu de exprimat însă în cuvinte ce înseamnă pentru locuitorii Sienei zilele de Palio. În cele cîteva zeci de ore Siena retrăiește parcă întreaga sa existență seculară, iar victoria unei contrade este prilejul unei fluorescențe spirituale, chiar dacă festivitățile sînt adesea folosite de marile firme italiene și străine pentru o zgomotoasă reclamă comercială.

AVIGNON

SCANDAL LA FESTIVAL

Corespondență specială de la Jean DURAND

Început sub auspiciile unor prestigioase participări, Festivalul de la Avignon, care a întrunit reprezentanți din 27 de țări, promitea să devină un eveniment cultural de dimensiuni și semnificații deosebite. Înaintea bătailor gongului, la Castelul papilor, unde urmau să aibă loc primele spectacole coreografice ale trupei lui Maurice Béjart, și înaintea prezentării celor 120 de filme inedite programate în diverse săli din oraș, primarul Duffaut se grăbise să declare presei: «Avignonul nu este departe de a detrona Festivalul de la Cannes».

Succesul scontat de organizatori și de autoritățile municipale părea într-adevăr «dinainte asigurat», pînă în clipa cînd a izbucnit scandalul cu «Living Theatre». În timp ce cunoscutul ansamblu american prezenta cel de-al doilea spectacol «Paradise Now», în fața unui număr record de spectatori, reprezentanții municipalității l-au somat pe Julian Beck, directorul teatrului, să întrerupă imediat reprezentația. Motivul? «Încălcarea ordinii publice», prin faptul că ultima parte a spectacolului original se termină în stradă, în mijlocul mulțimii.

Reacția spectatorilor, cărora li s-a comunicat, de la rampă, interdicția subită, a fost mai întîi un imens ha! ha!, după care s-a format spontan un cortegiu nocturn care a parcurs străzile orașului în semn de protest împotriva deciziei straniei a primarului. Între conducătorii lui «Living Theatre» și autorități au avut loc discuții aprinse Julian Beck a respins categoric cererea de a înlocui spectacolul «Paradise Now» și de a se abține de la reprezentațiile gratuite pe care intenționa să le ofere teatrul său spectatorilor din cartierele mărginașe.

Între timp, de la balconul primăriei, domnul Duffaut încerca să potolească spiritele adresîndu-se altor grupuri de manifestanți care veniseră să protesteze împotriva unor măsuri luate în ajun privind interzi-

cerea spectacolelor teatrului experimental «L'Orbe» și ale tinerei companii «Le Chêne Noir».

Indignarea mulțimii față de aceste măsuri a făcut să răsune pentru prima oară pe străzile bătrînului oraș pontifical accentele «Internaționalei». Cea de-a XXII-a ediție a Festivalului de la Avignon a trăit apoi momentul penibil al unei represiuni polițienești (pregătită deliberat), care s-a soldat cu o încăierare generală și cu numeroase arestări. Rezultatul? «Living Theatre» a anunțat, printr-un comunicat-manifest în 6 puncte, hotărîrea de a părăsi imediat festivalul, urmînd să prezinte spectacolele sale la Festivalul de la Chateau-Vallon, la 100 km de Avignon. Presa și numeroase personalități din domeniul culturii și artei, ca și diferiți reprezentanți străini la competiție, au dezvăluit fără rezerve măsurile abuzive care au provocat scandalul. Și astfel, încă înainte de închiderea festivalului, s-au deschis rîndurile unor procese reciproce intentate. Indiferent însă de rezultatul lor, ediția a XXII-a a avut de suferit un grav prejudiciu moral.

Avignon: poliția intervine.





«După era confruntării a sosit momentul pentru a intra în era negocierii. Acolo unde este vorba de superputerile lumii, nu există o altă alegere decât negocierea pașnică... Dar intrucit această perioadă va fi cea a negocierii, noi vom restabili forțele Americii astfel încât să se poată negocia întotdeauna pornind de pe poziții de forță și nu de slăbiciune».

Richard NIXON
(Din discursul ținut în fața Convenției naționale a partidului republican, după desemnarea sa drept candidat la președinția S.U.A.)



«Ori de câte ori vreo voce proclamă aici (în Africa — n.r.) necesitatea unor măsuri de «a menține Anglia albă», acest lucru trezește în noi un ecou corespunzător, care cere ca Africa să rămână neagră».

Kenneth KAUNDA
președintele Zambiei

COMPUTER

● Potrivit ziarului «Asahi», valoarea totală a contribuției japoneze la războiul american în Vietnam se ridică la 1 700 000 000 dolari. 500 milioane dolari reprezintă numai creditarea comenzilor militare ale guvernului saigonezi.

● Gata să facă față oricărei «surprize», 10 000 de soldați și ofițeri englezi staționează în zona Golfului Persic (bazele din Bahrein și Hardja).

● Traficul anual al marilor porturi ale lumii în milioane tone: Rotterdam—130 milioane, New York—102 milioane, Londra—61 milioane.

● În ultimii 15 ani numărul specialiștilor cu înaltă calificare care au emigrat din Argentina în S.U.A. se ridică la 12 000.

● Beneficiile nete ale consorțiului petrolier Royal Dutch Shell au crescut în ultimii opt ani cu aproximativ 30%, depășind cifra de 700 000 000 dolari.

● În prezent există în Iran 60 000 de sate, jumătate din ele numărând câte 250 de locuitori.

● Între 1967 și 1985 Afganistanul va furniza Uniunii Sovietice 60 miliarde metri cubi de gaze naturale.

● Conform prevederilor bugetului S.U.A. (intrat recent în vigoare), creditele militare se ridică la 79,8 miliarde dolari — adică 3,3 miliarde dolari în plus față de exercițiul precedent.

● Pentru construirea în Alaska a unui nou poligon de experimentări subterane cu arme atomice, au fost alocate în S.U.A. peste 100 000 000 dolari.

● Numărul total al computerilor în principalele țări din Europa Occidentală: 11 300. În S.U.A.: 40 000.

A DOUA ZI DUPĂ DECES

Ultimul act al «Operațiunii Krupp» s-a consumat zilele acestea ca urmare a hotărârii guvernelor Angliei, Franței și S.U.A. de a anula ordonanța aliată, din 1953, privind decartelizarea întreprinderilor Krupp. Faptul, departe de a surprinde, era de mult așteptat, mai cu seamă în cercurile direct interesate din R.F.G., care au mizat cu perseverență pe succesul acțiunilor lor de salvare a firmei Krupp printr-un subterfugiu ingenios.

Intrucât dinastia Krupp, în ciuda forței și celebrității sale incontestabile, a fost grav compromisă prin activitatea din anii războiului și în urma sentinței de la Nürnberg, după eliberarea din temniță, înainte de termen (12 ani), a lui Alfried Krupp, trebuia făcut totul pentru redresarea gigantului din Essen, evitându-se furcile caudine ale obligațiilor impuse de puterile învingătoare. În primul rând trebuia ocolită somația privitoare la vânzarea obligatorie a acțiunilor întreprinderilor siderurgice și miniere. Adenauer personal a intervenit în 1957 pe lângă autoritățile anglo-franco-americane pentru a obține cruțarea bunurilor casei Krupp. Ceea ce nu i-a reușit însă atunci, a devenit posibil după zece ani, când, în urma tergiversărilor deliberate a aplicării ordonanței aliate de către protectorii lui Krupp, puterile occidentale au fost puse în situația de a cōnsemna, pînă la urmă, o stare de fapt, care și așa făcuse inoperantă ordonanța din 1953. Comentînd actul comun anglo-franco-american, presa occidentală nu omite să-i confere semnificația cuvenită, cu atât mai mult cu cît el s-a produs a doua zi după decesul lui Alfried Krupp von Bohlen, «ultimul mohican» al dinastiei industriale. Sfătuit, «în numele unor interese superioare», să contribuie la salvarea firmei, fiul magnatului decedat a acceptat să renunțe la moștenire (oare cu ce preț?). Și prin aceasta s-a schimbat însuși statutul juridic al concernului. La propunerea lui Bertold Beitz (colaboratorul principal al defunctului) Krupp s-a transformat într-o societate anonimă. Lucru prevăzut de altfel și prin actul testamentar, în virtutea căruia întregul capital al societății anonime Krupp G.M.B.H. va aparține unei fundații cu scopuri nelucrative. Dificultățile financiare din ultimii ani prin care a trecut «gigantul bolnav» (și nu numai considerentele politice) au determinat, se pare, această orientare. Oricum, destinul casei Krupp, atât de sinuos și semnificativ, merită să fie încă urmărit.

Dic BABOIAN

Acum câteva săptămîni, F.B.I.-ul a primit o propunere ciudată: un oarecare Esteban Ventura Novo își oferea serviciile în ancheta asupra asasinării senatorului Robert Kennedy. Pînă la ora de față n-am aflat răspunsul Biroului Federal de Investigații la această ofertă. Am aflat în schimb cite ceva despre persoana cu pricina. În lumina datelor pe care vi le vom împărtăși, ni se pare că propunerea

este în schimb cite ceva despre persoana cu pricina. În lumina datelor pe care vi le vom împărtăși, ni se pare că propunerea

Memoria infailibilă

Dacă îmi mai trebuia un singur argument pentru a desăvîrși suspiciunea cu care privesc progresele în perfecționarea ordinarilor — iată-l: în Statele Unite, o comisie a congresului care studiază pericolele «ordonării» a descoperit cu mare îngrijorare că aceste mașini minunate, absolut necesare vieții zburătoare și nezburătoare, pot dezvolta o memorie fabuloasă. Monstruoasă. Și mai ales infailibilă. Cele mai mărunte, cele mai nesemnificative fapte, acțe și acțiuni ale unui individ se pot fișa electronic și acolo vor rămîne, în creierul mașinii, la dispoziția celor ce le vor solicita. Nimic din ce vei face pe pămînt nu se va mai pierde, ci se va înregistra scrupulos și, adio, nu se va mai uita. Comisia dădea ca exemplu fișarea tuturor călătoriilor aeriene din viața unui om. În citeva secunde mașina îți va spune că omul acesta a fost aici, acolo și acolo, în ziua de și în ziua de — și nimeni nu va putea spune că nu-i așa. Extindeți fișarea de la avion la drumurile anodine prin oraș și, dacă nu sînteți mașini, un fior vă va trece prin șira spinării. Și nu atît caracterul minuțios, cît infailibilitatea mă înspăimîntă. O memorie care reține tot e deja

CRONICA DE TREI SECADE

o spaimă. Una care nu greșește în ce reține, va fi o panică permanentă.

O soluție ar fi ca omul să nu construiască mașini cu memorie infailibilă, adică să nu ducă progresul pînă în pinzele albe. Ne cunoaștem prea bine între noi ca să conținem pe soluția asta. Și totuși, la alta nu vreau să mă gîndesc. Decît riscînd să-mi rup capul. Nu vreau.

Moartea lui Dhaulagiri

Din nou vin spre noi caii, cu poveștile lor frumoase despre oameni. Căci ei, caii, negeniali și modești, nu vorbesc niciodată despre ei ci despre noi, stăpînii lor.

Trăia în Australia un armăsar numit Dhaulagiri. De la doi ani la șase alerga în vreo 60 de curse, cîștigase o treime și adusese bani frumoși stăpînilor lui; avea tendeanțe tari — semn că țesuturile sale erau sănătoase. Baroni de Rothschild, doamne și domni proprietari bogăți din Franța pun franc lîngă franc și-l importă pentru a-l încrușișă îndelung cu iepelile din hergheliele dumnealor. În primul an, lui Dhaulagiri

capătă o semnificație aparte.

Ventura este de meserie hingher de oameni. Și început cariera cu vreo două decenii în urmă, la Havana ca agent al poliției. După lovitura de stat din 1952 devin favoritul lui Batista, fiind considerat cel mai zelos dintre numeroșii călăi în uniformă pe care s-a sprijinit odioasa dictatură. Ca șef al brigăzii speciale, Ventura areșterea, schingiuita, ucidea fără judecată, cu mina în pe oricine poftea. În cele unsprezece vile și apartamente personale din capitala insulei se desfășurau, noaptea de noaptea, secvențe de coșmar: bărbați și femei răstiți niți, spinzurați de picioare, străpunși de cuie, flagelați cu bice plumbuite, arși cu fierul roșu etc., etc. Adversari politici de la care nu se puteau smulge mărturisiri era găsiți adesea pe străzile Havanei, în revărsă de zori — leșuri martirizate, de nerecunoscut, avînd alături clasice «corp delict»: un pistol descărcat, o grenadă, o încărcătură explozivă...

Planurile amănunțite ale acestor operații elabora în fastuoasa reședință a lui Batista, «Vila Rozelor» ținteau nu numai lichidarea elementelor ostile, ci și acapararea unor bunuri particulare. Averile victimelor rotunjeau conturile criminalilor la băncile și societățile de peste strîmtoarea Florida.

Așa se face că, în 1959, cînd valul revoluționar îl măturat de la putere, hingherul principal și unealta nr. 1 s-au grăbit să-și ia în primire beneficiile celor șapți ani de asasinat, jaf și samavolnicie, refugiindu-se în pămîntul ospitalier al Statelor Unite.

Astăzi, cuprins pesemne de nostalgie, fostul colon Esteban Ventura Novo își oferă serviciile F.B.I.-ului. De ce tocmai în problema elucidării asasinatului de Los Angeles? Greu de crezut că, minat de o nobilă revoltă, Esteban Ventura să fi simțit că nu-și va găliniștea pînă nu va scoate la iveală adevărul. Fost favorit al lui Batista a considerat probabil că — acu ori niciodată — e momentul să-și valorifice experiența să înceapă o nouă carieră. Nu este exclus să-și fi făcut socoteala că «statele sale de servicii» îi vor servi drept recomandare în cercurile interesate să recurgă la orice mijloc pentru a înșela opinia publică în privința adevăraților vinovați.

D. DA

Plajele japoneze au fost pur și simplu luate cu asă în ultimele săptămîni datorită valului de căldură ca s-a abătut asupra Japoniei. În fotografie: la Enoshima una din cele mai solicitate plaje.



și se prezintă cele mai fine exemple feminine, dar toamna doar citeva dintre ele dau dovezi că ar avea de gînd să participe la înmulțirea rasei cavalerilor. În patru ani, după ce a cunoscut mult de o sută de iepi, Dhaulagiri e tatăl a abia 25 de mânji. Prea puțin! Se vorbește urît de Dhaulagiri, veteraniarii apreciază că fecunditatea lui tinde spre zero, proprietarii îl dăruiesc, toată lumea înțelege că armamentul e un ratat, un neputincios. Atunci importatorii lui hotărîsc — cu majoritate simplă de voturi — să-l omoare pentru că parazitismul nu poate accepta într-o herghelie. Pac — Dhaulagiri e împușcat în septembrie 1966. Cîteva luni mai tîrziu — lovitura de teatru: Dhaudeviri, un fiu din al doilea an de montă, cîștigă nici mai mult nici mai puțin Marele Premiu al Pașului. Încep marile remușcări, marîntrebări: trebuia oare ucis tatăl din mînz cu perspective de campion? «Monde» zice că nu; e cert — se spune că azi nimeni n-ar mai vota moartea lui Dhaulagiri! Se suspină, se fac împătări, se regretă, se mesteacă furii prietere baroni și proprietari, într-un cuvînt se demonstrează a mia oară că oamenii nu știu și nu pot învăța cînd și pe ce să omoare.

Radu COSAȘ

carte

● O lucrare care se anunță a fi de o mare utilitate în cunoașterea realităților economice, politice, sociale, culturale din țările române pe o îndelungată durată de timp, începând din evul mediu până la începuturile epocii moderne, e aceea inițiată de Editura științifică și intitulată: **Călători străini despre țările române**. Lucrarea, a cărei titlatură mărturisește clar conținutul ei, va apărea în zece volume și va purta girul Institutului de istorie «N. Iorga» al Academiei Republicii Socialiste România. Primul volum se și află în librării, conținând mărturii directe și indirecte ale unor călători arabi, turci, germani, francezi, sârbi, ruși ș.a.

● Recunoscut ca un reputat folclorist, G. Dem. Teodorescu a intrat în conștiința publicului ca un culegător de poezii populare. Volumul recent apărut de **Basme române** ni-l prezintă pe folclorist și în ipostaza mai puțin cunoscută de culegător al prozei populare. După cum ne informează editura, culegerea de **Basme române**, rămasă în manuscris, e dată la lumină de strănepoata pasionatului iubitor al creației populare, Stanca Fotino-Moraz.

● O eficientă discuție despre procesul complex al formării și afirmării profesionale și spirituale a tineretului patriei noastre o aflăm în cartea **La vîrstă majoratului de Tudor R. Popescu și Dan Brudariu**, apărută la Editura politică — redacția Literatură pentru tineret.

● Noua carte de poezii a lui Ion Gheorghe Vine iarbă, are darul să contureze și mai apăsător profilul unui poet care «nu este numai posesorul unui sunet neconfundabil, ci și o personalitate artistică», după cum pe bună dreptate conchide criticul Mihai Ungheanu într-o cronică publicată în «Lucașfarul» asupra culegerii amintite.

● În colecția «Nuvele de ieri și de azi» a apărut **Țiganca albă** de Vasile Rebreanu.

● Recentele reeditări din scrierile lui Ionel Teodorescu — efectuate la scurte intervale — infirmă sumbrele profeții, unele vehemente antimoderniste, la adresa destinului literar al acestui autor. Scrisul său inflorit de atâtea învoale metafore continuă să-și mențină puterea de seducție. Și așa se face că în ziua apariției celor trei volume de **Opere alese** («Ulți coplăriei» și «La Medeleni») am observat în librării aceiași — ca pe timpuri — afuență de public solicitator al literaturii teodorenice (Editura pentru literatură).

● Dintre ultimele apariții din colecția «Biblioteca pentru toți», notăm: **La Paradiul femeilor** — roman — de Emil Zola (1840-1902), în traducerea Sarinei Cassvan, prefațată de Ovidiu Cotruș; **Marile speranțe** — roman — de Charles Dickens (1812-1870), în traducerea Verei Călin, prefațată de Dan Grigorescu.

● Cartea de scurte povestiri **Iedera**, de Otto Stark, constituie un debut promițător. Autorul realizează o proză concentrată, cu o simbolică atinșind uneori paradoxul, dar nu mai puțin semnificativă în observarea relațiilor umane (Editura pentru literatură).

cinema



● **Tarzan, omul-maimuță**. Reintîlnire, nu lipsită de emoție, cu marea

vedetă de acum treizeci și ceva de ani (filmul a fost realizat în 1932), Tarzan, alias Johnny Weissmuller. Pentru noi, cei obișnuiți să cunoaștem lumea la ea acasă cu ajutorul documentarelor, va fi, probabil, ceva mai greu să acceptăm jungla confecționată în studiourile de la Metro Goldwyn Mayer. Dar, oricum, atita invitație la candoare nu poate decît să ne arunce într-o plăcută stare de duioșie. Partenerii lui Johnny Weissmuller: Maureen O'Sullivan, Neil Hamilton, C. Aubrey Smits și maimuța Cheeta. Regia — W.S. Van Dyke (fost asistent al lui Flaherty); scenariul — Cyril Hume; după romanul lui Edgar Rice Burroughs.

● În reluare, la Cinematoc (în lunile de vară are regimul unei săli de cinematograful obișnuit), un bun western al lui Anthony Mann, **Cimarron**, cu Glenn Ford în rolul principal. Așa da! Vară, vară, dar nu cu «O fată ciudată» în sala Cinematocii.

● Mari actori pe ecranele noastre: **Jeanne Moreau, Brigitte Bardot** («Vi-va Maria»), **Anthony Quinn** («Zorba grecul»), **Nikolai Kriucikov** («Judecata»), **Yul Brynner, Trevor Howard** («Duelul lung»), **Lino Ventura, Alain Delon** («Aventurierii»).

● Cunoscutul actor francez Maurice Ronet intenționează să realizeze un serial pentru televiziune, a cărui temă ar fi aceasta: misterele lumii moderne.

● Valea. O temă profund contemporană — catastrofele morale ale războiului — reluată la dimensiunile vechilor tragedii. Construcția riguroasă a acestui film, epurat de orice determinări mai mult sau mai puțin naturaliste, ne recomandă o altă fațetă a talentului lui Renyi Tamas (regizorul maghiar cunoscut ca autor al filmelor «Legenda din tren», «Dragostea este interzisă»).

● În distribuție: **Iren Psota, Maria Sulyok, Margit Dajka, Tibor Molnar, Istvan Avar, Gabor Koncz**.

● Roata vieții. Doi actori buni, **Maria Schell și O.W. Fischer** («Tatăl meu, actorul»), «Cartea de la San Michele» potolește pornirile melodramatice ale acestei povești despre destinul unei familii din Viena începutului de secol. Regia — Geza Radvanyi (R.F.G.). În alte roluri: **Adrienne Gessner, Doris Kirchner, Gregor von Rezzori, Rudolf Forster**.

teatru

● Regizorul bucureștean Cornel Toddea semnează regia spectacolului **O casă onorabilă** la Teatrul de stat din Constanța. Pseudofarsa polițistă a lui Horia Lovinescu a căpătat o imagine scenică complexă, cu momente de mare vervă regizorală și fantezie, cu personaje ardente portretizate. Scenografia de atmosferă, emanând umor, aparține lui Lucu Andreescu. Din distribuția omogenă fac parte: **Ileana Ploscaru, Dan Herdan, Marcella Sasu, Zoe Caraman**.

● Și spectatori din Baia Mare au fost invitați să aleagă: **Caviar sau linte** — așa cum spunea titlul farsei tandemului Scarnucci-Tarabusi. Un spectacol vioi, fără pretenții artistice, în regia lui Ion Deloreanu și scenografia lui Alexandru Nagy. O bună apariție a marcat tinăra actriță **Manuela Marinăscu**. Mai joacă **Mircea Graur, Cornelia Mititelu, Radu Dumitriu, Ecaterina Sandu**.

● Offenbach e sinonim cu opereta pariziană! Și iată **Viața pariziană**, celebra sa lucrare, poposind la Teatrul muzical din Brașov. Muzica spumoasă, libretul desuet au dat prilejul creatorilor să compună un spectacol în general izbutit, în ciuda unor deficiențe actoricești, mai ales la capitolul umor. Regia — Nicușor Constantinescu și Stela Fericeanu; scenografia — George Voinescu; coregrafia — Elena Penescu-Liciu. În rolurile principale: **Carmen Hanganu-Ionescu, Lidia Popescu, Toma Panaitescu** ș.a. Dirijor — **Norbert Petri**.

● În turneu prin țară: Teatrul «C.I. Nottara» — Cînd luna e albastră. O casă onorabilă; Teatrul Giulești — Visul unei nopți de iarnă. **Martorii se suprimă și Ulise și coincidențele**.

Oricum, provincialii meritau o vacanță mai bogată.

● O inițiativă brașoveană: teatrul literar. O manifestare interesantă a fost organizată de actorii **Alexe Sofiev și Ștefan Dodu Farca**. Primul spectacol poartă originalul titlu **Tra-la-la, tu ești viața mea** și e compus plecîndu-se de la creația poetului dramaturg **Marin Sorescu**.

● **Travesti** e titlul noii comedii a lui Aurel Baranga, predată Teatrului Național din București. Frescă elocventă și comică a lumii de teatru, cu entuziasmele și melancoliile ei, noua piesă, care va constitui deschiderea de stațiune a studioului, are girul regiei lui **Sică Alexandrescu** și a prezentei, în rolul titular, a **Marcelei Rusu**, în mijlocul unei distribuții de mina întâi.

Marcela Rusu



disc

● **Gică Petrescu**, trubadurul care a încântat cîteva generații de bucureșteni, a fost și va rămîne în continuare decanul și promotorul cîntecului românesc (ar fi păcat să-l zicem «șansoner»), deși are mari apropieri ca gen și stil), susținut de creațiile lui **Ion Vasilescu, Elly Roman** ș.a. În epoca jerck-ului și shake-ului, observăm că nu le stă rău nici unor melodii «de inimă», cum a fi «La margine de București», neuitatul cîntec al neuitatului **Ion Vasilescu**, «Dragoste, poveste veche», «De ce m-ați dus de lingă voi», «Să-mi cîntă, cobzar, romanza veche» și încă alte patru «cîntice», la aceeași tensiune emoțională. Ne era dor de aceste melodii care s-au cam pierdut. Bine că s-au gândit **Gică Petrescu și Electrecordul** să ni le restituie. Pot fi utile și tinerelor generații, din motive pe care nu mai e nevoie să le pomenim (EPD-1188).

● Mai sînt o mulțime de cîntece de tipul celor mai sus citate (cum ar fi «Pe ulița armenescă», «Ionel Ione-lule», «Să vină pompieri», «Gelozie» ș.a.) care și-ar găsi locul în fonoteca Electrecordului; un loc meritat și care ar mărturisii că muzica ușoară românească are nu numai vechime, dar și originalitate, că a fost și continuă să fie o prezență de valoare. Dacă prețuitul nostru energetician superelectronic, **Cornel Fugaru**, și-a plecat urechea la multe melodii mai vechi și le-a reinviat, sintem convinși că și alții vor avea gîndul cel bun și vor anima casa noastră de discuri pe calea celor mai bune intenții de editare a unei colecții de «istorie a muzicii ușoare românești». (Nu dăm indicativul discului deoarece deocamdată... nu există!)

muzică

● **Ștefan Ruha**, reputatul nostru violonist, întreprinde un lung turneu artistic (90 de zile) prezentînd recitaluri și concerte într-o seamă de localități din R.S. Cehoslovacă.

● **Balada** este denumirea ansamblului folcloric al Casei de cultură din sectorul 7 al Capitalei, care a plecat în Franța pentru a prezenta o serie de spectacole în cadrul unor festivaluri artistice între 13 august și 2 septembrie. Cu **Balada**, numărul formațiilor artistice de amatori care au dus anul acesta peste hotare faima cîntecului, jocului și

portului popular românesc se ridică la zece. Multe înainte!

● Vie activitate muzical-coregrafică pe litoral:

— A V-a ediție a Festivalului **cîntecului, jocului și portului popular românesc**. La Mamaia vor evolua reprezentanții folclorului din județele Suceava, Argeș, Dolj, Bihor, Maramureș, Vrancea, Mureș, Constanța, Bacău.

— Turneul Teatrului muzical din Brașov cu opereta **Secretul lui Marco Polo** de Francis Lopez.

— **Music-hall Fantasio** — un nou spectacol al ansamblului de estradă al teatrului constănțean.

plastică

● **Dimitrie Grigoraș** — pictură și grafică. Apelul la tehnici și maniere consumate de o glorie trecută, azi clasice și intrate în muze, nu poate fi pernicios. D. Grigoraș (n. 1934) face și el un popas în grădina cu simetrii și instrumente muzicale ale cubismului (sintetic), construind din franchețea culorilor și a volumelor arcade care imaginează o catedrală, vechi instrumente muzicale, ape și stînci din imense cristaluri («Stînci pe malul mării»), un superb peisaj portuar («Portul — seara») etc. Apoi, urmîndu-și infidel căutările, plonjează în neînțînă abstractului, în sfera complementarelor, ale rigorilor geometrice și formelor juxtapuse, ale patosului cromatic («Naufragiu» «Urbană», «Compoziție» etc.), ca în final să definească în lucrarea «Pictură» o profesie de credință. În grafică «reușește să obțină linii și suprafețe de o remarcabilă sensibilitate, care construiesc imagini cu o sesizantă forță de comunicare» — după cum afirmă și prefațatorul expoziției (Galeria de artă, bd. N. Bălcescu 23).

● Ateneul tineretului găzduiește expoziția de debut a lui **Florin Menzopol**, proaspăt absolvent al Institutului de arte plastice, care expune peste douăzeci de lucrări de pictură și grafică, și pe cea de acvarele a autodidactului **Dumitru Abăcioaiei** (Aleea Alexandru nr. 38).

● **Aurel Mihailopol**, artistul nostru fotograf de autentic talent și originalitate a întreprins de curînd la Tel-Aviv și alte cîteva orașe din Israel un turneu cu expoziția sa binecunoscută publicului bucureștean, intitulată «100 + 1». Succesul desăvîrșit de care s-a bucurat această manifestare a artei românești peste hotare este confirmat



de numeroase articole elogioase apărute în presa israeliană în limbile ivrit, engleză, franceză, română: «Mihailopol este un adevărat poet al luminii. Lucrările sale ne apar ca expresia unui lirism adînc și a unei virtuozități tehnice rar întîlnite» (ziarul «Maariv») iar «L'Information d'Israel» conchide: «O expoziție de artă fotografică românească de la care nu trebuie să lipsim».

televiziune

În programele televizate ale săptămînii viitoare sînt cuprinse o seamă de emisiuni promițătoare din domeniul teatrului, filmului, mu-

zicii ușoare și populare etc.

DUMINICĂ 18 AUGUST. Telemagazinul duminical **Zigzag** cuprinde, între altele, un atractiv meci de fotbal: **Dinamo-Vagonul și Progresul-Dinamo Bacău**, precum și aspecte de la Campionatul european de canotaj (15.00) ● Filmul «Operațiunea Cross-show» (Sophia Loren, Lili Palmer, Richard Johnson, Tom Courtenay, George Peppard) s-a bucurat de succes cînd a rulat în săli. Reluarea lui pe micul ecran ni se pare binevenită (21.30) ● Un program de **Dansuri din opere**, a cărui calitate este garantată de soliștii **Magdalena Popa și Amatto Checulescu** (20.30) ● O altă reluare, de data aceasta la **Seară de teatru: «Fii cuminte Cristoforo»** de Aurel Baranga, cu **Beate Fredanov, Marcela Rusu și Octavian Cotescu** (21.20).

LUNI 19 AUGUST. Cunoscuta piesă a lui **Horia Lovinescu «Moartea unui artist»** a fost adaptată pentru televiziune de **Horea Popescu**, care semnează și regia. Distribuția, aproape neschimbată față de spectacolul din sală: **Toma Dimitriu, Eugenia Popovici, Gheorghie Cozorici, Florin Piersic, Eugenia Bădulescu, Ileana Stana Ionescu, Ileana Tomoroveanu, Marcel Enescu** (21.20).

MARȚI 20 AUGUST. La vîrstă noastră — emisiune destinată tineretului — evocă eroicele zile ale lui August 1944, prilejuind o emoționantă întîlnire cu cîțiva reprezentanți ai generației care a pus atunci mina pe arme (19.00) ● Filmul «Ierburile amare», cu **Irene Papas («Zorba grecul»)**, o patetică chemare adresată oamenilor de a fi oameni (20.45).

MIERCURI 21 AUGUST. Un film mai vechi nu este implicit și învechit. O confirmă «Moara cu noroc», film realizat acum 12 ani de **Victor Iliu**, pe care-l vom revedea cu plăcere la **Telecinematoc** (21.15).

JOI 22 AUGUST. Ansamblul **Perrinile**, dirijorul **Ionel Budișteanu** și soliștii **Ana Balaci, Ștefania Rareș, Elisabeta Ticușă, Aurel Ionită și Dumitru Ilinescu** ne oferă 30 minute de cîntec și joc românesc (20.26) ● Vizionăm un meci de handbal între echipele masculine **Dinamo-București și S.V. Hamburg** din R.F.G. (18.00).

VINERI 23 AUGUST. Din programul amplu al zilei reținem: **TRANSMISIUNE DE LA PARADA MIJ-TARĂ ȘI DEMONSTRAȚIA OAMENILOR MUNCHI DIN CAPITALĂ CU PRILEJUL ZILEI DE 23 AUGUST** (8.00) ● **Seară de teatru: «Seara, tîrziu, în tipografie»** de Al. Mirodan. Interpreți principali: **Gheorghie Dinică, Ion Vilcu, Silviu Stănculescu** (21.00) ● O emisiune muzical-distractivă, «Aici București», cu binecunoscuți soliști vocali și tinere talente (21.45).

SÎMBĂTĂ 24 AUGUST. **Estrada tineretii**. Cu carul de reportaj prin parcuri, cluburi, case de cultură, în mijlocul tineretului care cîntă și dansează (18.30) ● O bună comedie muzicală franceză, «Julie la rousse» (Julie roșcovana), un film inspirat din cunoscuta șansonetă cu același titlu a lui **Jean-Claude Pascal** (21.25) ● **Zubin Mehta, Roberto Benzi, Kiril Kondrașin, Sergiu Cilibidache, vrăjitori ai baghetei**, reuniți într-o remarcabilă peliculă (22.40).

pronosport

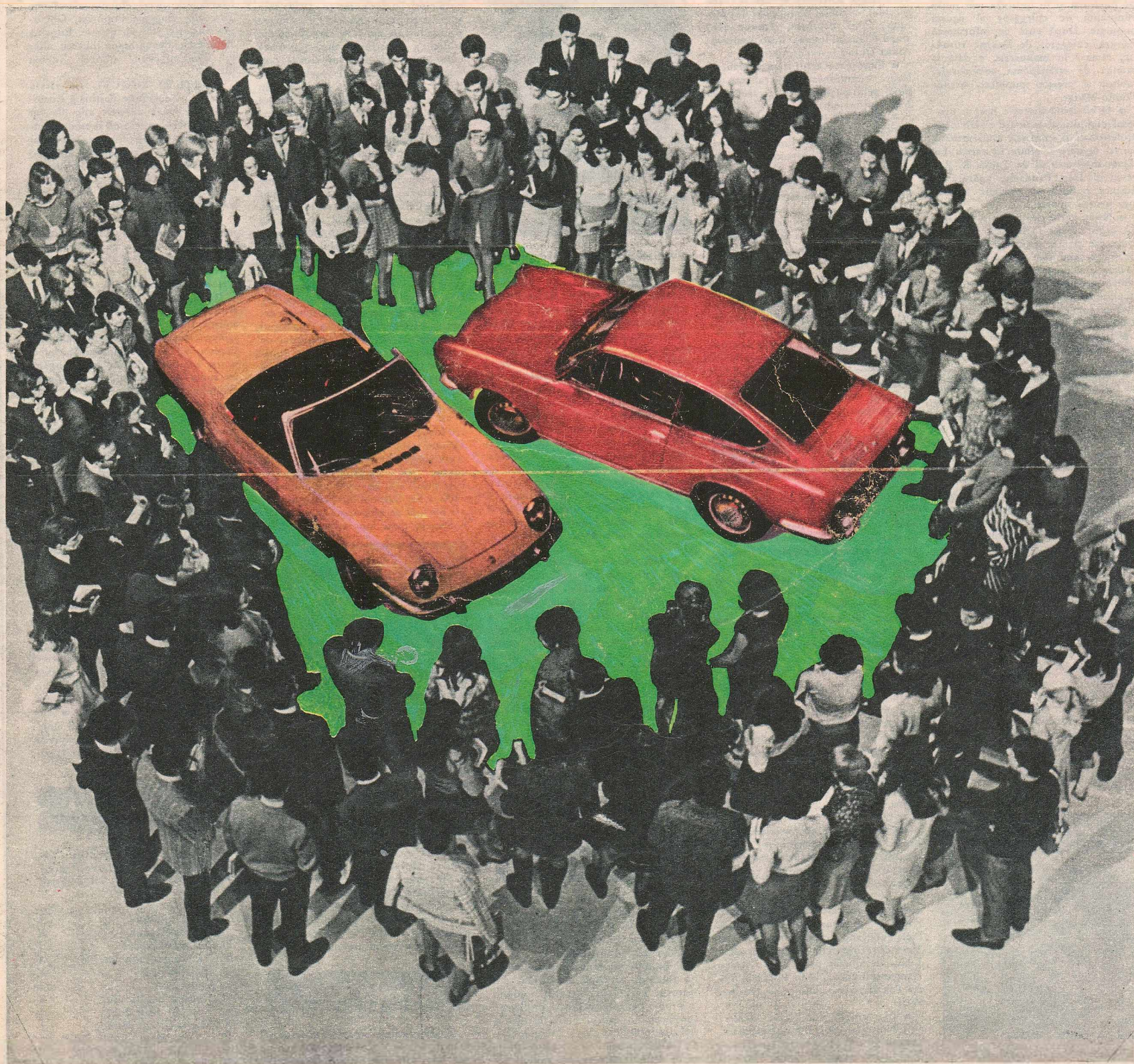
Pronosticul antrenorului TITUS OZON la Concursul pronosport nr. 33 din 18 august 1968

I. «U» Cluj-Rapid	1
II. Petrolul-Steaua	X
III. Jiul-«U» Craiova	1
IV. F.C. Argeș-Polit. Iași	1
V. U.T.A.-Crisul	X
VI. Farul-A.S.A.	1
VII. Flacăra-Metalul Buc.	X
VIII. Polit. Gl.-Polit.Buc.	1
IX. Poiana-Gloria Birlad	1
X. C.S.M.-Reșița-Chimia Rm.V.	1
XI. Gaz metan-Medicina Cluj	X
XII. Metalul Huned.-A.S. Cugir	1
XIII. Olimpia-Electroputer	1

308 MILIOANE LEI



din care 470 autoturisme au fost atribuite
participanților la sistemele loto-prono-
sport de la începutul anului 1968 pînă la
1 august.



CONCURS SPECIAL PRONOEXPRES - 21 AUGUST 1968